

Berbang

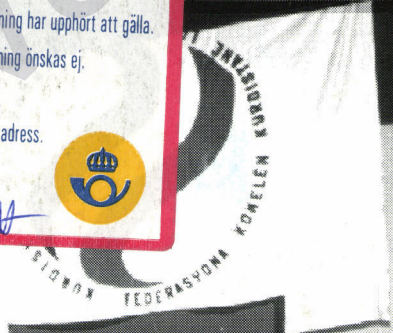

Bilaga på svenska

KOVARA FEDERASYONA KOMELEYÊN KURDISTANÊ LI SWÊDÊ • ILON 2000 HEJMAR/No 117 • BIHA 25 SEK

**Kongreya 19
dê bi dîtin û
biryarên xw
rêxistina me
hêztir bike!**

Avflyttad. Eftersändning ej inlämnad.
 Avflyttad. Eftersändning har upphört att gälla.
 Avflyttad. Eftersändning önskas ej.
 Okänd enligt angiven adress.

Distrikt 50 Signatur [Signature]

Armancên Federasyonê

F K K S rêxistineke demokratîk e. Bi tu rêxistinên siyasî û olî ve ne grêdayî ye. Ji komele û yekîtiyên Kurd li Swêdê pêk tê.

■ Kurdên li Swêdê temsîl dike û ji bo berjewendiya civata Kurd li Swêdê xebatê dike.

■ Kurdên li Swêdê di derheqa civata Swêdê de agahdar dike û ji bo çareserkirina pirs û pirsegirêkên Kurdên li Swêdê û ji bo pirsra integrasyonê xebatê dike.

■ Ji bo pêşdebirina ziman û belavkirina çanda Kurdî xebatê dike.

■ Ji bo çareserkirina pirsên jin û ciwan û zarok û handikapên Kurd xebatê dike û ji bo pêşdebirina wan hewildide ku îmkanan amade bike.

■ Alîkariya penaberên Kurd dike û wan di derheqa mafên penaberan de agahdar dike. Ji bo başkirina rewşa wan hewil dide.

■ Gelê Swêdê di derheqa pirsra Kurd û Kurdistanê de agahdar dike û ji wan doza piştgiriya dike.

■ Li dij zordestiyê piştgiriya tevgera gelê Kurdistanê ya li Kurdistanê û li derveyî Kurdistanê dike û ji bo parastina nasnameya neteweyî xebatê dike.

■ Bi rêxistinên demokratîk û civakî (çi swêdî,çi biyanî) re hevkarî dike.

■ F K K S ê ji bo mafên biyaniyan û penaberiya li gor peymanên navnetewî û prensîbên beyana cîhanî ya mafên mirovan bîn parastin dixebite.

Komîteyên Federasyonê

Ev komîteyên Federasyonê di kongreya 18-em a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê ku di 10 û 11-ê Nîsana 1999-an de li Stockholmê li avayiya ABF ê de pêk hat, hatin hilbijartin.

Komîteya Karger

Keya Îzol-Serok

Hamîd Gohary-Sekreter

Asî Rabatî- *Berpîrsiyarê malî*

Kovan Amedî- *Berpîrsiyarê karûbarê penaberan*

Selam Cizîrî- *Berpîrsiyarê karê kulturî*

Adil Enwer- *Berpîrsiyarê karê agahdarî û ragahandinê*

Fexrî Olçer- *Berpîrsiyarê komîteya karê navxweyî*

Seyran Dûran(ji kontejana Komeleya Jinên Kurdistanê)

Cîgir

Evîn Çelen

Nîmet Celeblî

Komîteya Giştî

Salih Demir

Loqman Ertaş

Emîn Sindî

Gulîstan Elaltunbay

Şoreş Berzencî

Kamûran Şivan

Temûrê Xelîl

Nûrî Salih

Zînnet Bal

Ata Ala

Rahman Hesên

Îhsan Şener

Cîgir

Goran

Ahmed Sindî

Saîd Erdem

Komîteya Rawêj

Xalid Xoce

Şoreş Zîrek

Kemal Muhacir

Mustafa Aydogan

Azîz Aliş

Cîgir

Dicle Qizil

Hecî Kardoxî

Komîteya Rewîsor

Reşîd Burhan

Weqas Çelîk

Felat Koçkaya

Cîgir

Şevîn Îzolî

Komeleyên endam

Kurdiska Föreningen i Borlänge
Sturegränd 11, 784 32 Borlänge

Kurdiska Idrotts Föreningen
Box 152 16, 161 15 Bromma

Kurdiska Föreningen i Borås
Box 11129, 507 11 Borås

Kurdiska Föreningen i Eskilstuna
Box 14595, 630 14 Eskilstuna

Kurdiska Föreningen i Falköping
Box 146, 521 02 Falköping

Kurdiska Föreningen i Falun
box 6010, 791 06 Falun

Kurdiska Föreningen i Helsingborg
Visitörsg. 13, 252 47 Helsingborg

Kurdiska Föreningen i Gävle
Box 1277, 801 37 Gävle

Kurdiska Föreningen i Göteborg
Box 11102, 404 23 Göteborg

Kurdiska Föreningen i Hudiksvall
Valv. 15, 824 42 Hudiksvall

Kurdiska Kultur och
Solidaritetsföreningen
Box 225, 175 02 Järfälla

Kurdiska Föreningen i Jönköping
Box 8043, 550 08 Jönköping

Kurdiska Kultur Klubben
Box 130, 691 22 Karlskoga

Kurdiska Föreningen i Karlstad
Fagog. 11, 654 70 Karlstad

Kurdiska Föreningen i Kristinestad
Bataljonv.40, 291 37 Kristinestad

Kurdiska Föreningen i Linköping
Box 657, 582 07 Linköping

Kurdiska Handikappsföreningen i
Linköping
Box 657, 582 07 Linköping

Kurdiska Kulturföreningen i Luleå
Box 170, 971 05 Luleå

Kurdiska Föreningen i Lund
Box 1633, 221 01 Lund

Kurdistans Fredsförening i Malmö
Fosilv. 29 B, 7 tr. 214 31 Malmö

Kurdiska Föreningen i Malmö
N.Gränsbergsg. 4, 214 55 Malmö

Kurdiska Föreningen i Märsta
c/o Gharib Adil,
Sleipersg 40, 195 54 Märsta

Kurdiska Föreningen i Norrköping
Kungsgatan 26, 602 20 Norrköping

Kurdiska Föreningen i Nynäshamn
Box 266, 149 01 Nynäshamn

Kurdiska Föreningen i Sala-Häby
Box 165, 733 30 Sala

Kurdiska Föreningen i Sandviken
Box 3070, 811 33 Sandviken

Kurdiska Föreningen i Spånga
Box 4118, 163 04 Spånga

Kurdiska Föreningen i Stockholm
Box 49090, 100 28 Stockholm

Kurdiska Författarföreningen
Box 49090, 100 28 Stockholm

Kurdiska Juristföreningen
Box 49090, 100 28 Stockholm

Kurdiska Föreningen i Sundsvall
Box 10037, 850 10 Sundsvall

Kurdiska Föreningen i Trollhättan
Box 6043, 461 06 Trollhättan

Kurdiska Föreningen i Umeå
Box 257, 901 06 Umeå

Kurdiska Föreningen i Upplandsväsby
Björkvalav. 29, 194 36 Upplandsväsby

Kurdistans Förening i Uppsala
Box: 3088 750 03 Uppsala

Svensk Kurdsika Föreningen i Uppsala
Box 25065, 750 25 Uppsala

Kurdiska Föreningen i Västerås
Box 1369, 720 13 Västerås

Kurdiska Föreningen i Örebro
Box 537, 701 50 Örebro

Kurdiska Föreningen i Östersund
Box 668, 831 27 Östersund

Berbang

Hejmar / No: 117

Ilon 2000

Berbang organa
Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê ye
û ji du mehan careke derdikeve
Utges av Kurdiska Riksförbundet i Sverige

Berpirsiyarê giştî / ansvarig utgivare

Keya Îzol
keya.izol@kurdiskarf.org
Kordinator
Adil Enwer

Redaksiyon / i redaktionen

Hemed Gewherî
sekreter@kurdiskarf.org
Faris Marsil
Newzad Welî

layout -pergela rûpelan

F. Marsil
berbang@kurdiskarf.org

Abonetiya salane / Prenumeration

Ji bo kesan 100 SEK
Ji bo dezgehan/myndigheter 300 SEK
Ji bo welatên din 250 SEK
Bihayê yekane 25 SEK
annons

en hel sida 5000 SEK

Navnîşan / Adress

Berbang
Box 49090
S-100 28 Stockholm
SWEDEN
berbang@kurdiskarf.org
www.kurdiskarf.org
www.kurdchat
www.kurd.city
tfn 08-652 85 85 vxl
faks 08-650 21 20
Postgiro: 64 38 80-8
ISSN 0281-5699

Her nivîskar ji nivîsa xwe berpirsiyar e. Mafê redaksiyonê heye ku nivîsên ji derve tîn, serrast û kurt bike.

Çapxane: APEC-Tryck

Dê û bavên hêja;

Berbang di rûpelên xwe de, cî dide anons û îlanên mizginiyê, jidayikbûnê, rojbûnê, sersaxiyê, wefatê û hwd.

Ev îlan û anons bê pere ne. Ev kes yan jî malbatên ku dixwazin îlana rojbûna zarokên wan di nav rûpelên Berbangê de, derkeve divê rismek keça/lawê xwe ji Berbangê re bişînin û di dawiya risim de nav û paşnav û tarîxa dayikbûna wê/wî binivîsin.

XXX

Berbang wek organa Fedearsyonê ji endamên xwe re bê pere tê şandin. Ew kesê/a ku endamê komeleyê Federasyonê ye û dixwaze Berbangê bixwîne, divê adresa xwe bi wasitaya komeleya xwe ji Berbangê re bişîne.

XXX

Berpirsiyarên komeleyên endam, endam û hevvelatîyên kurd dikarin bi xanepera Federasyonê, çalakî û xebatên Federasyonê agahdar bibin.

www.kurdiskarf.org

Adresa me hat guhartin

Adresa nû ev e:
Heriksdalsringen 8
131 32 Nacka

Otobûsa no 53 ber bi istikameta
Nackayê rawestgeha dawiyê ye.

Portre

Teqawidê ku serê xwe bi deynê dinyayê re dêşîne

rûpel 13-15

Ber bi Kongreya 19mîn

Federasyon wek dezgeheke Kurdistanî, neteweyî û demokratîk her car û her sal hewil daye ku cihê xwe ya taybetî ji aliyê netewatîyê biparêze.

Kurdistanî ye ji ber ku endamên Federasyonê ji hemû perçeyên Kurdistanê tên. Ya herî girîng, hemû çalakî, semîner, kongre û konferansên Federasyonê de zimanê resmî kurdî ye.

Nivîsa Keya Îzol..... 6-9

Wezîra Kulturî ya Swêdê Marita Ulvskog:

"Divê em ji bo pirsê kurdî û mafên kurdan, hewildanên xwe bidomînin û zorê bidin Tirkiyeyê".....10-12

Festîvala Chearbourgê.....13

20 bursên Enstîtûya Kurdî ya Parîsê hatin belavkirin.....13

Navendeke nû: ARCOS.....17

Weqfa Kurdî ya Kulturî.....18

Civîn û çalakîyên FKKSê.....19-20

Nûçeyên malbatîyê.....21-22

Innehåll

Kultur Minister Marita Ulvskog

"Det är väldigt viktigt att vi fortsätter att sätta press på Turkiet, när det gäller den Kurdiska frågan"

Sidan: 10-11

Vart är vi på väg?.....5

"En integrationspolitik som syftar på en assimilering kommer inte gynna mångfalden i Sverige".....6-7

Föds vi verkligen lika?.....8

STÖD KURDISKA SPRÅKUTBILDNING

sidan 9

Guherandinên bingehîn pêwîst e !

Keya Izol
keya.izol@telia.com

Dîtin û tebînîyên serokê FKKSê,

18 mehên dijwar li paşme ma. Sala pêş me wê Federasyon 20 salên girîng ji bo kurdên li Swêdê tije bike. Federasyon wek dezgeheke Kurdistanî, netewî û demokratîk hercar, her sal bi hebûn û xebatên xwe cihê xwe ya taybetî parastîye. Zemîneyeke fireh ji bo hemû bîrûrayên cûrbecûr û Kurdistanî, çarçoweya xebata wê li gor berjewendîyên neteweyê Kurdistanê tê meşandin. Kurdistanî û demokratîk bûyîn ji bo me kurdan gelek girîng e. Nûnerên Federasyonê ji hemû perçeyên Kurdistanê tîn û organên xwe bi awayeke demokratîk hildibijêre, xebatên xwe li gor destûr û programeke bi şêweyê kolektîf dimeşîne. Herî girîng, hemû çalakî, semîner, kongre û konferansên Federasyonê de zimanê resmî kurdî ye.

Tiştên ku li jor ez behs dikim diyar e ku ji aliyê hemû kurdên li Swêdê were zanîn. Tiştên nûh nîne. Lê dîsa jî ez dixwazim dubare bikim ji bo ku girîngîyên wan bînim ziman. Dibeku îro roj ji hemû rojên berê zêdetir pêwîst e ku em nir-

xên xwe yê netewî biparêzin ji ber ku êrîşa dewletên dagîrker, nemaze ya Tirkiye ji berê diwartir û xetertir e. Eger îro em nikaribin daxwazên xwe wek netewe vekirî bînin ziman wê pêşeroj de îşê me zehmet be. Federasyon bi vê zanebûnê dixwaze endamên xwe careke din hişyar bike. Di rojeva Tirkiye de plana tunekirina netewebûna kurdan, ziman û kultura kurdî hene. Di rojeva me de jî divê xwe parastin hebe.

Lê xwe parastin tenê têrê nake. Herweha divê em bikaribin gavekî hîn pêşdetir bin. Rêxistin û îstîtûyên xwe yê netewî xurt bikin. Nifşên nuh bi van rastîyan perwerde û amade bikin. Gava rêxistinên me netewetîya xwe biparêze wê bawerîyê bide endamên xwe. Federasyon çiqas Kurdistanî, netewî û demokratîk be wê ew çend tesîr li ser endamên xwe û herweha li ser rêxistinên din jî bike.

Nûnerên FKKSê periyoda borî de hevdiştinên girîng yê diplomatîk pêk anîn. 4 wezîrên girîng ya Swêdê, Wezîra derve, Anna Lindh, Wezîra Entegrasyonê Ulrica Messing, Wezîra Kultur, Marita Ulvskog û Wezîra Demokrasîyê, Brita Lejon li ser navê Federasyonê resmî hatin zîyaret kirin. Di van civnan de rewşa sîyasî ya Kurdistanê û rewşa kurdên li Swêdê hate behs kirin. Ji bo destxistina radyoya kurdî li seranserê Swêdê di gel Wezîra Kultur, Marita Ulvskog daxwaza FKKSê û yê kurdên Swêdê hate pêşkeşkirin. Marita

Bistek ji kongreyeke Federasyonê

Ulvskog li ser navê hukumeta Swêdê beşdarîya Newroza me bû û li wir axaftineke balkêşkir. Di şeva Newrozê de serokê SSU Mikael Damberg, Serokê kevn ya beledîya Solnayê û serokê ABF ê Stockholmê Goran Eriksson beşdarî kirin.

Li ser pîrsa berendametîya Tirkiye ji bo Yekîtiya Ewropa û pîrsa kurdan hevdişîneke girîng di gel Wezîra derve, Anna Lindh hat li dar xistin. Li ser navê FKKSê daxwazên siyasî ya me ji bo çareserkirina pîrsa kurdî li Tirkiyê hat pêşkeşkirin.

Pêwendiyên me di gel dezgehên fermî yên Swêdîyan wek, Integrationsverket, Folkhalsainstitutet, Socialstyrelsen, Ungdomsstyrelsen, Stockholms Stad gelek başbû. Di gel berpirsiyarên van dezgehên hevdişînên dîalî dom dîke.

Bi inîşiyatîfa FKKSê Konferansa

Stockholmê pêk hat. 7 rêxistinên kurdistanî li Ewropa, mêvanên ji Kurdistanê Bakûr, 3 rojan pîrs û pîrsgirêkên kurdan minaqeşe kirin. Bi danezaneke hevbeşî bo raya giştî hat pêşkeşkirin. Ev xebat 4 salên pêşme wê dom bike.

Pêşniyariyên min

FKKS rêxistineke gelek girîng e. Ji ber vê jî bi bawerîya min divê rêxistinên me yên siyasî ku di nav xebata Federasyonê de ne, taybetî ji bo vê pîrsê siyaseteke wan hebe û li gor cîddiyeta vê pîrsê aktîf bin. Rêxistinên me yên siyasî garantêrê berdehamîya Federasyonê ne. Hebûna wan, piştgirîya wan ji bo dezgeheke wek Federasyonê gelek girîng in. Lê bi bawerîya min ev yeka têr nake. Divê ji bo pêşveçûna FKKSê ew ji herkesî bêtir bi hazirî bin bi fikir û pêşniyariyên xwe li ser çûyîna wê tesîr bikin. Ez zêdetir behsa piştgi-

"Di warê ziman, dîplomasî û burokasî yê de kadroyên me yên hêja hene. Li gor vê rastiyê em dibînin ku kesên wiha xwe ji bo xebata FKKSê pêşniyar nakin. Xwe nêzîkê vê yekê nakin. Lê em dizani ku herkes di derheq FKKSê de alaquadar in û di gotûbêjan de bi aktîfî beşdarî dikin. Lê ne hazir in aktîf têkevin nav xebata Federasyonê. Bi bawerîya min kurdên li Swêdê piştî 20 salên aktîf di jiyana komelayetiyê de li gor hêjayêya vê yekê naye temsîl kirin. Kadroyên FKKSê divê li gor vê hêjayiyê were hilbijartin."

rî û tesîreke aktîf dikim. Hemû çalakîyên FKKSê eşkere ye û ji bo hemû endamên wê vekirîye. Gava kêmasîyeke birbiçav derkeve holê ew yeka ji aliyê hemû kesên ku bi karê FKKSê mijûl dibe, dîyar e. Ev kêmasî dikare li ser çalakîyan bibe, dikare li ser kadroyên wê be, dikare li ser siyaseta wê ya giştî be. Ya girîng ev jî bo herkesî dîyar e.

Rêxistinên siyasî ku kadroyên xwe jî bo karê FKKSê tayîn kirine, divê bikaribin kontrola wan jî bikin. Yan jî eger ew kes yan kesan karê xwe başnayine cih divê ji aliyê rêxistinê wî ya siyasî bête zanîn. Li vir mudaxele kirin jîyanî ye û wê tesîreke postîf li ser pêşerojê bike. Loma jî nixandineke berfireh di paralela xebata FKKSê pêwîst e. Ev tedbîra wê pêşîya Kongreyên me yên giştî jî veke. Nûnerên Kongreyê wê bi hazîriyeke berbiçav beşdarîya Kongreyan bikin û herweha wê aktîftir dîtin û pêşniyarîyên xwe binin ziman. Herkes li gor bîrûrîyên xwe yên siyasî dixwazin tesîr li ser xebata FKKSê bike. Ev gelek normal e. Lê divê tu car neye jî bîr kirin ku FKKS platformeke pirdeng û pirrengî û netewî ye. Van faktorên bi ya min gelek girîng in û divê tevlihev nebe. Rêxistinên siyasî ku mil didin FKKSê divê carnan bikaribin di çarçova FKKSê de hin fêdakarîyan bikin. Li gor hêjayî û girîngîya FKKSê, dîtin û perspektîfên xwe ne tenê di hilbijartinên organên de lê herwisa di meşandina kar û bar jî pêşkeşbikin.

Gelek vekirîye ku hin zehmetiyên me di xebata Federasyonê de hene. Pirsra kadroyan pîrseke sereke û girîng e. Di ware kadroyên jêhatî û çalak gelek kêmasîyên me hene. Nûnerên Kongreyên me gava jî bo organên Federasyonê navan pêşniyar dikin divê ji hesabên hizbî xwe xilas bikin. Di nav Federasyonê de berjewendiyên netewî jî hemû tiştan girîngtir e. Divê em bikaribin kesên kêrhatî, jêhatî bê hesab jî bo organa pêşniyar bikin. Kesên nekê-

hatî û kesên ku karên xwe başnayînin cih divê em bikaribin bi rehetî careke din pêşniyar nekin jî bo organên. Wek nimûne, endamên organên FKKSê, KK,KG, K. Rawêj, K. Revisor, li ser hev jî 29 endaman pêk tê. Ji van 7 kes jî derveyê Stockholmê ne û 22 kes li Stockholmê dijîn. Ji van 22 kesan îstifadeyê Federasyonê jî bo kar û çalakî nake % 30. Ango em jî kadroyên xwe yên hilbijarte % 70 nikarin fede bibînin. Hin jî van endaman di nav 18 meh de 4 caran nehatine lokala Federasyonê. Divê em jî vê re çareyeke bibînin. Ev jî bo me katastrof e. Kongreya 19 an divê hetmen jî bo vê tedbîran bistîne.

FKKS bi îddîaya temsîla piraniya kurdên Swêdê xistiye programa xwe. Bi bawerîya min di wî warî de gavên gelek giranbuha hatiye avêtin. Herçend mişkileyên siyasî jî em bi rehetî dikarin bêjin ku FKKS temsîla piraniya kurdên Swêdê dike. Em dizanin ku li di nav kurdên li Swêdê gelek kadroyên me yên jêhatî hene. Hin jî wan di nav rêxistin yan jî dezgehên Swêdîyan û kurdan de aktîf û serketî ne. Di warê ziman, dîplomasî û burokasî yê de kadroyên me yên hêja hene. Li gor vê rastiyê em dibînin ku kesên wiha xwe ji bo xebata FKKSê pêşniyar nakin. Xwe nêzîkê vê yekê nakin. Lê em dizani ku herkes di derheq FKKSê de alaquadar in û di gotûbêjan de bi aktîfî beşdarî dikin. Lê ne hazir in aktîf têkevin nav xebata Federasyonê. Bi bawerîya min kurdên li Swêdê piştî 20 salên aktîf di jiyana komelayetiyê de li gor hêjayêya vê yekê naye temsîl kirin. Kadroyên FKKSê divê li gor vê hêjayiyê were hilbijartin. Li vir mebesta min reşya kêr kirina hin kesan nîne. Rêz û hurmet jî bo şexsiyeta her kurdekî welatperwer bingeha vê nivîsê de heye. Mebesta min tiştêkî din e. Em divê kalîteya kadroyên ku bi îddîaya temsîla piraniya kurdan dike, berz bikin.

”FKKS rêxistineke gelek girîng e. Ji ber vê jî bi bawerîya min divê rêxistinên me yên siyâsî ku di nav xebata Federasyonê de ne, taybetî ji bo vê pirsê siyaseteke wan hebe û li gor ciddiyeta vê pirsê aktîf bin. Rêxistinên me yên siyâsî garantêrê berdewamiya Federasyonê ne. Hebûna wan, piştgirîya wan ji bo dezgeheke wek Federasyonê gelek girîng in. Lê bi bawerîya min ev yeka têr nake. Divê ji bo pêşveçûna FKKSê ew ji herkesî bêtir bi hazirî bin bi fikir û pêşniyarîyên xwe li ser çûyîna wê tesîr bikin. Ez zêdetir behsa piştgirî û tesîreke aktîf dikim. Hemû çalakîyên FKKSê eşkere ye û ji bo hemû endamên wê vekirîye”

Herweha valayîyeke berbiçav di warê nîfşa nuh de heye. Divê em ji bo aktîfkirina kadroyên ciwan rêyan bibînin. Divê em hemû alîkarî bikin da ku YCK careke din di xebata xwe de çalak bibe. Em dizanin îsal gelek mişkuleyên wan hebû. Di hîlbijartina organên YCK yan jî ji bo Federasyonê hîlbijartina ciwanên kurdan de tu carî divê em hesabên siyâsî nekin. Me gelek caran zeraşên van xeletîyan kişandiye. Ne tenê em wek lê hemû ciwanên me para xwe digrin ji xeletîyên di vî warî de. Pêşî divê em ciwanên xwe qezenc bikin, bi pirsên wan alaqeder bin, paşê ew bi xwe dikarin bi xwe biryar bidin ji bo helwestên xwe yên siyâsî.

FKKSê divê di pirsê entegrasyonê de hîn aktîftir bibe. Wek em ji medyayê jî taqîp dikin, gelek pirsên civakî ku li Swêdê rû dide, wek şewata Goteborg, Bûyera Rissneyê û gelek bûyerên din wek wan de, navên ciwanên kurdan derbas dibin. Ev pirsên gelek girîng û acîl in li pêşme. Eger em dixwazin ciwanên kurdan bi nasnameya xwe ya kurdî di civata Swêd de cihê xwe bigrin, divê em bi şêklekî acîl temaşeyê van pirsan bikin. Divê plan û programê me ji bo van pirsan hebe. Em nikarin van texîr bikin.

Hin kêmasîyên me yên destûrî û rêxistinî hene. Hin ji wan hatin hal kirin lê gelek ji wan hîn jî mane. Hêvîdar im ew xebatên perwerde, ”handbok” û hewlên din wê alîkarîya me bike ku em wan kêmasîyan rast bikin.

Di pirsên aborî (butce) û personallên FKKSê divê siyaseteke me hebe ku ji aliyê Kongreye salane tê tesbît kirin. Yanî butceyeke salane divê di destê me de hebe. Bê vê butceyê em serfîyet nekin. Hatina û hebûnên FKKSê divê weka ya me bi xwe be, em biparêzin. Her-

waha em mecbûr in ji bo xebatên FKKSê kadroyên kêrhatî û li gor pêwîstîya Federasyonê bigrin kar.

Federasyon ya me hemûyan e. Meşandina karên wê dikeve li ser milên organên wê. Lê pêşdexistina wê berpirsiyarîya endam û piştgirên wê ye. Kesên ku ji destên wan kar were, yan jî fikrên wan ji bo vê xebatî heye, divê xwe dûr nexinin. Bi temaşe kirin mirov nikare tesîr li ser tiştan bike. Xebata demokratîk de ev yeka bingeh e. Kesên ku bawerî bi demokrasîyê tînin divê ev yeka wek vatîniyeke li pêşbibînin. Hêvî dikim Kongreya 19 an bi dîtin û ramanên li jor wê bi guherandinên bingehîn ji bo xebata me bibe platformeke netewî û girîng.

**Kongreya
Federasyonê ya
19mîn
di 21 û 22ê
Cotmeha
2000î de
li
Stockholm-
ABFê
çê dibe**

"Divê em ji bo pirsê kurdî û mafên kurdan, hewildanên xwe bidomînin û zorê bidin Tirkiyeyê"

Cemil Demircan û Wezîra Kulturî ya Swêdê Marita Ulvskog

Di 17ê Hezîranê de berpirsiyarê kovara Araratê Cemil Demircan bi Wezîra Kulturî ya Swêdê Marita Ulvskog re hevpeyvînekê kir. Em vê hevpeyvînekê, pêşkêşî xwendevanên xwe dikin.

Cemil Demircan: Me ji xwe re kirîye adet; em bi her hevpeyvîneke xwe re, çar gulan pêşkêşî mêvanê/a xwe dikin, her gulek sembola perçeyekî Kurdistanê ye.

Marita Ulvskog: Sipas dikim.

C.D: Pirsên min jî ev in...

M.U: Ez bawer nakim ku ezê bikaribim bersivên hemû pirsên te bidim.

C.D: Hevala te ya wezîr Ulrica Messing di şirovekirineke xwe de weha dibêje: "Ger zimanek him di warê fermî de û him jî di jîyana şexsî de, rojane neyê bikaranîn, ew ê nikaribe pêş bikeve û talûke heye ku ber bi wendabûnê ve biçê."

Ma tu bawer dikî, tedbîrên bi vê mebestê ku ji bo perwerdeya zimanê zikmakî tên stendin, têr û tatmînkar bin?

M.U: Ez nikarim bersiva vê pirsê bidim, ji ber ku agahdariyên min li ser perwerdekirina zimanê kurdî, pir kêman in. Lê belê, wek hikûmeta Swêdê, entreseyeke me ya mezin ji bo wan gelan heye ku ne hebûna zimanê wan tê nasîkirin, ne axaftina wan a bi wî zimanî serbest e û ne jî nasnameya wan tê qebûlîkirin; ango kurdûna wan li wan qedexe ye... Ez bawer nakim ku di vî warê de, divê çîh ji tu şikan re hebe. Li gora me, ev li hember mafên mirovan tawanek e. Di derheqê firehkirina Yekîtîya Ewrûpayê û rewşa Tirkiyeyê de, me ev eşkere gotîye.

Ji alîyekî din ve jî me di warê aborî de, giranî daye xebatên Kitêbxaneyê Kurdî li Stockholmê, ku niha li welatên Rojava, yek ji wan kitêbxaneyên kurdî yên herî mezin e. Dûre, ger zimanek bê inkarkirin û herweha hemû encamên bi wê ve girêdayî, mîna dîskrimasyon, şiddet, tahdîtên etnîkî û hwd. dibê ku ev neyînî, bi zimên ve dest pê bikin, lê em vê, yekcarî qebûl nakin! Lê ez nizanîm, bê perwerdekirina zimanê zikmakî ev têr dike an na ...

C.D: Hin rexne hene...

M.U: Ez bawer dikim, hin tişt hene ku divê em di wan waran de hîn baştir bibin.

C.D: Tu cîyekî de dibêjî; "Bê ziman, bê têgihîştina xwendinê û bê hewesa xwendinê, rîskeke mezin heye ku mi-

rov nikaribe wê şensê bi temamî bi dest bixe, ku bibe insanek nêzî kulturê û he-ta nêzî demokrasîyê jî."

Lê, dewleta Tikiyeyê û qanûna wê ya bingehîn, bikaranîna zimanê kurdî li kurdan qedexe dike. Him di Yekîtîya Ewrûpayê de û him jî di Yekîtîya Nete-weyan de, diviyabû li hember vê yekê çî bihata kirin?

M.U: Bawerîya min ev e ku, divê em ji bo pirsê kurdî û mafên kurdan, hewildanên xwe bidomînin û zorê bidin Tirkiyeyê, ev pir û pir girîng e. Li gora min, ev li hember mafên mirovan sûtcek e û ji ber vê yekê, em vê qet qebûl nakin. Û bê goman, ev di çarçoweya Yekîtîya Neteweyan de ye, lê di pirsê Yekîtîya Ewrûpayê de, bêtir derdikeve pêş.

C.D: Li vî welatî, pîrhêlî dê bi alîkarîya kîjan tedbîran û kengî, wê weke pîvana qelîteyê bê hesabandin?

M.U: Ez newêrim ji bo vê, behsa demeke diyarkirî bikim, ji ber ku Swêd ji alîyê ziman, çand û etnîkî ve, welatekî pîrrengî e. Li gel ku penabari ketiye welatê me û em ji girûbên çîhê çîhê pêk tînin jî, rewşa Swêd li gora welatên din, piçektî cuda ye. Em li devereke dût, li nivgraveke li bakurê Ewrûpayê nin. Ji ber vê yekê jî, ev pîrhêlbûna em niha dibînin, pir dereng hatiye. Û di hundirê çend deh salan de, em bûn Swêdeke ji girûbên cuda cuda pêkhatî. Bi awayê ku ji me dihat xwestin, em ji heqê vê pirsê derneketin. Lê ez bawer dikim ku di van deh salên dawiyê de, gelek tişt qewimîn. Li gora min, me di

deh salên dawîyê de, ji sî salên berê bê-tir tişt kirin. Me dest pê kiriye ku em bibin Swêdeke rengîn û piraniya insanen jî dibînin ku, pirrengîni ne tişteke xerab e, lê belê ji bo hemûyan, dewlemendiyeke gelekî mezin e. Lê eşkere ye ku ev ê weqtekê bigire. Û hêvidar im ku, em ê neşibihin wan welatên din, ku dijîtiya grûban di nav wan de peyda bûye. Carinan, di warê raya giştî de, encamên hin lêkolînan ku kêfa mirov tînin derdikevin û nîşan didin ku, em li vê derê, ji mirovên din cuda û di bînetîtiya xwe de najin. Li gora hikûmeta Swêdê, ev pirrengîni gelekî baş e. Baweriya min bi vê yekê heye. Divê mirov optimîst be.

C.D: Ez bixwe dibînim ku "pêvajoyeke Amerîkanîbûn"ê dest pê kiriye û çanda Swêdê tehdît dike. Nivşeke seraser bi filmên Amerîkî, bi kovar û muzîka Amerîkî û heta bi awayê lênerînan wan ên jîyanê (ku li ser bingehe "xwe xelas bike û guh nede yê din" ava bûye) bêhişbûye. Gelo ev buyer te naxîne taswasê?

M.U: Li Swêdê, em bûne Amerîkanî û li Ewrûpayê çend welatên din jî hene ku weha nin. Di çanda Amerîkî de, hin tişt hene ku, bi baweriya min tiştên erênî nin. Lê problem ew e ku li Swêdê û li welatên Ewrûpayê rojhilata kevn jî ji bo bazareke nû a endûstriya film û çanda Amerîkanî, pereyê mezin tê

Marita Ulvskog:

"Ya herî girîng ev e ku, bîra me ya kollektiv di muzeyan de, di pirtukxaneyan de û di arşivan de berhevkirî ye... da ku insanên ciwan kengî bixwazin, dikarin ji wê derê, zanîyariyan ji xwe re peyde bikin.. Lê em nikarin wan mecbûr bikin. Hin tişt belkî wê wenda bibin û di eynî wextê de ez bawer dikim ku, gelek insanên ciwan hene ku, ji beşekî nifşa ku ez bi xwe jî jê me, pirtir hêviyê didin mirov... ne ev bi tenê jî, hin hêjayiyên weke edalet û piştgiyê, ji bo wan ne tiştên kevnare nin, di eslê xwe de, ew qet naxwazin behs bikin, lê dixwazin li gora wan hêjayiyên bijîn... Ez optimîst im. Li gora min, di nav vê nifşa ciwan de, pir kes hene ku, ji me, yani ji kesên ku di salên 40î û 50î de çêbûne, gelekî çêtir in."

veqetandin... û dema em van tiştên çandî werdigrin, em hin tiştan ji çandeya xwe, zimanê xwe û heta mirov dikare bibêje ku hin ji hêjayiyên xwe jî wenda dikin. Ger em pîrhêlbûnê bi dest nexin wê her tişt bibe yek hêl, wê gavê ji bo me, ya balkêş ew e ku em pîrhêlbûna xwe biparêzin. Bi taybetî, ji ber ku sheya zimanê me û çanda me pir teng e, divê, em li welatê xwe, di ware pîrsên siyaseta filim, edebiyat û hemû tiştên bi çandê girêdayî ne, xwe zêde biwestînin. Lê ya girîng ev e ku, em bikaribin tiştên xwe yê xwerû biparêzin, lê deriyên xwe jî li dinyayê negirin. Ji ber ku em dixwazin di navbêra,

çandeyên cuda de danûstendin hebin. Em pîrhêlbûnê dixwazin... Lê di vê pîrhêlbûnê de, ji çandeya kurdî bigre, heta hin beşên çanda Amerîkî jî tê de hene. Pîr eşkereye ku, ji bo me, wezîrên karûbarên çandî, karê Yekîtiya Ewropayê yê herî mezin ew e ku em li dijî vê lehiya Amerîkanî, reqebeteye xurt bikin.

C.D: Ciwan iroj dibin tesîra agahdariyên tîcarî, yên ku bi xusûsiyetên çand û nasnameya wan dilîzîn de, nin. Û hawa wan bi awayekî giştî, ji "Modêla Swêd"ê tune ye. Ew nizanin jî, bê ka mirov çima cejnên mina "Valborgmäs-safton", "Pingstdagen", "Midsommarrafton" ûwd pîroz dikin jî... Gelo dema ev mîrasa çandî bihurî ye?

M.U: Hin beşên çanda me hene ku bêşik, ew ê ji bo hin kesan weke sir bimîne, lê di eynî wextê de jî hin kes wê li van tiştan miqate bin û xwedîtîyê li wan bikin, wan bi bîr binin û belkî di vê ew van tiştan di jîyanê de bidomînin jî...Ya herî girîng ev e ku, bîra me ya kolektîv di muzeyan de, di pirtukxaneyan de û di arşîvan de berhevkişî ye... da ku insanên ciwan kengî bixwazin, dikarin ji wê derê, zanîyariyan ji xwe re peyde bikin.. Lê em nikarin wan mec-bûr bikin. Hin tişt belkî wê wenda bibin û di eynî wextê de ez bawer dikim ku, gelek insanên ciwan hene ku, ji beşekî nîfşa ku ez bi xwe jî jê me, pirtir hêvîyê didin mirov... ne ev bi tenê jî, hin hêjayîyên weke edalet û piştgirîyê, ji bo wan ne tiştên kevnare nin, di eslê xwe de, ew qet naxwazin behs bikin, lê dixwazin li gora wan hêjayîyan bijî... Ez optimîst im. Li gora min, di nav vê nîfşa ciwan de, pîr kes hene ku, ji me, yani ji kesên ku di salên 40î û 50î de çêbûne, gelekî çêtir in.

C.D: Ji ber çî di "Riksradyoyê" de ji bo zîmanê kurdî weqtek tune ye? Mirov wê vê çawa bi dest bixe?

M.U: Rêxistinên kurdî yên cîhê cîhê, ji bo pêkanîna vêya, hatin seredana min. Niha ev wanî ye, ez nikarim biryar bidim, da ku radyoya swêdî vî tiştî bike. Lê min bi birêvebirinên radyoya Swêdê re, hin tekilî danîn û ew diza-

nin, bê ji bo weşana bi kurdî, rewş çawa ye. Ew ê kengî bibe ez nizanîm. Lê qencata min ev e ku, ew ê di demeke nêzik de bibe. Lê ez nikarim zorê bidim wan. Lê min li Stockholmê, kurdên ji bo vî tiştî hatibûn seredana min, qebl kir. Û ez bi radyoya Swêdê re peyivîm.

C.D: Pîrseke dawîn...Ev girng e!..

M.U: Fermo...

C.D: Ne mimkun e ku mirov di derhaqê kurdên li Swêdê dijîn, îstatîstîkê bike, ji ber ku kurd weke hevweletîyên Tirkîyeyê, Iraqê, Îranê an jî Surîyeyê tê qeyidkirin. Gelo tu rê tune ye ku kurd jî bikaribin weke xelkên din, wî mafî bi kar binin û ew hikmê wê mohra "înkara kurdan" betal bikin? (Ev mohra ku ji bo inkarkirina hebûna kurdan, ji alîyê çar welatên rojhilata navîn ve hatiye derxistin.)

M.U: Ji bo me helbet kurd henin! Her kurd, bêyî şertê ku li kîjan welatî çêbûye, di hişyarîya kurdabûna xwe de ye. Û mirov dikare vêya bi awayekî azad bi cîh bîne... Ya giring ev e. Ya din jî... ez nikarim bersiva vêya bidim. Lê ez bawer dikim, ev tişteki weha ye ku, bi pîrsa pêwîstîya çareserkirina rewşa kurdan ve girêdayî ye. Ez vê pîrsê bi xwe re dibim û li gora fikra min, heta ku mirov bikaribe bi awayekî çareser bike, ji bo nasnameya kurdî ya formel, ya ku hûn dixwazin, wê demeke pîr dirêj derbas bibe. Li gel vê jî mirov weke kurd li Swêdê, dikare kurd be.

C.D: Pîr pîr sipas!.. Em dizanin ku ne bi tenê Mitterand dosta kurdan e, lê gelek dostên me henin...

M.U: Ji sedî sed weha ye!.. Gelekî spas...û spas bo van gulan... Ez dizanîm ku gelek tiştên we henin, wan ji min re behsa we kir ku hûn baş beşdarî çalakîyan dibin û we tiştên pîr baş kirinin...

C.D: Ev vatîniya me ye... Spas!

"Swêd ji alîyê zîman, çand û etnikî ve, welatekî pîrrengîn e. Li gel ku penabari ketiye welatê me û em ji girûbên cîhê cîhê pêk tên jî, rewşa Swêd li gora welatên din, piçekî cuda ye. Em li devereke dûr, li nivgraveke li bakurê Ewropayê nin. Ji ber vê yekê jî, ev pîrhêlbûna em niha dibînin, pîr dereng hatiye. Û di hundirê çend deh salan de, em bûn Swêdeke ji girûbên cuda cuda pêkhatî. Bi awayê ku ji me dihat xwestin, em ji heqê vê pîrsê derneketin. Lê ez bawer dikim ku di van deh salên dawîyê de, gelek tişt qewimîn. Li gora min, me di deh salên dawîyê de, ji sî salên berê bêtir tişt kirin. Me dest pê kiriye ku em bibin Swêdeke rengîn û pîraniya insanan jî dibînin ku, pîrrengîni ne tişteke xerab e, lê belê ji bo hemûyan, dewlemen-diyeke gelekî mezin e. Lê eşkere ye ku ev ê weqtekê bigire. Û hêvîdar im ku, em ê neşibihin wan welatên din, ku dijîtiya grûban di nav wan de peyda bûye. Carinan, di warê raya giştî de, encamên hin lêkolînên ku kêfa mirov tînin derdikevin û nîşan didin ku, em li vê derê, ji mirovên din cuda û di bitenêtiya xwe de najin. Li gora hikûmeta Swêdê, ev pîrrengîni gelekî baş e. Baweriya min bi vê yekê heye. Divê mirov optimîst be."

Xanim Miterand û Mehdî Zana festîvalê vedikin. (li rismê jor)
Bajarê Chearbobi bi alayên kurdî hatibû xemilandin

Festîvala Chearbourgê...

Bajarekî bifikire. Navê wî Chearbourg e. Bajarekî li Fransayê. Hemû dezgehên vî bajarî li piştgiriya biryara FESTÎVALA KURDÎ dikin. Mesûlê Beledîyeyê û Madam Mitterand di gel çend parlamenterên fransîz bi beşdarîya gelek nûnerên rêxistinên kurdan festîvalê vedike.

Deh roj li ser hev li her derê resmî alayê Kurdistanê tevî alayê Fransa û YE bi hev re li her cihê bajarê pêl dide. Li her derê vî bajarî meriv bi rehetî bîna vê Festîvalê hîs dike.

1Chearbourg 10 roj bi konferans, ci-

vîn, pêşengah, filmên kurdî û muzîk û ahengên kurdî, êdî bajareke kurdî ye jî.

FKKSê jî wek nav be jî di hazirkirina vê Festîvalê de cihê xwe girt. Hevalê ku fikra vê çalakîyê bi xebata xwe ya hêja xist jîyanê, birêz Suayip Adlig bû. Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, Enstîtûya Kurdî ya Parîsê û gelek rêxistinên din yên kurdên Ewrûpâyê alîkarî kirin. Xebateke gelek serketî bû. Medyaya kurdî û fransîzî bi rojan behsa wê kirin. Careke din spas ji bo birêz Suayip Adlig û spas ji bo berpirsên vê bajarê.

20 bursên Enstîtûya Kurdî ya Parîsê hatin belavkirin

Di 16-17 meha Cotmehê de civîna Komîsyona Bursan li Parîsê civiya. Komîsyon ji 7 kesan pêk tê. Serokê Enstîtûya Parîsê Kendal Nezan, Serokê FKKSê Keya Izol, Prof. Abbas Weli (ji Danîşgeha Londrayê), Dr Fuad Husseyin (ji Hollanda), Dr Hamit Bozaslan (ji Danîşgeha Parîsê) û Reşo Zilan (ji Danîşgeha Uppsälâyê-Swêd).

Îsal 81 muracaat ji bo wergirtina bursan hatibû şandin. Piştî 2 rojên civînê hemû muracaat yek bi yek ji ber çav hatin derbas kirin. Wek encam 11 burs ji bo Fransayê û 9 burs jî ji bo Yunanîstanê hat belav kirin.

Xwendekanên ku ji hemû perçeyên Kurdistanê serlêdabûn ji bo bursan li gor prensîbên bingehtî û li gor perçeyên Kurdistanê bi îtina hatin belav kirin.

Her xwendekanên kurd dikare muracata bursên Enstîtî ya Parîsê bike.

Formên muracaate mirov dikare ji Enstîtîya Parîsê û ji malpera Enstîtûyê peyda bike.

Nav: Ihsan Biçimli, **Kengî hatiye Swêdê:** 1975 **Mesleg:** teqawid, **Temenê wî:** 64, **Li kuderê diji:** Stockholm, **Malbat:** 5 zarok û 6 neviyên wî hene **Parola wî:** Meriv bi pirsê diçe qursê!

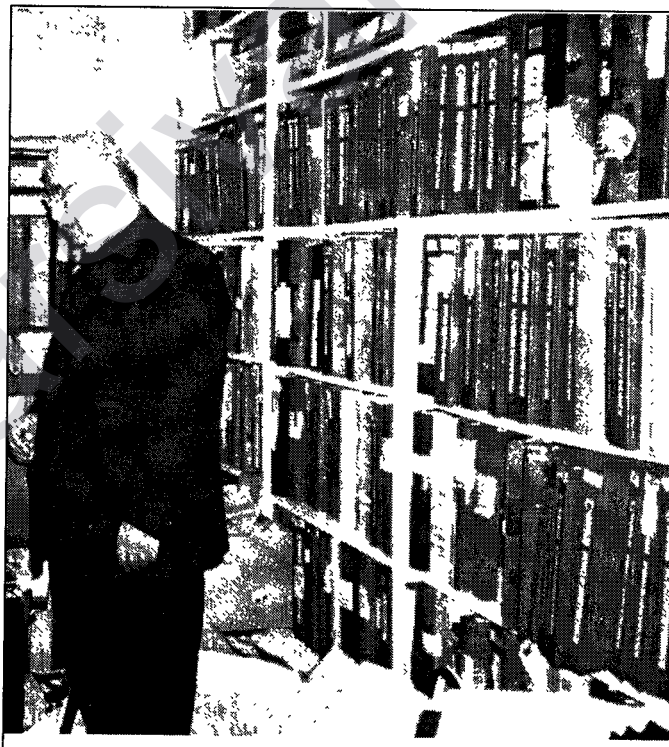
Teqawidê ku serê xwe bi deynê dinyayê re dêşîne

Faris Marsil
berbang@kurdiskarf.org

Havîn û zivistanê çaketê xwe ji xwe dernaxe. Cêbên çaket, pantor û îçilêkê wî bi notên wî dagirtîne û her beşekî notên wî di bêrikên wî yên cuda de ne. Jiyana wî ya rojane li kitêbxaneyan derbas dibe, li pey îstatîskên dinyayê ye.

Li raporên teze yên YE, YN, OECD, IMF, NATO, PENTAGON, CIA, REHE û her wekî din digere û peyda dike. Di van raporên de fêrî pêşketin, hatin û çûyinên dewleta, ziman û kultur û dinê wan, firotina çek û sîlehan, deynê dewletan, pirsên malîyê, hasilata dewletan ya salane, û hwd.dibe, fêrbûna xwe bi heval û dostên xwe re parve dike, wan berev dike û dixwe arşîva xwe û kes û dezgehên ku dixwazin bi rehetî dikarin ji arşîva wî feyde bibînin.

Ne tenê ew pey îstatîstîkên dinyayê ye û herweha meterayalên li ser kurdan

Tu dibê qeyî bar û karê îstatîstîkên dinyayê hemû ketiye ser milên wî. Roja ku neçe kitêbxaneyan di xwe de kêmasiyekî dibîne û heyfa xwe bi xwe tîne û wek mêrikê fileh dibêje; "îro ji min çû".

ji berev dike û di arşîva xwe de muhafaze dike.

Tu dibê qeyî bar û karê îstatîstîkên dinyayê hemû ketiye ser milên wî. Roja ku neçe kitêbxaneyan di xwe de kêmasiyekî dibîne û heyfa xwe bi xwe tîne û

wek mêrikê fileh dibêje; "îro ji min çû". Herroj 13 rojnameyan dikire û dixwîne, li televîzyonê û bi taybetî ji li teksta televîzyonê dinêre. Ew 20 sal e vî karî dike û pê bextiyar û mesûd dibe. Rojê 16-18 seetên wî bi mijûlbûna arşîvê derbas dibe. Gazînen wî gelek ji

wext heye, ji ber ku wext têra wî nake, wextê dikeve nav îstatîstîkan xwarin, vexwarin cigare kişandinê ji bîr dike. Li gorî ku ew dibêje; "wexta destê û lîngên wî dilerizin, ew êdî têdihîhîje ku wexta xwarina wî hatiye".

Taqîbkirina îstatîstîkan ji çavkaniyên cûda û îstîfîkirina wan karekî wî yê rûtîn e. Wîsa bi vî karî ve hatiye girêdan ku bêyî wî nikare bijî; Li gorî ku ew dibêje; "çawa eroyînmanekî bêoroyînê nikare bijî, yan jî masiya ku ji avê derkeve nikare bijî ew jî weha ye. Ev kar her tiştî wî ye; bav û diya wî ye, rojî û nimêja wî ye, Xwedê û pêygamberê wî ye."

Li Swêdê her kurd wî nas dike. Ji ber ku ew beşdarî her civîn, konferans, kongre û panelan dibe û pirsên xwe dipirse û bersivên pirsê xwe jî li gorî îstatîstîkên ku bi dest xistiye şirove dike. Ez bahsa xalê Ihsan (Biçimli) dikim, ku ji Farqînê ye, di sala 75an de hatiye Swêdê bi cî bûye. Xwendin û nivîsandinê li Swêdê fêr bûye. Nuha teqawid e û rojên xwe bi berehvirina îstatîstîkên dinyayê dibûrîne. Li welêt pir meraqa wî ji xwendinê re hebûye, lê ji ber ku dibistan di gundê wî de tunebûye nexwendîye. Di dawiya salên 60î de meraqa wî ji siyasetê re çêbûye, di partiya Dr. Şivan de cî stendiye di sala 1971ê de du caran wek kuryerê partiyê çûye Kurdistanê Iraqê. Wê demê qerarqeha partiyê li vî perçeyî welat bûye.

Wexta ew di sala 1980î de ji "mecbûriyetê" dibe teqawid û wextê wî yê vala îmkân dide û meraqa xwe bîne cî ku "Çima kurd nabin dewlet" dibe sebeb ku ew bersivê pirsên çî, kîngê, li kuderê, çima qewimiye bigere. Û ji avakirina dewletên dinyayê dest bi peydekirina meteryalan dike. Lê wexta ketiya nav wê babetê pê hay bûye ku kes nizane li dinyayê çend dewlet hene. Li gorî çavkaniyên cuda hejmaran dewletan jî tê guhartin. Çavkaniyên cuda digere, telefonê Buroya Îstatîstîkê ya Navendî dike, telefonê Buroya NY dike û gelek îstatîstîkan cuda bi dest dixê û wan muqayese dike lê hin jî neghiştiye encameke ku çend dewlet li dinyayê

Odeya arşîva xalê Ihsan. Di risim de xalê Ihsan dewletên ku nenas in nişanê Laleş Biçimli (keça Muhterem Biçimli) dide

Ew ji ber ku bi îstatîstîkan mijûl dibe êdî gelek faktan ezberê dizane, wek nimûne; 71 dewletên dinyayê nifûsa wan qasî nifûsa Diyarbekirê nînin, li Afrikayê Başûr 14 hermên otonom û 12 zimanê resmî hene; li dinyayê 84 dewlet du zimanê wan yê resmî hene û zêdeyî 100 dewlet jî bêyî ku dîn û kultur û zimanê wan hebûne bûne (kirine) dewlet. Ji 1945an û vir ve li Afrikayê 61 dewlet, li Amerikayê 53 dewlet, li Asyayê 41 dewlet, li Ewrûpayê 13 dewletên serbixwe hatine avakirin, ji salal 1988 û vir ve li 134 dewletan derbe yan jî hewildanên derbeyan çêbûne, leşkerên Neteweyên Yekbûyî meaşê wan 98 Dolar e, li dinayayê salê 55 milyon abort dibe û hwd.

hene. Li gorî 34 çavkaniyên ku wî bi dest xistiye yek çavkanî jî hev nagrin. Wek nimûne li gorî "The World factbook"ê ku di 98an de çap bûye li dinyayê 266 dewlet hene, li gorî SCB Statistisk Årsbok (Kitêba salane ya îstatîstîkê) ku 99an de çap bûyê 93 dewlet hene û hwd.

Di vî warî de xalê Ihsan bîranîneke xwe dibêje. Ew rojêke îstatîstîkeke dewletên endamên NY bi dest dixê, tê de dinivîse ku 189 endamên NY hene, lê wexta ew navê dewleta dijmire dibîne ku dewleteke kêr hatiye nivîsandin. Li ser vê yekê telefonê Buroya NY ya

Stokholmê dike û meseleyê ji wan re dibêje, ew jî dû mesele dikevin û piştî demekê xeletiya xwe rast dikin û rastiya îstatîstîkê ji xalê Ihsan re dişînin. Ew dewleta ku nivîsandina wê hatiye jibîrkirin; navê wê Brunei Darussalam e ku li gora xalê Ihsan ev dewlet di dinyayê de dewleta herî bi adil e, fikirî û birçitî lê tune ye û di sala 1984an de bûye endama Yekîtiya Neteweyî.

Odeyekê xaniyê xwe kiriye odeya arşîvan. Ji hezar dosyayê zêdetir arşîv berev kiriye. Di arşîva wî de him di derheqê kurdan de û him jî di derheqê babetên cuda cuda yê dinyayê de meteryal he-

ne. Meteryalên wî piranî ji nivîsên roj-name û kovaran pêk tê û hemû di hundirê dosyayan de îstîfkirîne û li ser dosyayan jî bi destnîvîsa xwe ya xwarû-marû navê wan nivîsandiye. Ma çî di arîşva wî de tuneyekî? Meteryalên siyasî, civakî, leşkerî, kulturî, etnikî, aborî û hwd.

Ew, serê xwe li ser dewletên dinyayê; li deynê wan, li ziman û nifûsa wan, li hatin û çûyina wan, li feqîr û dewlemendên wan dêşîne, şîroveya îstatîstîkan dike û di encamê de sebebên ku kurd çima nikarin dewleta xwe ava bikin derdixîne ortê. Li gorî dîtina wî wexta li Sovyeta kevn 50-60 dewletên din ava bibin, li Endonezyayê 10 dewletên din û li Çînê 40-50 dewletên din çêbin dê wê gavê herî hindik 4-5 Kurdistan jî ava bibin.

Ew ji ber ku bi îstatîstîkan mijûl dibe êdî gelek faktan ezberedane, wek nimûne; 71 dewletên dinyayê nifûsa wan qasî nifûsa Diyarbekirê nînin, li Afrikayê Başûr 14 hermên otonom û 12 zimanê resmî hene; li dinyayê 84 dewlet du zimanê wan yê resmî hene û zêdeyî 100 dewlet jî bêyî ku dîn û kultur û zimanê wan hebûne bûne(kirine) dewlet. Ji 1945an û vir ve li Afrikayê 61 dewlet, li Amerikayê 53 dewlet, li Asyayê 41 dewlet, li Ewrûpayê 13 dewletên serbixwe hatine avakirin, ji sala 1988 û vir ve li 134 dewletan derbeyan jî hewildanên derbeyan çêbûne, leşkerên Neteweyên Yekbûyî meaşê wan 98 Dolar e, li dinayayê salê 55 milyon abort dibe û hwd.

Teqawidekî kurd ku 64 salî ye, xwendin û nivîsandinê li vir fêr bûye, bi dinyayê re ketiye nav têkilyê û hemû dinyaya wî arşîva wî ye di vê çend salên dawiyê de computor piştî wî şikandiye. Ew ji zanîna kompûtorê pê par e, wek berê dîsa karê xwe didomîne.

Di dawiyê de dibêje ku; "ew çiqas dikeve nav arşîvan û tiştên nû peyde dike ew dibîne ku ew çiqas nezan e. Ji xwe re dibêje ger Ihsan Bişimliyê berê 20 salan îro bête mala min ez ê tucarî wî qebûl nekim."

Ihsan Biçimli bi neviyên xwe re, ji milê rastê: Havîn, Meya, Sitav, Rengin, jiyar û Bihar

Xalê Ihsan heta 13 binyadê xwe yê berê jî dizane bi dorê binyadê wî ev in; Ihsan, Ali, Fek Ahmed, Iskan, Yakûp, Mahmûde, Galite, Ali, Muhamed, Derme ji mala Şevoyê û Şevo.

Di risim de xalê Ihsan rismê bavê xwe nişan dide.

Nameya Federasyonê ji Wezîra Derve ya Swêdê Anna Lindh re

15yê meha tebaxê hêzên leşkerî ya dewleta Tirkîye êrîşê Kurdistanê Iraqê kir. Di encama bombebaranên 38 kesên sîvîl hatin kuştin, 11 kes jî birîndar bûn. Kesên ku jiyanên xwe wenda kiribûn bi wêneyan ji bo raya giştî hate belav kirin. Hikumeta Tirkîye piştî gelek zext û hewlidanan vê êrîşê teyîd kir.

Rejîma Tirkîye di salên dawîyê de gelek caran êrîşên weha kiriye. Di van êrîşan de bi sedan kes bi jiyanên xwe yan jî bi awayên din mexdûr ketine.

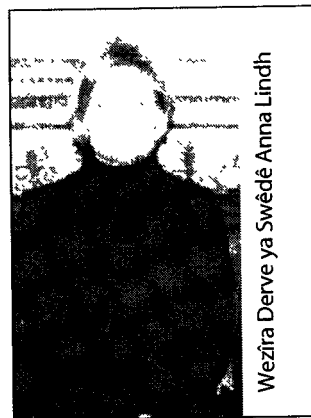
Turkiye herweha bi van êrîşan careke din peymanê Ewropayê ya ji bo mafê mirovatî, bendên 2 û 33 an eşkere îhlal dike û li gor îmzayên xwe hereket nake. Êrîşa dawî careke din îspat kir ku Turkiye tu ehemîyetê nade peymanên navnetewî.

Divê Tirkîye dev ji têkilbûyîna xwe ya eskerî li Kurdistanê Başûr berde û giramî û rêz li hember hikumeta herêm bigre.

Em ji hikumeta Swêd daxwaz dikin ku êrîşa Tirkîyê li Kurdistanê Başûr mehkûm bike û vê pirsê bibin Dadgeha Ewropa ji bo mafê mirovatî. Em dixwazin bibîr We bixin ku Swêd tevî welatên din yê Îskandinavyayê di sala 1984 an de li ser îhlalkirina mafê mirovatî şikayet kiribû. Wek encam jî Tirkîye ji ber vê yekê di dadgehê de hatibû mehkûm kirin.

30.08.2000

Di gel slavên germ
Keya Izol
Serokê FKKSê

Wezîra Derve ya Swêdê Anna Lindh

Seva aşîtiyê li bajarê Malmo yê

Di 30'ê meha 9 an de komîta herema 5 an ya Federasyonê Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, şeveke şahîtiyê li bajarê Malmo'yê li darxist. Harema 5 an ji komleyên Malmo, Kristianstad, Helsingborg û Lundê pêk hatîye. Nûnerên komelên heremê bi gelek endamên xwe ve komelên xwe di şevê de temsîl kirin.

Li ser navê Federasyonê Kovan Amedî beşdarî şevê bû û axaftinek pêşkeşî beşdaran kir. Kovan Amedî di axaftina xwe de li ser dîroka federasyonê li ser kar û xebatên federasyonê bi firehî sekinî.

Her usa jî di axaftina xwe de cihêk taybetî da ser şerê birakujî û pîrsa aşîtiya nav xwe. Amedî aşîtiya nav xwe ya kurdan, ne wek pêvîstî wek şertekî ji bo kurdan dît û di berdewamiya axaftina xwe de usa got: "Mixabin ku iro li Kurdistanê disa di navbeyna hêzên kurdan de şer dest pê kiriye. Şerê birakujîyê ku iro li Kurdistanê heye, netîca siyaseta şaş û planên dewletên dagîrker in. Lewra divê berî her tiştê kurd, serbixwe bifikirin û berjewendiyên netewî ya kurdan li pêş hemû tiştî bigrên, siyaseta xwe jî li gor wî bimeşînin. Divê rêxistinên kur-

dan pîrs û pîrsgirêkên xwe bi rîya diyalog û bi metodên demokratîk hal bikin. Divê rêxistinên beşên cuda yê Kurdistanê tedaxulê karên beşên din nekin.

Divê rêxistinên kurdan yê hemû beşan, piştgirî û alîkarîya hev û din bikin û rêz li hebûna hev û din bigrên. Federasyonê Komeleyên Kurdistanê her tim berjewendîya netewî ya kurdan li pêş hemû tiştî girtîye û piştgirîya hemû xebatên aşîtiya nav xwe kirîye. Daxwaz ji hemû hêzên kurdan û ji hemû welatparêzan dikin ku piştgirîya parastin û pêşxistina destkeftiyên Kurdistanê Başûr bikin û rê nedin ku planê dijmin li heremê ser bikeve."

Hozanên kurd Hesên Şerîf û Zekerîya, bi dengên xwe yê xweş, bi stran û awazên kurdî şevê geştir kirin, usa ku xelkê nedixwestin ku şev xelas bibe. Şeva aşîtiyê bi ewayî rêk û pêk, di rewşek samîmî û xweş de derbas bû.

Di 01.07.2000î de, Partiya Komunîst a Kurdistanê - Iraqê ji bo munasebeta 7 saliya damezirandina xwe şeveke li dar xist. Li ser navê Federasyonê Hemîd Gewerf beşdarî şevê bû û peyamekê pêşkêş kir.

Di 23.07.2000î de, Komeleya Kurdên Felî yê li Swêdê bo munasebeta bîranîna 40 rojên mirina Dr. Alî Babaxan civîneke li dar xist. Li ser navê Federasyonê Hemîd Gewerf beşdarî civînê bû û mesaja Federasyonê pêşkêş kir.

Di 23.07.2000î de, Radiyoya Zêlêbar programeke li ser Fedearsyonê li dar xist. Li ser navê Federasyonê Hemîd Gewerf beşdarî programê bû.

Di 19.07.2000î de Endamê Cigirê Komîteya Giştî û Sekreterê Komeleya Kurd yê Goteborgê Goran Caf kezeyake de jiyana xwe wenda kir. Komleya Goteborgê ji bo wî di 24.07.2000î de civîneke li dar xist. Ata Ala û Kamûran Şiwan li ser navê Fedearsyonê beşdarî civînê bûn.

Di 15-08-2000î de li Stockholmê ji aliyê beledîya Stockholmê ve festivala ciwanan hat çêkirin. Federasyon li gel 4 federasyonên din yê biyanî û bi hinek dezgeh fermî û komelên ideal yê Swêdîyan re 5 şevan beşdarîya ve çalakîyê bû. Çalakî bo peydakirina aramî û parastina ciwanan bû. Bêpîrsîyarê çalakîyê ji aliyê federasyonê Kovan Amedî bû. Keya Îzol, Hemîd Gewherî, ji ciwanan Şukrî Demîr û Şîyar Basdas beşdarîya ve çalakîyê bûn. Di derheqê ve çalakîyê de radyoya Stockholmê bi Kovan Amedî re hevpeyvînek çêkir.

Di 15-08-2000î de balefirin şer yê Tirkîyê, Kurdistanê Başûr bombarduman kirin. Di vê erîşê de 38 kesên sivil hatin kuştin 11 kes jî birîndar bûn. Komîta Karger bi daxuyanîyekê çapemenî erîşa Tirkîyê mehkum kir û daxwaz ji huku-

meta Swêd û raya giştî kir ku li hember erîşên hov yê Tirkîyê bê deng nemînin û Tirkîyê bi tundî mehkum bikin.

Di 18-08-2000î de bo qoça dawî ya Yavuz Koçoğlu cigirê serokê Partiya Demokrasi û Aştîyê ku di qezayekî trafîqê da jiyana xwe wenda kir. Federasyonê nameyek serxweşiyê ji DBP re şand.

Di 26-08-2000î de Keya Îzol, Hamîd Gewherî û Kovan Amedî li ser navê Federasyonê, bo pîrozkirinê beşdarîya şeva şahîya damezrandina 54 salîya PDK-Iraqê bûn û pîroznameyek pêşkêş kirin.

Di 31-08-2000î de, federasyonê nameyek ji wezîra derva ya Swêdê Anna Lindh re re kir ku Swêd, bo îhlalkirina mafên mirovî ya Kurdan û her weha erîşên Tirkîyê ser Kurdistanê Başûr û kuştina bi roan kurdên sivil, Tirkîyê bide mehkema navnetewî.

Di 02-09-2000î de Komîta Giştî, karê pratîk ya amadekirina kongra 18'an ya Federasyonê da Lokman Ertaş, Salih Demir û Fexrî Olçer.

Di 03-09-2000î de, dostê kurdan keşê dêra Adolf Fredriksê, Torger Torgerson dawî li xizmeta xwe anî û ji bo wî jî civînekî bîranîn û xatir xwestinê çêkir. Li ser navê Federasyonê Keya Îzol û Kovan Amedî beşdarîya civînê bûn û ji bo alîkarîyên wî spas kir û gurzek gul pêşkêşî wî kirin. (Her sal bîranîna Helebçê bi alîkarîya Torger Torgerson, li dêra Adolf Fredriksê çê dibe.)

Di 9-10ê Ilona 2000î de li Almanyayê li bajarê Kolnê ji aliyê Platforma Newteweyî ya Kurdistanê Bakur civîneke hat çêkirin. Li ser navê Federasyonê Serokê wê Keya Izol û Sekreterê wê Hemîd Gewherî beşdarî civînê bûn.

Bistek ji civîna Kolnê

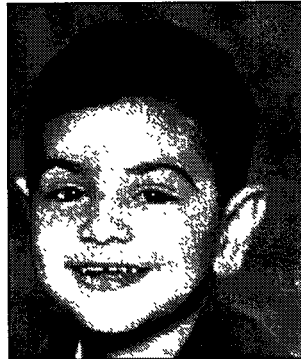
rojbûn

Alan Ferza Nigit
Di 14.06.2000î de bû 4 salî. Em 4 saliya te pîroz dikin û te ji dil û can himbêz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyanekê şad dikin.

Diya te Filiz, xwişka te Berfin xalên te Keya û Serdar

rojbûn

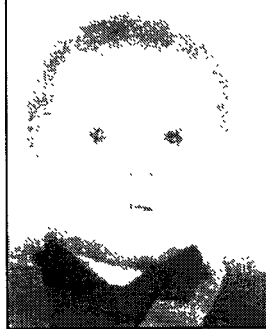

Diyar Alis

Di 11.07.2000î de 4 saliya xwe temam kir. Em te himbiz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyanekê şad dikin.

Bav û diya te, xwişk û birayê te

rojbûn

Delav Onen

Di 23.07.2000î de bû 2 salî. Em malbata Onen kalik û pîrika wî, dê û bavê wî Siyar û Mehtab û xalê wî Welat û xanima wî Mehabad ji dil û can 2 saliya Delav pîroz dikin. Herweha ji Dêrika çiyayê mazî malbata Izzetê Ziya du saliya Delav pîroz dikin û pêşerojê geş û ronî daxwaz dikin.
Reşad Onen

rojbûn

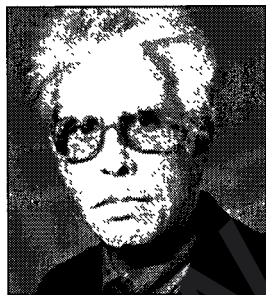

Pelşin Demir

Di 26.08.2000î de bû 7 salî. Em 7 saliya te pîroz dikin û te himbêz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyanekê şad dikin.

Diya te Nazê, bavê te Serbest, xwişka te Gulşin, xalê te Sofî, meta te Bedriye, kalê te Baba Hecî û xaliya te Ayhan

Wefat

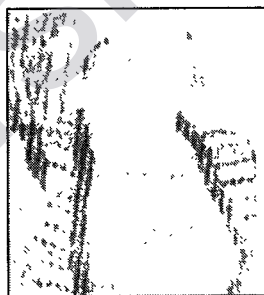
Bubo Kumruaslan
1927-2000

Bavê hevalê me Zinarê Xamo, Bubo Kumruaslan ji ber nexweşiya dil wefat kir.

Em sersaxiyê ji Zinarê Xamo û malbata wî re dixwazin.

Hevalên wî

Wefat

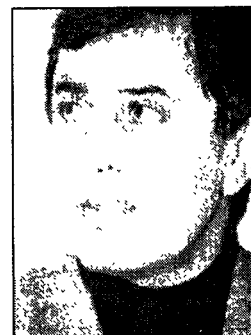

Fatma Bozarlan
(1936-2000)

Xanima nivîskarê kurd M. Emîn Bozarlan Fatma Bozarlan di 05.07.2000î de ji ber nexweşiya kanserê çû ser heqiya xwe. Em ji malbata wê re sersaxiyê dixwazin.

Li ser navê Federasyonê Keya Izol

Wefat

Yavuz Kocoglu

Birêz Yılmaz Çamlıbel
Serokê DBPê

Em bi xebera reş ya wefata cigir-serok yê partîya we, Yavuz Koçoğlu gelek xemgîn bûn. Em serxweşiyên xwe yên germ ji bo malbata Koçoğlu, ji bo partiyê we û ji bo hevalên wî yên tekoşînê dişînin.

Bila serê me sax be.

Keya Izol
Serokê FKKSê

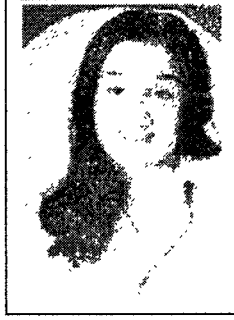
rojbûn

Jiyan Duran

Di 02.08.2000î de 12 saliya xwe temam kir. Em sersala te pîroz dikin.

Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Diya te Seyran, xalê te Nihad

rojbûn

Dîlan Bozan Baksî

Di 1ê tebaxa 2000î de bû 17 salî. Em sersala te pîroz dikin.

Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Delal, Ronî. Vîldan û diya te

rojbûn

Delal Tanrikulu

Di 1ê Ilona 2000î de bû 15 salî. Em te himbiz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Ronî, Dîlan, Şukran û bavê te

rojbûn

Evin Bakaç

Di 18ê Cotmeha 2000î de bû 15 salî

Em te himbiz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Bavê te Selim, Diya te Hulya û xwişkên te Roza û Pelîn

rojbûn

Hevdem Amedî

Di 11.08.2000î de bû 3 salî.

Em 3 saliya te pîroz dikin û te himbiz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Bavê û diya te û xwişk û birayên te Seyran û Hevrê

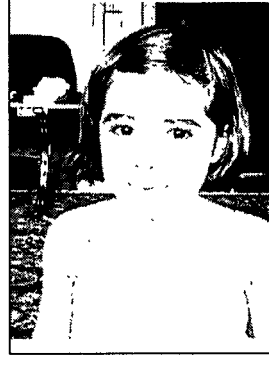
rojbûn

Seyran Amedî

Di 06.10.2000î de bû 10 salî.

Em 10 saliya te pîroz dikin û te himbêz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Bav û diya te û birayê te Hevdem û Hevrê

rojbûn

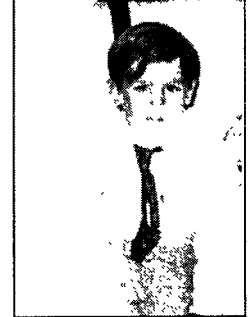
Hêvi Demircan

Di 13ê Tîrmeha 2000î de

6 saliya xwe temam kir.

Em sersala te pîroz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Diya te Halîse, xwişka te Lorîn, birayên te Serdar û Can û bavê te Cemîl

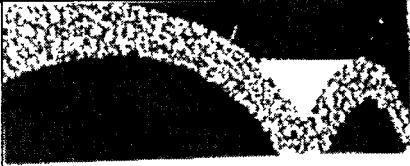
rojbûn

Ronas Cilgin

Di 19ê Cotmeha 2000î de bû 10 salî.

Em 10 saliya te pîroz dikin û te himbêz dikin. Bi hêviya gelek sersalên din, em daxwaza jiyaneke şad dikin.

Bav û diya te û birayê te Aras

ARCOS
Center för Polioskadade med
Utländsk Bakgrund

Samarbetsorgan för Etniska
Organisationer i Sverige

Navendeke nû

ji bo biyaniyên ku bi nexweşiya polio seqet bûne

ARCOS, navendeke nû ye ku ji bo kesên biyanî yên ku bi nexweşiya polio (nexweşiya ku berê bi navê felça zarokî dihat naskirin) seqet bûne, li Stockholmê li taxa Fruängenê hatiye vekirin.

ARCOS, ji biyaniyên ku ji ber nexweşiya polio seqet bûne, di kar û pirsên wan yên civakî de rêberî, alîkarî û piştgiriye dike. Peywendiyên bi dezgehên resmî, bi kesên din -çi biyanî û çi swêdî- yên ku di eynî rewşê de ne, pirsên xwendin, xanî û kar peydekirin û hwd. ew xizmet in ku ARCOS dixwaze amede bike.

Eger kar û xizmetên ku ARCOSê daye ber xwe li gorî dilê we ye û hûn dixwazin bi ARCOSê re têkevin peywendiyê û di karê wê de beşdar yan jî alîkar bin, ji kerema xwe re bi adres û telefona ku li jêr hatiye nivîsandin re peywendî deynin.

ARCOS, projeyeke ku ji aliyê SIOSê (Organa Hevkariya Rêxistinên Biyaniyan li Swêdê) ve û bi hevkarîya RTP (Federasyona seqetan ya nexweşiya polio yê) û bi beşa nexweşiya polio ya nexweşxaneya Huddingeyê ve tê birêvebirin. Shirin Alamdar û Vildan Tanrikulu di navenda ARCOSê de wekî karmend dixebitin.

Adresa postê:
c/o HSO
Box 60 49
129 06 Hägersten

Adresa seredanê:
Elsa Brändströms gata 66. Fruängen
Tel: 08-603 82 58
Fax: 08-88 89 40

Adresa me hat guhartin

Adresa nû ev e:
Heriksdalsringen 8
131 32 Nacka

Otobûsa no 53 ber bi istikameta Nackayê rawestgeha dawiyê ye.

Heriksdalsringen 8
131 32 Nacka

Hesen Serxo

Heriksdalsringen 8
131 32 Nacka

للمصاحفة والسفر
أسعارنا مغرية
ونتمكم جميع الخدمات

Luftmakagatan 72
11351 STOKHOLM
* Rådmanngatan

Tel : 08-612 50 56
Fax: 08-58 57 91 50
Mobil: 0708250496

Mizginî

Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê di destpêka Cotmeha 2000î de awayîyeke nû li Stockholmê li komuna Nackayê kiriye

Navnîşana me hat guhertin

Ji nuha pê ve Federasyon li navnîşana xwe ya nû ye.

Telefon û Faksa Federasyonê her wek berê ye:

Tel: 08-6528585

Fax: 08-6502120

Adresa Federasyonê weha ye.

Henriksdalsringen 8
131 32 Nacka

Meriv çawa tê Federasyonê

Bi otobûsa no: 53 ber bi Nackayê-Henriksdalê, rawestgeha dawiyê ya otobûsê ye.

BANG

Ji Kurdên runiştvanê Belediyeya Stockholmê û ji endamên komelê re.

Hewcedarî heye zarokên piçuk hev bibînin û Kurmancî ya xwe pêşve bixînin. Ez wek endamê Komeleya Kurd li Stockholmê, dixwazim îmkanek wiha ji bo zarokên piçûk hebe.

Federasyon lokala xwe ji bo vê çalakîyê re vekiriye. Hêjaye ku dezgehê wiha ji hêla piçûkan ve ji nûha de bê naskirin. Lazim e zarok ji vê dezgeha hanê îstîfade bibînin.

Divê dezgeha FKKS, wek sîstema dezgên civata ku em tê dijîn bê xebitandin.

Benda bersîv û dîtînen dê û bava me.

Bav û dêhên zarokên wan ku di nabêna 3-10 salî de ne raste rast tekilîyê bi min re deynin.

Serokê Komela Kurd li Stockholmê

Mustafa Kalpak

Hagstigen 7

181 42 Lidingsö

Tel:08-767 29 76

Faks:08-767 06 89

E-Post:kalpak@hem.passagen.se

Komela Kurd Li Stockholmê

Kurdiska Föreningen i Stockholm

ANNONS

Arbetsgivare: P 6 Radio Sweden International

Ort: Stockholm

Anställningstid: 1/12-00-31/12-01

Anställningsform: Projekt

Sista ansökningstid: 2000-10-30

Vi söker en journalist för rikssändningarna på Kurdiska (sorani/kurmandji).

Vi kräver goda kunskaper i såväl svenska som kurdiska samt gedigna kunskaper om det svenska samhället.

Vi vill ha din ansökan senast den 30 oktober 2000.

Ytterligare information lämnas av Carlos Decker-Molina, bitr. red.chef tlf 08-784 5912 eller 070-8847912

Kontaktperson: Carlos Decker-Molina

Telefonnummer: 08-784 5912

E-post adress: carlos.decker-molina@p6.sr.se

Fackrepresentant: Gulseren Ergun-Engström, SJF, tlf 08-784 5940 samt Alberico Lecchini, SIF, tlf 08-784 5939

Banga Weqfa Kurdî ya Kulturî li Stockholmê

XWIŞK Û BIRAYÊN XOŞEWIST

Weqfa kurdî ya kulturî li Stockholmê di sala 1996an de li Stockholmê hat damezirandin. 8 hîmdarên weqfê, her yek ji wan 25 000 hezar kron heqê hîmdarîyê da û weqf bi sermayeke 200 000 hezar kronî hat damezirandin.

9 endamên komîteya îdarî ya weqfê hene û ji wan 6 kes swêdiyên navdar in; wek Gösta Ekman, Kim Anderzon û hwd. Armanca me xîzmet ji bo ziman û kultura kurdî bi giştî ye. Nuha 2 projeyên me yê bîngehîn hene.

PROJEYA KURDIYA PÊŞEROJÊ

Em bi vê projeyê dixwazin CDyek bi kurdî hazir bikin, interaktîf û bi teknîka modern ders bidin zarokên kurdan. Me alîkarî ji EU û Skolverketê wergirtîye. CD dê ji 3 derecan pêk bê. Di gavê yekem de ders ji bo zarokên navbera 9-12 salîyan e. CDya gavê yekem hazire û berîya ku çap bibe nuha ji kontrolê derbas dibe. CDya duduyan ku ji bo zarokên 12-15 salîyan e, heta saleke dî dê hazir bibe. Piştê wê, ya sisîyan jî ji bo xortên gymnasimê(liseyê) were hazir kirin. Instruksiyonên wê bi 5 zimanên Ewrûpayî ye. Bêşik ev dersan ji bo kesên salbuhurî jî dikare kêr bê.

DU PROJEYÊN PERWERDEYIYÊ

Ev du sal in ku weqfa me li ser hev 19 kes di Universîteya Uppsalayê de ji bo zimanê kurdî da xwendin û qurs bi xwe fînanse kir. Weqfa me, bi Universîteya Uppsalayê, beşa zimanên Asya-Ewrûpî re peymanek pêk aniye. Weqf xwendekaran ji Kurdistanê tîne, unîversîte jî ji bo her carek 4,5 meh dersên kurdî ku 20 puana unîversîteya Swêde ye, qurs hazir dike. Mesrefa qursê temamî li ser piştê weqfê ye. Heqê rê, xanî, mesrefên çûyîn-hatîn, kitêb, xwarin û xerckirin hemû li ser weqfê ye. Ji bo her xwendekarek teqriben 25 hezar Kron mesref lê diçe. Xortên ku mekteba xwe xelas dikin, piştî 4,5 mehan vedigerin Kurdistanê.

Armanca me hazirîyên pêşerojê ye. Her weha em dixwazin statuya zimanê kurdî bilind bikin û munaqeseya li ser serbestîya zimanî kurdî li Turkiyê geş bikin. Heta nuha bi saya me û bi alîkariya hin kurd û swêdiyên ev qurs pêk hat. Lê ji bo berdewamiyê alîkariya we zerûrî ye.

Di sertîfîkayê-întyg- de ku xwendekar piştî qursê digrin hatîye nivîsandin ku, ev qursa ji bo hazir kirina mamosteyên zimanê kurdî ye.

Li Turkiyê li ser vê qursê gelek hat nivîsandin. Eger qurs berdewam be, dê pîrsa zimanê kurdî tim aktuel bimîne.

DIVÊ EM VÊ FERSENDÊ BAŞ BI KAR BÎNIN. HEM JI BO HAZIRIYA SALÊN PÊŞIYÊ, HEM JI BO AKTU-ELKIRINA PIRSA BINDESTIYA MILLETÊ ME EV YEKA WASITAYEK PIR GIRÎNG E.

XWIŞK Û BIRAYÊN XOŞEWIST.

ME TENÊ NEHÊLIN. ALÎKAR IYA ME BIKIN. BI QASÎ IMKANÊN XWE BI RIYA POST-GIROYA WEQFÊ VÊ QURSÊ FÎNANSE BIKIN.

Postgiro 90 25 00-5

Di gel silavên me

Serekê weqfa kurdî ya kulturî li Stockholmê

Salih Înce

Kurdiska Kulturstiftelsen i Stockholm. Finnbodav. 2, 6 tr. 131 31 Nacka
Tel&Fax: 08-642 36 24 e-post: stiftelsen@kurdi.nu, www.kurdi.nu/stiftelsen

Räcker fritiden till, eller.....Vår egen Stjärna

Här följer en introduktion av Äpplets egen ishockeystjärna. Han heter Servan Karagöz är 10 år, bor på Stadingeplan 14, med mamma Songul, pappa Haydar och lillasyster Silan 8 år.

Han går i Gullingeskolan. På rasterna spelar han ofta fotboll, av förklarliga skäl (det finns ingen ishockeyrink på skolgården, som ni säkert förstår).

Men på fritiden är det hockey som gäller. Det finns ett visst intresse för tennis och basket, han har även provat på pingis.

Servan är mycket intresserad av matlagning. Han klarar av att laga enkla rätter själv, som pizza, steka köttbullar, korb och pytt i panna. Han brukar laga mat till frukost åt sig och sin lillasyster på helgerna. Så även kockyrket är en lockande framtid, men Servan påpekar att han vill både bli hockeyproffs och kock, det vore kanske en kombination.

Idolerna är Peter Forsberg och Mats Sundin.

Servan började spela ishockey när han var 6 år. Visserligen kunde han då inte åka skridskor, men med mycket träning och vilja så lärde han sig det snart. Nu spelar Servan forward, han tycker att det är den roligaste positionen. Tränar 2 gånger i veckan, ibland 3 gånger och har en match per vecka i genomsnitt. Laget heter Spånga 90. De har varit med i

Aftonbladets Cup.

Det är 24 barn i laget. Men Servan umgås inte med de andra barnen mellan träningarna, för de bor på olika håll, såsom i Rinkeby, Spånga

och Solhem.

Utrustningen består av hjälm, skridskor, handskar, benskydd, axelskydd, halsskydd, pungskydd, klubba, byxor, tröja, strumpor, armbågsskydd och hängslen. Allt detta väger cirka 7-8 kilo och kostar mellan 2-3000 kr.

Skridskorna slipas av några föräldrar i laget. Även de andra föräld-

rarna ställer upp en hel del, med exempelvis skjutsning till och från matcher. Det finns en cafeteria på Spånga IP, som föräldrarna turas om att stå i och sköta försäljningen. Det rör sig om 4 timmar per gång. Barnen säljer Bingolotter. 20 stycken varje månad, för att dra in pengar till laget. Föräldrarna säljer kläder ur en katalog, vilket mamma Songul tycker fungerar bra.

Det krävs mycket av både barnen och föräldrarna, men Servan säger att han hinner med skolan och läxorna i alla fall.

Klubben har planer på att köpa planen istället för att hyra den. Spånga IP är väldigt välskött, de har 4 ismaskiner.

Servan ska se en match mellan Brynäs och Djurgården på tisdag, den 7 mars, med familjen vilket han ser fram emot. Tittar även på matcher på TV, både Sportspegeln och Lilla Sportspegeln. Han hejar på AIK, Djurgården, Brynäs och Toronto.

På sommaren spelar Servan fotboll. Laget heter Inter orhoy.

Nivedita Stengård

Berbang

Kurdiska Riksförbundets Tidskrift • No: 117 • Pris 25 SEK

2000-08-17

Nacka Kommun
Fastighetskontoret
BOX 856
131 24 Nacka

Ärende: Anbud Sicklaön 78

Kurdiska riksförbundet är en paraply organisation som har 38 lokala avdelningar i hela Sverige med cirka 8 500 betalande medlemmar. Våra medlemmar är kurder som kommer från Turkiet, Irak, Iran och Syrien. Förbundet grundades 1981 och varit verksam som en aktiv organisation sedan dess. Vi får statligt bidrag från regeringen. Bidrag storleken bestäms efter medlemsantal inom förbundet. För närvarande får vi 880 000 kronor från staten. Vi har för närvarande 3 lönebidragsanställda på heltid och 2 projektanställda på halv tid. Inom förbundets verksamheter finns det projekt verksamhet där vi för närvarande har 3 stora projekt som pågår. Integrationsprojektet "Generationskonflikter bland kurdiska familjer" (3 år), Handikappsprojekt (3 år), Organisationsutveckling (1 år).

Vi har även en fungerande Ungdomsförbund och en Kvinnoförbund inom vår verksamhets sfär. Dessa förbund delar vår nuvarande lokal tillsammans med oss.

Vår verksamhet består huvudsakligen av följande:

Kulturella aktiviteter. (aftnar, seminarier, konferenser, olika utbildningar, festivaler)

Studiecirklar (i samarbete med olika studieförbund) (språk, data, intermedia, folkdans etc.)

Barnverksamhet (Lördags-söndags skolor för kurdiska barn i språk, kultur, historia och musik)

Ungdomsverksamhet (fritids verksamhet för ungdomar, ungdomskaffe, internet kaffe, ungdomsträffar över hela Sverige)

Kvinnoverksamhet (Kurdiska Kvinnoförbundet har olika aktiviteter kring kvinnofrågor, möten, kvinnoträffar, olika utbildningar för

kvinnor, t ex vuxen utbildning för analfabeter)

Möten (små och stora möten för de förtroendevalda)

Tidskrift (Förbundet har en tidskrift som heter BERBANG och den kommer ut 6 nummer per år. Berbang är på kurdiska och svenska och sprids i hela Sverige till våra medlemmar. Vi har en redaktion som förbereder denna tidskriften.

Integrationspolitiska verksamhet (Vårt förbund har mycket regelbundna kontakter med olika svenska folkrörelse organisationer. Vi har även gemensamma projekt och liknande verksamhet tillsammans.

Vi blev intresserade av denna lokal eftersom den verkar perfekt för vår verksamhet som vi beskriver ovan. Längre har vi inom förbundet diskuterat att köpa en fastighet för en "Kurdisk Kultur Centrum" där våra medlemmar kan utöva sina kulturella aktiviteter. Vår verksamhet är så pass omfattande att vi oftast märker att vi behöver en träffplats för våra medlemmar. Om vi lyckas med vårt anbud kommer vi att förvandla denna fastighet till en riktig och seriös skola där vi dels utbildar olika åldrar inom vår grupp med olika intressen och dels fungera som en centrum för den kurdiska kulturen.

Vi hoppas att redogörelsen ovan ger en bra bild varför vi är intresserade av denna fastighet och hoppas på en positiv besked från Er.

Efter vi har varit och kollat fastigheten har vi gjort den bedömningen att det behövs en omfattande renovering. Vi beräknar cirka 500 000 kronor i kostnad för denna renovering.

Härmed lägger vi anbud på 1 000 000 kronor (en miljon två hundra tusen kronor) för ovan nämnda fastigheten.

Med vänliga hälsningar

Keya Izol
Förbundsordförande

Berbang

No: 117

September 2000

Kurdiska Riksförbundet i
Sverige

Ansvarig utgivare

Keya Izol

keya.izol@kurdiskarf.org

Layout

Marsil

Prenumeration
myndigheter 300 SEK
annons:
en hel sida 5000 SEK

Adress

Berbang
Box 49090
S-100 28 Stockholm
SWEDEN

tfn 08-652 85 85 vxl
faks 08-650 21 20

berbang@kurdiskarf.org
www.kurdiskarf.org
www.kurdchat.com

Postgiro: 64 38 80-8

ISSN 0281-5699

Utges av Kurdiska Riksförbundet i
Sverige

APEC-Tryck

Vad är Kurdiska Riksförbundet?

Kurdiska Riksförbundet (KR) bildades 1981 och har varit verksam sedan dess som kurdernas representant i Sverige. KR är partipolitisk och religiös obunden organisation. Vi har för närvarande 36 medlemsföreningar med upp till 8500 medlemmar runt i hela Sverige. Alla enskilda kurder som är bosatta i den kommun kan söka medlemskap i denna förening.

KR har sitt årsmöte varje år. Styrelsen som väljs i årsmötet består av 12 ordinarie och 3 suppleanter och har sammanträde 6 gånger per år. Verkställande Utskott (VU) består av 7 ordinarie och 3 suppleanter. Ordförandena i Kvinno och ungdomsförbundet ingår som automatiska ledamöter i VU. VU har sitt sammanträde varannan vecka.

KR är enda organisation som har lyckats att samla kurder oavsett vilken del av Kurdistan man kommer ifrån eller vilken politisk bakgrund man har. Därför är den en unik kurdisk organisation som saknar motstycke i hela världen.

Vi sysslar med integrationsfrågor, hjälp till nyanlända flyktingar, samhällsfrågor som uppstår i samband med kulturkrock och relationsfrågor. Kvinno, barn och ungdomsfrågor har vi som prioriterade frågor inom vår verksamhet. Kultur är en annan viktig verksamhet som vi prioriterar. Nämligen att bevara den kurdiska kultur och tradition och identiteten.

Vi har även verksamhet som inriktar sig till händelser som sker i Kurdistan. Vi bevakar orättvisor och kränkningen av mänskliga rättigheter. Vi har lobby verksamhet för att uppmärksamma den kurdiska frågan samt agera mot occupationsländerna Turkiet, Irak, Iran och Syrien.

Oftast fungerar vi som en kurdisk ambassad för att klara alla dessa frågor eftersom vi saknar stat och ambassad här i Sverige. KR agerar som språkrör för kurder här i Sverige och samtidigt försöker avslöja och bekämpa de orättvisor som sker i vårt hemland, här i Sverige.

KR har egen tidskrift som heter BERBANG och som publiceras 6 gånger per år. Den är på nord och syd kurdiska samt på svenska.

Besöks adress: S:t Eriksg. 33, Portkod: 1822

Postadress: BOX 49090 100 28 Sthlm

Tel: 08-6528585 • **Fax:** 08-6502120 Berbang@kurdiskarf.org

Ett integrationsprojekt av Kurdiska riksförbundet

GENERATIONSKONFLIKT

med stöd av Integrationsverket, Folkhälsoinstitutet och Ungdomsstyrelsen

Samrådsgrupp:

Keya Izol, projektledare (Kurdiska riksf.) Seyran Duran (K.Kvinnoförbund) Gulan Avcı (K.Ungdomsförbund) Adele Ennab (Integrationsverket) Mariana Buzaglo (Folkhälsoinstitutet) Marie Eriksson (Ungdomsstyrelsen) Isak Reichel (Folkhälsoinstitutet)

◆ Kurdiska riksförbundet har startat ett integrationsprojekt som heter "Generationskonflikt" bland kurder i Sverige. Projektet stöds ekonomisk av Integrationsverket och Folkhälsoinstitutet. Ungdomsstyrelsen kommer eventuellt först nästa år att stödja projektet ekonomiskt.

◆ Syftet är att starta en diskussion om jämställdhetsfrågor bland kurder och en dialog mellan den yngre generationer deras föräldrar om denna fråga. Genom utbildning, diskussioner och information vill vi komma tillrätta med de konflikter som uppstår mellan föräldrar och tonårsbarn, framför allt döttrar.

◆ Förbundet skall även kartlägga förekomsten av generationskonflikter och i vilken utsträckning de kan leda till våld och trakasserier. Om behov finns kommer vi att upprätta en jourverksamhet för unga kurdiska tjejer. Projektet beräknas pågå i tre år.

◆ Första året är det meningen att vi skall utbilda ungefär 30 personer som består av en representant från kvinno-sektionen, en från ungdomssektionen samt en från den lokala föreningen i 8 städer som ingår i pilotområdet. Följande städer planeras att ingå i projektet; Stockholm, Eskilstuna, Uppsala, Göteborg, Västerås, Gävle, Sandviken, Bollnäs.

◆ Vi kommer att vid två tillfällen anordna utbildning för dessa 30 personer för att underlätta hanteringen av sådana frågor. En hemsida som tar upp dessa frågor kommer att upprättas.

◆ Alla som är intresserade av att jobba för detta projekt kan kontakta respektive förenings styrelse eller oss som arbetar med projektet på riksförbundet.

Fördöm Turkiets övergrepp på civila kurder i irakiska Kurdistan

Den 15 augusti 2000 anföll det turkiska flygvapnet olika mål inne i irakiska Kurdistan. Bombningarna har krävt 38 döda och 11 sårade civila kurder. Samtliga som miste sina liv har med bilder visats för omvärlden. Den turkiska regeringen har efter påtryckningar erkänt och bekräftat uppgifterna om civila offer.

Vi fördömer Turkiet för det avskyvärda anfallet och vädjar till den svenska regeringen och världssamfundet att fördöma Turkiets övergrepp i Kurdistan. Turkiet som kandidatland till EU måste också visa respekt för de internationella avtal som förbjuder sådana övergrepp i annat land.

Turkiet har de senaste åren gjort sig skyldig för upprepade anfall som har krävt hundratals civila offer inne i irakiska Kurdistan. Därför måste Turkiet också betala skadestånd för offrens anhöriga. Vi kräver att Turkiet stoppar all sin militär inblandning i irakiska Kurdistan samt visar respekt för den regionala kurdiska regeringen i Kurdistan.

21 augusti 2000

Kurdiska Riksförbundet

Brev till Utrikesminister Anna Lindh

2000-08-31

Utrikesminister Anna Lindh

Den 15 augusti 2000 anföll det turkiska flygvapnet olika mål inne i irakiska Kurdistan. Bombningarna har krävt 38 döda och 11 sårade civila kurder. Samtliga som miste sina liv har med bilder visats för omvärlden. Den turkiska regeringen har efter påtryckningar erkänt och bekräftat uppgifterna om civila offer.

Turkiet har de senaste åren gjort sig skyldig för upprepade anfall som har krävt hundratals civila offer inne i irakiska Kurdistan.

Turkiet har således kränkt den europeiska konventionen för mänskliga rättigheterna, paragraferna 2 och 33 samt struntat i sina åtaganden. Senaste kränkning bevisar ännu en gång att Turkiet inte har någon respekt för internationella avtal.

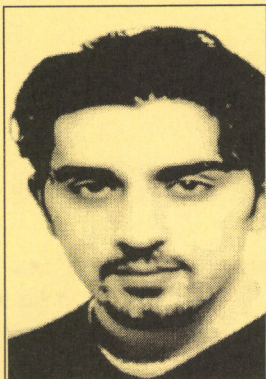
Vi kräver att Turkiet stoppar all sin militär inblandning i irakiska Kurdistan samt visar respekt för den regionala kurdiska regeringen i Kurdistan.

Vi vädjar till den svenska regeringen att med kraft fördöma Turkiets övergrepp i Kurdistan samt uppmärksamma frågan inom den Europeiska Domstolen för Mänskliga Rättigheter. Vi kan påminna att Sverige tillsammans med övriga Nordiska länderna hade väckt åtal 1984 mot Turkiet för kränkning av mänskliga rättigheter.

Med vänliga hälsningar

Keya Izol
Förbundsordförande

Vart är vi på väg?

Av
Amer Salih
Kurdiska Ungdomsförbundet,
vice ordförande

amer@kurdcity.com

Ofta undrar jag om vi kurdiska ungdomar är på rätt väg in mot framtiden, har våra kurdiska föräldrar misslyckats med att ge sina barn en bra grund att stå på och står vi inför en orolig framtid? Har vi ungdomar påverkats på fel sätt?

Utan tvivel har vår generation och den kommande generation stora problem och vi kurder vägrar inse hur stora problemen egentligen är. Alla har skapat sig en liten värld runt omkring sig och visar ingen sympati för andra kurder eller ens ett intresse för att påverka det för de inte tror att det angår dem. Uttrycket "kurder uff... jag håller mig borta från de" jag hör det ofta av mina kurdiska bekanta men är det rätt att tänka så?

Många kurdiska ungdomar lider och går genom depressioner, dock kurdiska föräldrar inte förstår sig på dem och svenska myndigheter är ofta likgiltiga. Att vara kurd i Sverige är inte lätt med tanke på alla krav på att vi ska följa våra traditioner. Samma problem finns för kurder i Danmark, Norge, Kanada, osv.

Frågan är :

Är våra traditioner och den kurdiska uppfostran primitiva och efterblivna? Det är en fråga som kan svaras med tusen och tusen svar. Dock en sak är säkert, NÅGONTING stämmer inte. Visserligen har många kurdiska ungdomar lyckats i sitt liv, men ofta glömmet vi andra ungdomar som är vilsna och på väg att förstöra sina liv. Nyligen dömdes en kurdisk pojke för det värsta brottet Sverige har åskådat och annan pojke begick självmord, en tjej blev mördad av sin pappa och farbror för knappt ett år sedan. Vi kallar de gärna för "dumma" och säger "låt de förstöra sina liv", men ingen sträcker en hjälpande hand. Det är lätt att vända ryggen och gå sin väg men det tar en stark person för att verkligen göra något åt situationen. Våra händer är blodiga och ungdomars brottshandlingar är skulden som vi kommer att bära in i framtiden.

Man kan dra en slutsats av att den generella kurdiska uppfostran som vi får hemma passar inte med det "västerländska" samhällets tillvaro, utan kurdiska föräldrar måste till att börja med utveckla uppfostran. Här kan man lätt missförstå påståendet, så för säkerhets skull vill jag gärna påpeka att kurdiska uppfostran är mycket nyttig men behöver vissa ändringar. Kurdiska föräldrar måste genom kärlek, respekt, uppmuntran och samförstånd uppfostra sina barn och lära de livets farhågor, istället för förbjud, rädsla eller hot om utfrysning från familjen. Den sorts uppfostran som är stark bunden till kärlek och respekt är absolut inte "svenskt" eller "västerländsk" utan världslig. Den har ingen ursprung eller nationalitet, den har funnits där för alla.

"Visserligen har många kurdiska ungdomar lyckats i sitt liv, men ofta glömmet vi andra ungdomar som är vilsna och på väg att förstöra sina liv. Nyligen dömdes en kurdisk pojke för det värsta brottet Sverige har åskådat och annan pojke begick självmord, en tjej blev mördad av sin pappa och farbror för knappt ett år sedan. Vi kallar de gärna för "dumma" och säger "låt de förstöra sina liv", men ingen sträcker en hjälpande hand. Det är lätt att vända ryggen och gå sin väg men det tar en stark person för att verkligen göra något åt situationen."

Inom ramen av den verklighet som jag uppfattat och målat för mig själv den enda lösningen är att vi kurdiska ungdomar ska hålla ihop och hjälpa varandra på ett förståndigt och solidariskt sätt. Vi måste lägga våra politiska och religiösa åsikter vid sidan om och endast se personen vi hjälper som en kurd, som är en bror eller en syster. Våra fiender har lyckats förtrycka oss och försvaga oss, enbart för att vi inte kan hålla ihop. Våra egentliga fiender är våra egna svagheter. När kurdiska musik hörs danser vi tillsammans hand i hand, pojkar och flickor. Visst kan några förstöra dansen lite för att de inte är vana men det finns alltid någon bredvid som försöker lära de rätta stegen. Vi är starka när vi är förenade. Var med och dansa med oss du också.

"En integrationspolitik som syftar på en assimilering kommer inte gynna mångfalden i Sverige"

Il Lavoratore: Hur många kurdiska föreningar finns idag i Sverige och var finns de?

K. Izol: Uppskattningsvis finns det cirka 35 000 kurder i Sverige. Jag säger uppskattningsvis p g a alla kurder som bor i Sverige registreras efter sina "officiella" medborgarskap. Enligt Statens Invandrarverk bor cirka 30 000 kurder i Sverige. Men detta antal kan öka eftersom flyktingar från Kurdistan fortfarande söker sig till olika europeiska länder däribland även till Sverige. Därför har vi medlemmar som har bott i Sverige länge och medlemmar som har nyligen anlänt till Sverige som politiska flyktingar. För närvarande har vi 38 lokala avdelningar i hela Sverige. Cirka 8 500 av de totala antalet kurder är medlemmar hos dessa föreningar. Detta antal varierar dock beroende av nya kurdiska flyktingar.

Il Lavoratore: Finns det en tradition bland kurderna att organisera sig i föreningar, och om det inte har funnits har det varit svårt att anamma det svenska modellen om föreningslivet?

K. Izol: KRF har för närvarande sammanlagt 38 medlemsföreningar välspredda i Sverige. Stockholm, Uppsala, Eskilstuna, Göteborg, Malmö, Västerås, Örebro, Sundsvall och Borås är de största medlemsföreningar hos KRF.

Il Lavoratore: En frdga som kan vara intressant för våra läsare: vem är kurderna och varifrån kommer de?

K. Izol: Man kan inte säga att vi har

en egen tradition när det gäller att organisera sig föreningar. Däremot har vi delvis varit tvungna att lära oss att organisera sig i olika demokratiska intresse organisationer i vårt hemland. Detta var det enda effektiva sättet att organisera kurder kring vår gemensamma frågan för att påverka regimerna i Turkiet, Irak, Iran och Syrien som har delat vårt land Kurdistan. Många gånger har dessa demokratiska och helt lagliga organisationer förbjudits och dess medlemmar har fängslats.

Här i Sverige kan vi se en kombination av s.k traditionen i hemlandet med den svenska modellen. Med tiden har den svenska modellen tagit över och blivit mer och mer den dominerande modellen när det gäller den demokratiska organisering bland kurder. Att kombinera dessa två modeller har varit tämligen svårt men under denna period är jag övertygad att många kurder har lärt sig mycket av den svenska modellen.

Il Lavoratore: I vilka länder är kurderna bosatta idag?

K. Izol: Kurderna är ett urfolk som har levt i Mesopotamien mer än 4 000 år tillbaka. Vårt språk, kurdiska är ett indoeuropeiskt språk och har tre huvuddialekter, Kurmanci, Sorani, Zazaki. Kurderna har inte åstadkommit någon långvarigt statsbildning med en undantag år 1946 då en kortvarigt kurdisk republik bildades i Iranska Kurdistan som kalleds MAHABAD. Efter 2. Världskrigets många internationella överenskommelser mellan stormakterna försvann detta försök. Annars har Kurdistan accepterats som ett sammanhängande land-provins inom den

Ottomanska riket. P g a att den gemensamma religionen var islam har det varit svårare för kurder att kräva ett självständigt Kurdistan avskild från Ottomanar (Turkar) och Perser. Kurderna har dessutom haft dålig politisk ledarskap som kunde föra talan för kurderna efter 1. Och 2. Världskrigen. En annan viktig skillnad mellan kurder och de andra nationaliteter i området är den kulturella aspekten.

Il Lavoratore: Varför flyr kurderna sina byar och städer för att söka asyl i de olika europeiska länder och bl.a. i Sverige?

K. Izol: Kurdistan är idag uppdelat mellan Turkiet, Iran, Irak och Syrien. Uppskattningsvis finns det cirka 20 miljoner kurder i Turkiet, 6 miljoner i Iran, 4 miljoner i Irak och 1 miljon i Syrien. Det finns kurder även i Georgien, Armenien, Azerbejcan och i Libanon.

Tusentals kurder har sedan decennier varit tvungna att fly sitt eget land p g a förtryck, krig och den politiska och väpnade kampen för sina rättigheter. Bara de senaste 30 åren som utgjorde den huvud orsaken för kurdernas flyktingskap var bl a kriget mellan Iran och Irak (1980-1988), militär kupper i Turkiet (1971 och 1980) Väpnade kampen mellan PKK och den turkiska armen. Och den politiska osäkerheten i irakiska Kurdistan (Norra Irak). Alla dessa faktorer plus förtryckarregimernas pågående förtryck mot kurderna är främsta orsaken till flyktingskap av kurder.

Il Lavoratore: Alla vet att kur-

derna inte har ett eget land, men det finns idag ett landområde som ni kallar Kurdistan. Vart ligger den?

K. Izol: Landet Kurdistan sträcker sig från Östra Turkiet, Norra Irak, Nordvästra Iran och Nordöstra Syrien. Landet mellan floderna Tigris och Eurofirat. Civilisationens vagg. Naturligtvis har många andra folkslag levt och bott i detta område. Jag kan nämna de viktigaste av dessa Assyrier-Syrianer, Armenier, Araber. Idag är kurder den dominerande folkslag i området. Både Assyrier-Syrianer och Armenier har med våld fördrivits från området i början av seklet då man genomförde en av historiens värsta folkmord mot de icke muslimer i området. Folkmordet planerades av den Ottomanska-Turkiska regimen men genomfördes även med hjälp av en del muslimska kurder som utnyttjades av regimen.

Il Lavoratore: Betraktar ni detta område som en början för att kunna skapa ett eget land för kurderna?

K. Izol: Förr eller senare kommer även kurder få sina nationella fri och rättigheter. Som alla andra nationaliteter som har sina egna nationella stater vill också kurder ha ett självständigt Kurdistan. Eftersom området är så pass strategisk och komplicerat ser det i dagens perspektiv jätte svårt med ett självständigt kurdiskt stat i området. Det skulle innebära ny karta som kommer att beröra fyra mäktiga länder i området. Att det finns stora oljereserver i samma område har gjort saken ännu svårare. Dessutom saknas en politisk enighet bland kurder. Alla dessa faktorer gör att de flesta kurder föredrar en lösning inom gränserna till dessa länder som har ockuperat Kurdistan. Jag tror att denna fråga kommer även i närmaste framtiden vara en viktig fråga när det gäller lösningen av kurd-frågan i området. Självstyre, Federation eller självständigt Stat. Tiden kommer att visa oss en av dessa alternativ som den realistiska.

Il Lavoratore: SIOS finner vi som medlemmar både Turkiska och Kurdiska Riksförbundet. Hur fungerar samarbetet er emellan?

K. Izol: Inom SIOS upplever vi inga särskilda problem att samarbeta med Turkiska riksförbundet. Så länge vi är överens om normer som "demokrati", "mänskliga rättigheter", "erkännandet av kurdernas särart" d v s de principiella normerna, så blir det inga svårigheter att samarbeta. Hittills har vi inte upplevt några särskilda samarbets-svårigheter med dem. Dessutom vet vi alla att SIOS är ett samarbetsorgan som fungerar kring de gemensamma frågor som berör oss alla och som har accepterats av oss alla.

Il Lavoratore: Vilka problem möter Kurderna i det svenska samhället? Jag tänker på kulturkrock, arbetslöshet, bostadsegregation o.s.v.

K. Izol: Största svårigheten kurderna i Sverige upplever är väl ändå den kulturkrock människor upplever här. Även den utspridda arbetslösheten och den kända bostads segregationen är naturligtvis frågor som skapar svårigheter för kurder. Vår grupp får dagligen nya flyktingar till hela Europa och däribland till Sverige också. Den dramatiska upplevelser dessa människor i nöd genomgår är ett stort problem för oss. Vi vet att dessa människor utnyttjas av de internationella ligor genom stora materiella uppoffringar ibland med sina egna liv. Europa måste börja ta itu med denna fråga. Vi är mycket oroliga över denna tragiska utvecklingen.

Il Lavoratore: Keya, vad tycker ni om det "nya" integrationspolitik i Sverige?

K. Izol: Sverige måste inse att människor med andra etnisk bakgrund kommer att fortleva i det här landet. Och denna faktum måste betraktas som en

rikedom för det framtida landet Sverige. Integrationspolitik måste innefatta även integration av de inhemska till de nya svenskarna. Vi ser brister just i det området. En integrationspolitik som syftar på en assimilering kommer inte gynna mångfalden i Sverige. En ömsesidig tolerans måste föregå integrationspolitiken.

Il Lavoratore: Öcalan fallet. Hur upplevde ni det och hur bedömer ni den italienska regeringen agerande?

K. Izol: När Öcalan kom till Italien gjorde vi den bedömningen att det var allra viktigast att hålla honom bort från Turkiet. Därför var det viktigt att vädja den Italienska regeringen via dess ambassad här i Sverige att inte utvisa Öcalan till Turkiet. Tiden visade att våra farhågor var riktiga. Öcalan fallet var sårbar och känslig både för Europa och för kurder. Därför att han och hans parti var kontroversiell. Öcalan greps i Kenya och sitter idag i fängelse i Turkiet. Därmed fick Turkiet oväntad ett mycket stort övertag. Enda till idag vill Turkiet utnyttja honom för att förnedra kurder och krossa kampen. Både Europa och den kurdiska frågan skulle må bättre om man undvek detta. Idag kan vi bättre se denna verklighet.

KRF har med en pressmeddelande berömt den Italienska regeringens modiga och rättmätiga agerande i Öcalan fallet. Jag tror att både den italienska regeringen och den italienska allmänheten var redo att göra mer för den kurdiska frågan men lämnades ensamma av en del av den europeiska gemenskapen. Även påtryckningar från Clinton administrationen har påverkat negativt den italienska regeringens fortsatta positiva planer för den kurdiska frågan. Trots denna utveckling kring fallet Öcalan och trots den följd hans ingripande har skapat för kurder kommer den kurdiska folket att alltid uppskatta den italienska opinionens solidaritet för vårt kamp.

Föds vi verkligen lika?

Shilan A.

En underbar, blå natt ur mitt liv. En natt som med sin vind blåser igenom alla mina minnen. Mina minnen som tillhör mitt barndom, mitt liv som tonår och mitt liv som ungdom, mitt 22åriga liv. Minnena guider mig runt i mitt liv. Jag ser en flicka födas till världen, födas utan sina rättigheter. "Vi föds" lika säger några och jag ser en flicka födas annorlunda, annorlunda än många andra som föds med sina rättigheter. Flickans språk har förbjudits av några i hennes land. Några som inte ens tillhör hennes land eller hennes folk, har kommit till det landet och förbjudit folket att prata sitt eget språk.

Flickan börjar växa upp. Det är dags för henne att börja prata. Hon säger sitt första ord "pappa", men inte på kurdiska. Ty, hon har ju aldrig fått chansen att växa upp med sitt eget språk. Hennes andra, tredje, tionde ord, de är aldrig på kurdiska. Hon ska aldrig kunna uttrycka sina känslor eller tankar på sitt eget språk. Hon ska aldrig kunna få chansen att säga "mamma, jag är hungrig", "pappa, ska vi leka" eller "jag älskar dig" till sin kära på sitt språk kurdiska. Ska man då säga att det är hennes öde? Säga att det är hennes öde att alltid vara tvungen att använda andras språk för att kunna uttrycka sina kurdiska känslor? Ett öde som inte har bestämts av Gud, utan människorna själva!

Nu är flickan 7 år. Det är dags att börja skolan. Tror ni att det ska vara en kurdiska skola då? Nej, absolut inte! Som språket, är kurdiska skolor också förbjudna. Ja, hon ska gå i skolan för första gången. Tycker ni att skolor överhuvudtaget omfattar inlärninng av kunskaper? Nej, skolor för kurdiska barn i Turkiet omfattar till

en stor del assimilering. Under den 5-åriga förskolan blir hon tvingad till att älska Atatürk, "Turkiets hjälte". Hon har lärt sig nästan alla Atatürks nerskrivna tal om det hederliga blodet som rinner bara i turkiska ådror. I den 7-åriga hjärnan har de försökt att stoppa i att den som pratar om ett kurdiskt land eller språk, eller den som säger att hon/han är kurd är en terrorist, en fiende som vill Turkiet och det turkiska folket illa. De har hela tiden förnekat existensen av det kurdiska folket och sagt att hon ska vara glad och stolt över att vara en turk, tillhöra den turkiska rasen som är hederligast bland alla raser. Under 5 år har hon varje måndag morgon och fredag kväll tvingats till att sjunga den turkiska nationalsången. Det har funnits lärare som har gått runt och kontrollerat så att alla sjunger med under den stunden då man stått med hundratals andra elever i skolans gård och sjungit nationalsången.

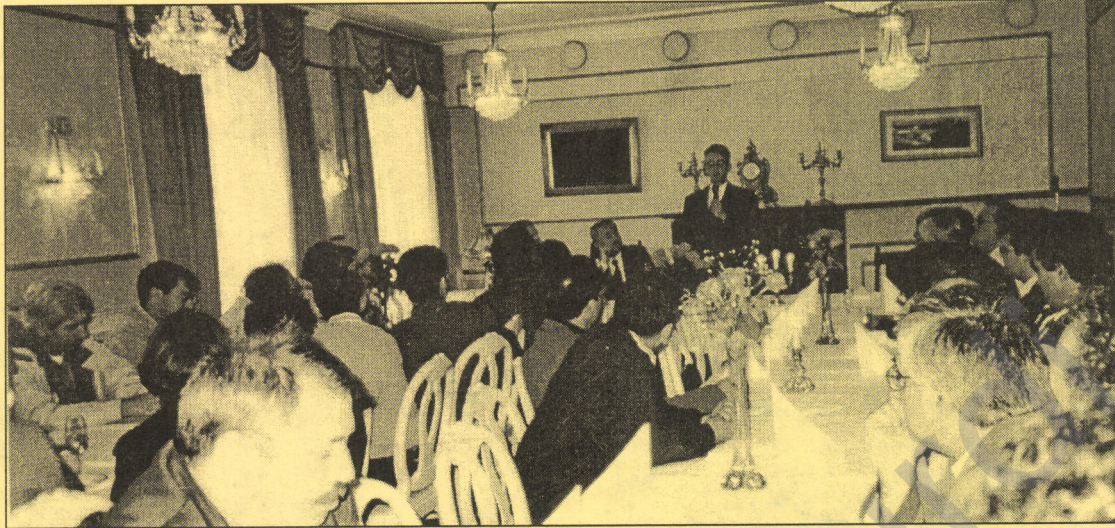
Hon är 12 år och börjar grundskolan nu. Under den 3-åriga grundskolan läser hon Turkiets historia och det står inte ett enda ord om det kurdiska folket. Som sagt, det kurdiska folkets existens förnekas hela tiden. Kurder förtrycks på alla sätt. Flickan ser hotbrev som skickas till sin pappa. Han kämpar för kurdiska rättigheter, för kurdiska barns framtid och hotas jämnt och ständigt. Familjen vänjer sig vid att finna sitt hus genomsökt av polisen. Pappan blir tvungen att fly. Efter två år åker familjen också till det landet som pappan har pratat så mycket om. Ett land där alla barn har rätt till samma saker. Ett land där man inte behöver gå igenom assimileringens försöken hela tiden utan har rätt till att vara den man är. Ett land där man har rätt ATT VARA KURD.

Flickan, alltså jag, är nu en 22årig tjej som har kommit till Sverige och levt här i 6 år. Efter 6 år har Sverige blivit mitt andra land. Ett land som har gett mig möjligheten att uppleva mina rättigheter och min kultur. Jag har blivit en del av Sverige och Sverige en del av mig. Jag har funnit Sverige som ett stöd i kampen för mina och alla kurdernas mänskliga rättigheter.

Turkiet som har förnekat mitt folk och våra rättigheter vill nu vara en del av EU. Jag ser inte så mycket gemensamt mellan EU-länderna och Turkiet. Turkiet går fortfarande på sin smutsiga väg när det gäller mänskliga rättigheter men försöker dölja det för världen och kanske lyckas med det också. Det finns fortfarande inte en enda kurdisk skola. Det finns fortfarande folk som torteras för sina åsikter i de avskryvda turkiska fängelser. Turkiet fortsätter fortfarande med sin assimileringens politik mot kurdiska barn. Jag är emot att ha Turkiet i EU så länge de fortsätter med sina omänskliga handlingar. Sverige, jag vill känna ditt stöd som betyder mycket för mig. Slut inte dina ögon för ett land som med sina blodiga händer försöker kväva mina drömmar om att någon gång kunna se ett kurdisk barn födas med sina rättigheter.

Slut inte dina ögon för ett land som har försökt att förrinta mitt land och suddat bort mig och mina rötter från världen. Jag vill känna dina händer i mina och inte tillåta Turkiet komma med i EU förrän de verkligen har fyllt alla krav när det gäller alla mänskliga rättigheter och slutat med sin assimileringens politik mot kurder. Jag vill en dag kunna säga att vi verkligen föds lika, slut inte dina ögon för min vilja.

STÖD KURDISKA SPRÅKUTBILDNING VID UPPSALA UNIVERSITET

Under vt-1999 utbildades 8 kurdiska ungdomar i kurdiska motsvarande 20 universitetspoäng

Det var andra året i rad som kurdiska kulturstiftelsen i Stockholm lyckades ta hit och utbilda dem vid Uppsala Universitetet i sitt eget språk kurdiska. Under vt-1999 utbildades 8 kurdiska ungdomar i kurdiska motsvarande 20 universitetspoäng. Under vt-2000 ökade vi elevantalet till 11 personer. Kursen har varit givande och eleverna har fått de elementära kunskaperna i det kurdiska språket. Efter kursen har eleverna åkt hem utan problem.

Kursen är viktig av olika avseende. Som bekant, det kurdiska språket är ett förbjudet språk i officiella sammanhang. Kurdiskan är inte ett skolpråk. De verkliga makthavarna förhindrar att kurdiskan blir ett skolpråk. Det är oerhört viktigt att kurder får utbilda sig i sitt eget språk. Detta är inte bara en elementär rättighet, utan även absolut nödvändigt. Med tanke på att miljoner kurder, speciellt på landsbygden, kan enbart kurdiska. Vi tror att vår kurs som genomförs vid Uppsala Universitetet som är en av världens äldsta universitet hjälper till att höja kurdiska språkets status. Vi hoppas också att dessa personer som har genomgått kursen i Uppsala för sina kunskaper vidare i hemlandet via kurser och kurdiska massmedia.

Sedan några år tillbaka ges kurdiska språk kurser på A-B-C-D nivån på Institutionen för afro-asiatiska språk vid Uppsala Universitet. Enligt en överenskommelse mellan institutionen för afro-asiatiska språk vid Uppsala Universitetet och Kurdiska kulturstiftelsen i Stockholm drogs riktlinjerna för kursen. Utbildningen skall enbart grundas på vetenskapliga normer och vara opolitisk. Kursen skall helt och hållet bekostas av stiftelsen, medan Universitetet svarar för utbildningens

innehåll och kursplan. Eleverna kommer från Turkiska delen av Kurdistan.

Syftet är att efter en termins kurs återvänder studenterna hemlandet.

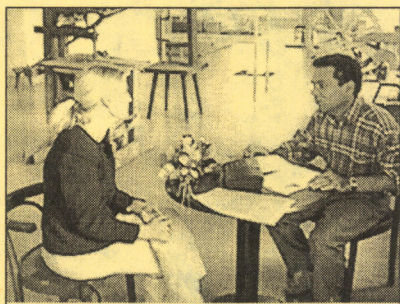
Kursen har varit bra för eleverna. De har även lärt sig om Sverige och skolväsendet och universitetet i Sverige. Sista gruppen tog avsked av Sverige efter en avslutningsceromoni i den 17 juni vid Van der Nootska Platset i Stockholm. Prof. Bo Isaksson som är prefekt på institutionen lämnade över studenternas intyg.

Vi vill fortsätta med denna kurs ytterligare några år. Men stiftelsen saknar resurser. Därför vill vi via insamlingar försöka täcka en del av kostnaderna.

DITT STÖD ÄR AVGÖRANDE
PG. 902500-8

Kurdiska Kulturstiftelsen i Stockholm
Finnbodav.12 6 tr.
131 31 Nacka
Tel och fax 08-642 36 24
homepage www.kurdi.nu

"Det är väldigt viktigt att vi fortsätter att sätta press på Turkiet, när det gäller den Kurdiska frågan"

Cemil DEMIRCAN: Som regel, brukar vi överlämna fyra rosor, där varje ros symboliserar en del av den delade Kurdistan... Och här är två exemplar av vår tidskrift, som Ni ser i den här hade vi intervjuat Er kollega Anna Lindh.

Marita ULVSKOG: Tackar så mycket!

C. DEMIRCAN: Och här följer mina frågor:

M. ULVSKOG: Jag är inte säker på att jag kan svara på dina alla frågor...

C. DEMIRCAN: Er kollega Ulrika Messing säger i en kommentar att: "Ett språk som inte används i vardagen i det offentliga såväl som i det privata livet slutar att utvecklas och riskerar att utarmas." Tror Ni att insatser som görs i detta sammanhang för hemspråks undervisning är tillräckliga och tillfredställande?

M. ULVSKOG: Jag kan inte svara på det, därför att jag vet för lite om hemspråksundervisningen när det gäller kurdiska språket. Men däremot så, så tror jag inte att någon behöver tvivla om, att vi från regeringens sida är djupt engagerade i att människor som inte, som inte tillåts ha ett eget språk eller tala eget språk... eller ha en egen identitet, att inte tillåtas att vara

kurd!.. Det är något som vi tycker är ett brott mot den mänskliga rättigheterna. Vi har påtalat det väldigt tydligt o stark när det gällt Turkiet, just när det gäller EU:s utvidgning. Vi har engagerat oss ekonomiskt på andra sätt på kurdiska biblioteks verksamhet i Stockholm, som ju nu börjar vara ett av de stora kurdiska bibliotek i västvärlden, om jag uttrycker mig så. Så att förvägras ett språk och sen allt annat som följer på det som handlar om diskriminering, våld, etnisk gränsning... Men som det kanske börjar med språket, något som vi absolut säger nej till. Sen vet jag inte om hemspråksundervisning nog bra eller om den är otillräcklig.

C. DEMIRCAN: Det finns en del kritik...

M. ULVSKOG: Jag är övertygad om att det finns saker som vi behöver bli bättre på.

C. DEMIRCAN: I fakta bladet om Er, säger Ni att: "Utan språk, utan läsförståelse utan läslusta är risken stor att man inte fullt ut får chansen att utvecklas till en människa med närhet till kulturen men också demokratin." Men Turkiet, det turkiska grundlagen förbjuder kurderna att använda sitt språk... Vad borde göras mot detta inom såväl EU som FN?

M. ULVSKOG: Jag tror att det är väldigt viktigt att vi fortsätter att sätta press på Turkiet, när det gäller den Kurdiska frågan och dom Kurdiska rättigheterna... Därför att det är oacceptabelt för oss att med dessa brott mot mänskliga rättigheterna som jag anser att det handlar om. Och det är ju naturligtvis också i FN sammanhang,

men det ställs ju mot sin spets när det gäller EU frågan.

C. DEMIRCAN: Med hjälp av vilka åtgärder och när, kommer mångfalden att ses som kvalitetskriterium i landet?

M. ULVSKOG: Jag vågar inte säga någon tidpunkt därför att Sverige har ju varit ett relativt ogent land, kulturellt, etniskt, språkligt. Även om vi har haft invandring och vi är en blandning av olika grupper av människor. Men vi ligger lite vid sidan av. Vi har ändå legat lite grant i en geografiskt avlägset, på en halvö norrut i Europa. Och det har gjort att den mångfald som vi nu ser, den har kommit sent. Och på några decennier har vi blivit en väldigt blandat Sverige. Vi har inte klarat att hantera det på det sätt vi borde ha gjort. Men jag tror att det är.. har hänt mycket på de sista 10 åren. Jag tror att vi har hunnit mycket mer på de sista 10 åren än vad vi gjorde under de 30 åren dessförinnan.

Vi börjar bli ett blandat Sverige och allt fler människor tycker att mångfalden inte är ett nödvändigt ont utan att det är nåt som är oerhörd rikedom för oss alla. Men det är klart att det tar tid. Men jag hoppas att vi inte ska bli som dom där länderna där det blir en segmentering av motsättning. Det kommer ibland en del uppmuntrande såna oppositionsmätningar som ändå visar att svenska regeringen som tycker att det är härligt att vi är ett blandat folk...att vi inte lever här avknoppade från alla andra. I vår ensamhet. Jag tror på det. Man måste vara optimist.

C. DEMIRCAN: Själv anser jag att en "amerikanisering process" är på gång och hotar den svenska kulturen. En

”Jag tror att det är väldigt viktigt att vi fortsätter att sätta press på Turkiet, när det gäller den Kurdiska frågan och dom Kurdiska rättigheterna... Därför att det är oacceptabelt för oss att med dessa brott mot mänskliga rättigheterna som jag anser att det handlar om.”

hel generation är bedövd av amerikanska tv-serier, magasin, amerikansk musik och t.o.m. en amerikansk livsåskådning, som går ut på att ”sköta sig själva och strunta i de andra” ... Bekymrar det inte Er?

M. ULVSKOG: Vi är ju väldigt amerikanska i Sverige och det finns ju ett antal andra europeiska länder som är det. Det finns ju en del i den amerikanska kulturen som jag tycker är positiva inslag, men problemet är ju, när vi får som i Sverige och vi kommer säkert att få det i kanske i det gamla Östeuropa, nu när det finns en väldigt satsning naturligtvis från amerikansk filmindustri o andra delar kulturindustrin, där som satsar hårt på en ny marknad. Att vi får en utarmning av den egna kulturen av det egna språket .. av de egna värderingarna kan man nog säga. Att vi inte får en mångfald och att allt blir väldigt stereotyp, det är ju det, som är det intressanta för oss att behålla mångfalden.. Särskilt vi som har ett litet språk o en liten kulturfär så att säga... så att våra ansträngande när det gäller filmpolitiken, när det gäller litteraturpolitiken, när det gäller mycket annat av det som handlar om kulturen i vårt land. det handlar ju om att bevara det som är vårt eget, men inte avstängt från omvärlden. För vi vill ju ha ett mycket intensivt kulturbyte...vi vill ha ett mångfald, men den mångfalden handlar ju om allt från kurdisk kultur till också delar av den amerikanska... och det är klart att mycket av EU-arbetet för oss kulturministrar handlar ju om, att

också sätta upp en effektiv konkurrens mot allt för mycket av den amerikanska inflödet.

C. DEMIRCAN: Ungdomar idag, medan översvämmas av ett kommersiellt budskap, som spelar på deras kultur och identitet, har de i stort sätt ingen aning om den ”svenska modellen”. Man vet inte riktigt heller varför påsken, Valborgsmässafton, pingstdagen, midsommarafton etc. firas... Är tiden över för det kulturella arvet?

M. ULVSKOG: Det finns säkert delar av vår kultur som kommer att vara förborgat för en del människor, medan andra kommer att vårda det, kommer att minnas det och man kanske får leva med det. Det viktiga är att vi har det kollektivt minne samlat på vårt museer, våra bibliotek, arkiv så att när unga människorna vill skaffa sig kunskapen så att den finns. Vi kan nog inte tvinga på dom. En del kommer kanske att försvinna, samtidigt så tycker jag ju att det finns väldigt många unga människor, dom står för mer av hopp tycker jag än en del av den generationen som jag själv tillhör, där det inte ändå är så, att värderingar som solidaritet och rättvisa det är inte omodernt för dom, utan det är i högsta grad något som dom inte vill snacka om, utan vill faktiskt leva efter. Jag är optimist. Jag tycker att det finns många i den unga generationen som är mycket bättre än vi som är födda på 40-50-talet.

C. DEMIRCAN: Kan du ta en sista fråga? För nu står de där och stampar... Ta den viktigaste!...Varför finns inte en sändningstid på kurdiska i ”Riksradien”? Hur får man det?

M. ULVSKOG: Jag har blivit uppvaktad av olika kurdiska organisationer för att vi skall åstadkomma detta. Nu är det ju så, att jag kan ju inte bestämma att Sveriges radio ska ha det. Men jag har haft en del kontakt med ledningen för Sveriges radio och dom vet hur angeläget det är med kur-

diska sändningar. När dom kommer det kan jag inte svara på. Men min övertygelse är att de kommer så småningom. Men jag kan inte tvinga dom. Men jag har tagit emot kurder i Stockholm som har uppvaktat mig i den här saken. Och jag har varit och talat med Sveriges radio.

C. DEMIRCAN: En sista fråga...Det är viktigt!

M. ULVSKOG: OK..

C. DEMIRCAN: Det är omöjligt att kunna få en statistisk om kurder som bor i Sverige, eftersom de registreras som turkiska, iranska, irakiska eller syriska medborgare.

Finns det inte något sätt, som möjliggör för kurder att åtminstone här i Sverige kunna utnyttja likadana rättigheter, som alla andra grupper har, och som upphäver stämpeln om ”icke existens”? (den stämpel som de 4 länderna i mellanöstern skapade för att förneka det kurdiska folket).

M. ULVSKOG: För oss existerar ju kurder. Varje kurd i Sverige är oberoende i vilken nationalstat man är född, är ju medvetna om sin kurdiska tillhörighet. Och att man fritt får utöva det. Det är det viktiga...Det andra...det kan jag inte svara på det. Men jag tror att det är nåt som ligger i frågan om att man måste lösa kurdernas situation. Jag tar med mig detta och jag tror att det kommer säkert att dröja längre tid, innan det där formella kurdiska legitimiteten som ni söker, innan man kan ordna den på något sätt. Men däremot som kurd i Sverige kan man vara kurd.

C. DEMIRCAN: Tack så väldigt mycket!.. Vi vet att det inte bara Mitterand som är kurdernas vän, utan vi har flera...

M. ULVSKOG: Absolut!...Tack så hemskt mycket, tack så mycket för blommorna.. Jag vet att ni har mycket, de berättade just att ni är väldigt involverade och att ni har gjort bra saker.

Berbang

Kurdiska Riksförbundets Tidskrift No: 117

Solprojekt: Sverige-Belgien

Av
Sukri Demir
(projektledare)

Deltagarna:

Många kurdiska Ungdomar i Sverige anmälde sig frivilliga för att vara fadder åt våra kurdiska gäster samt bestå med boende. Just därför vill vi tacka våra frivilliga:

Shilan Aslan, Hussien Guvan, Merxas Kasriga, Mizgin Demir, Siyar Basdas, Sores Berzenci, Lorin Berzenci, Shavin Berzenci, Hannah Sharif, och Lorin Demircan. K.U.F:

"Tack för hjälpen utan Er skulle projektet aldrig gå genom så lyckad." Från

Kurdiska Ungdomsförbundets styrelse:

Sukri Demir (projektledare)
Amer Salih
Chiya Mayi (ekonomansvarig)
Gulan Avci

Kurdiska Riksförbundet i Sverige fick besök av Kurdiska Institutet i Belgien i maj 2000, under mötet funderade man på att påbörja ett internationellt samarbete. Då tog Kurdiska Ungdomsförbundet idén på allvar och startade med projektet under april 2000. Planen var att kurdiska ungdomar bosatta i Belgien skulle komma till Sverige under tio dagar för att lära känna kurder i Sverige och hur våra levnadssätt är jämfört med deras och inte minst för att se vad kurder i Sverige gör för kurdiska kulturen och mänskliga rättigheter i Kurdistan. Projektet är egentligen ett utbytsprojekt, där deltagare från olika länder besöker varandra för kulturell utbyte. I juni fick vi veta att projektet hade beviljats av ekonomisk stöd. Det blev första augusti som de skulle komma till Sverige och K.U.F såg fram emot att väl-

komma dem.

Vi mötte våra kurdiska gäster på Arlanda flygplats och välkomnade de genom att överlämna en ros till var och en, medans i Kurdiska Ungdomsförbundets lokal förbereddes dricka och tilltugg. Väl framme presenterade vi oss för varandra och gick genom programmet och reglerna som skulle följas under de kommande dagarna. Placeringen av de belgiska deltagarna hos de kurdisk-svenska deltagarna hem bestämdes. Vissa av kurdisk-svenska deltagare tog hand om upp till fyra personer.

Vi åkte till Uppsala där vi besökte bl.a. Domkyrkan i en guidentur. Sedan tog vi en vandring genom Uppsalacentrum och statsparken. Runt klockan tre besökte en av K.U.F:s sektioner (förening) där vi hade en seminarium om kurdiska språkets betydelse och hur utbildningen i kurdiska språket på Uppsala Universitet fungerar. Seminars talare var Reso Zilan. Senare under eftermiddagen satt vi och fick lära känna varandra bättre samt dansa kurdisk folkdans.

گۆشه‌ی منالان

پیرۆزبایی کردن

زهمه‌ند وه‌زیری

سێزده‌هه‌مین سالی له‌ دایکبوونت پیرۆز بئ. له‌ لایه‌ن ئەندامانی بنه‌ماله‌وه

سانا گه‌وه‌ری

دووه‌هه‌مین سالی له‌ دایکبوونت پیرۆز بئ. له‌ لایه‌ن دایه‌ گه‌وره‌ و بابه‌ گه‌وره‌وه

زریان شاکه‌لی

دوانزده‌هه‌مین سالی له‌ دایکبوونت پیرۆز بئ. بابه‌ و دایه‌. زه‌ریا و یار

تریفه‌ عه‌باسی

چوارده‌هه‌مین سالی له‌ دایکبوونت پیرۆز بئ. له‌ لایه‌ن ئەندامانی بنه‌ماله‌وه

پووبار عیسا‌زاده

حه‌وته‌هه‌مین سالی له‌ دایکبوونت پیرۆز بئ. له‌ لایه‌ن ئەندامانی بنه‌ماله‌وه

دیار عیسا‌زاده

دوانزده‌هه‌مین سالی له‌ دایکبوونت پیرۆز بئ. له‌ لایه‌ن ئەندامانی بنه‌ماله‌وه

شعر بۆ منالان

پیناسه‌ی نه‌وه‌ی شه‌هیدیک

دایکی سۆلاف

پیناسه‌ی من که کوردم
به‌چکه هه‌لۆم ، نه‌به‌ردم
که‌سوکار ئەنفال کراو
مال و دی و ڤیران کراو
شه‌هید بوون باوکم ، برام
منیش وه‌ک ئەوان ، چرام !
خونچه‌ی ته‌مه‌نم کال بوو
گۆلی جه‌سته‌یان ئال بوو
شه‌هیدی ریی خه‌بات بوون
کوشته‌ گه‌ل و ولات بوون
دایکم ئەیگێریته‌وه
برینمان ئەکولیته‌وه
که به‌ ئەشکه‌نجه‌ی دوژمن
له‌شیان کرابوو کون کون
به‌ دارکاری- و هه‌لواسین
به‌ سزای دلی پر قین
دوژمن له‌ بابهی داوه
کاکه‌م بیهۆش کراوه
شه‌هید بوون له‌ زیندانا !
له‌ رینگای... کوردستانا !
تۆماری ئەکات میژوو
گه‌لی کورد مه‌رده‌ و زیندوو

شەوی ئاشتی لە شاری

رۆژی ۲۰/۹/۲۰۰۰، کۆمیتەی ھەریمی پینجی فیدراسیۆن لە باشوری سوید پیکھاتوو لە کۆمەلەکانی مالمو، ئاشتی مالمو، ھێلسینگبۆری و کریستیانستاد، شەویکی ئاشتی پیکھینا، کە نزیکەی ۲۰۰ کوردی دانیشتویی مالمو و دەورووبەری بەشدارییان تیا دا کرد. گۆشان ئامەدی بە نوینەرایەتی فیدراسیۆن بەشداریی ئەو شەوی کرد و وتاری فیدراسیۆنی خۆیندەووە کە لە بەشێکی دا ھاتبوو: شەری براکوژی لە باشوری کوردستاندا لە سیاسەتی چەوتی دەولەتە داگیرکەرەکانەووە سەرچاوە دەگرێ... فیدراسیۆن پشتگیری خۆی بۆ ئاشتی لە نیوان پارتی دیموکرات و یەکییتی

نیشتمانیی دوویات دەکاتەووە و داوا لە ھەموو ھیزە نیشتمانییەروەرەکانی کوردستانیش دەکات، کە پشتی ئەزموونی باشوری کوردستان بگرن و پێگا بە دوژمن نەدەن،

کە پلانە گلاوھەکانی لەو ھەریمەدا پیادە بکات . ھەرۆھا گۆرانیبیژان ھەسەن شەریف و زەکەریا بەشداریی ئەو شەویان کرد و بە گۆرانیکانی خۆیان شەوھەکانیان پازاندەووە.

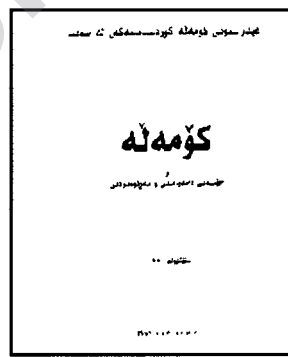
سێ کۆبوونەووە لە ھەریمەکانی سێ و دوو

رۆژی ۲۰/۸/۲۰۰۰، کۆمیتەی ھەریمی سێ، شەشەمین کۆبوونەووەی خۆی لە ئویربیرۆ پیکھینا، نوینەری کۆمەلەکانی کارلستاد، ئویربیرۆ، کارلسکوگا، لینشۆپینگ، ئیسکیلستونا و ئەحمەد سندی بەرپرسی کۆمیتەی ھەریمی سێ و عەزیز ئالاش ئەندامی کۆمیتەی راویژ بەشداریی کۆبوونەووەکەیان کرد. لە کۆبوونەووەکەدا خەبات و چالاکیی کۆمەلەکان و فیدراسیۆن کەوتنە بەرباس و چەند پێشنیاریان بۆ خەباتی دواڕۆژ ئاراستە کرد.

– رۆژی ۲۳/۹/۲۰۰۰، کۆمیتەی ھەریمی دوو، شەشەمین کۆبوونەووەی خۆی لە سالا پیکھینا، نوینەری کۆمەلەکانی قیستەرۆس، سالا، فالۆن، سالا و رەحمان ھەسەن بەرپرسی کۆمیتەی ھەریمی دوو بەشداریی کۆبوونەووەکەیان کرد. لە کۆبوونەووەکەدا خەبات و چالاکیی فیدراسیۆن کەوتنە بەرباس و چەند پێشنیاریان بۆ خەباتی دواڕۆژ ئاراستە کرد.

– رۆژی ۲۰/۱۰/۲۰۰۰، کۆمەلەکانی ئەندامانی لینشۆپینگ کۆنگرە سالاھە پیکھینا و کۆمیتەی کارگێری نوێ و ئەندامانی نوینەری بۆ بەشداریی کردن لە کۆنگرە ۱۹ی فیدراسیۆن ھەلبژارد. حامید گەوھەری بەشداریی کۆنگرەکە بوو، و لە وتاریکدا رۆلی فیدراسیۆن و کۆمەلەکانی لە بەرامبەر یەکتەردا رۆن کردەووە و نامازەیی بە گرنگی خەباتی ھاوبەش و پتەوی ھەردوولای کرد لە ژبانی کورد لە سوید و پشتگیریی کردن لە بزافی بزگاریخووانەنی گەلەکەمان لە ناوخۆ و دەرەوھی ولاندا.

کۆمەلە و چۆنیەتی دامەزراندن و بەرپۆلەبەردنی

کۆمیتەی گشتیی فیدراسیۆنی کۆمەلە کوردستانیەکان لە سوید لە پرۆسە کۆبوونەووە و کۆنفرانسەکانیدا لەگەڵ کۆمەلەکانی ئەندامیدا، بەو ئاکامە گەشت کە بۆ پەرورە کردنی کۆمەلەکانی، ھاوئاھەنگیی کار و خەباتی بەردەوام و شێتێرە

دامەزراندنی پەيوەندیی لە نیوان کۆمەلەکان و خۆیدا، بەشداریی کۆمەلەکان لە خەباتی کۆمەلایەتی و چارەسەرکردنی گیروگرفته کۆمەلایەتیەکانیان لە کۆمەلگای سویددا و بەگشتیی بۆ ئەو کۆمەلگای کوردمان لە سوید پتر زانیاریی لە سەر دامەزراندنی کۆمەلە پەیدا بکەن و بتوانن بێ گیروگرفت و بە شێوھەکی دیموکراتیی ئەرکی کۆمەلە کوردییەکان بەرپۆلە بەرن، بریاری نوسین و بلاوکوردنەووەی نامیلکەھەکی پەسەند کرد، کە ناوی (کۆمەلە)یە. حامید گەوھەری، عاسی رەباتی، مستەفا ئایدووغان، ویلدا تانریکلۆ و نەوزاد وەلی ئەرکی نوسین و ئامادەکردنی ئەو نامیلکەھەیان لە ئەستۆ بوو.

كۆرى رېزىلېتان له كه رېمى حسامى

رۆزى ۲۰۰۰/۹/۶، به رېز كه رېم حسامى نوسهر و سياسه تزانى كوردم كه ههتا نېستا ۲۰ كتيب و ناميلكه و ۱۱ بهرگ بيره وه بيه كاني خۆى نوسيووه و ۱۵ كتيب و ناميلكه شى له زمانى فارسىيه وه كردووه ته كوردى، له سه ر بانگه بشتنى كۆمىته ي گشتى فېدراسيۆن هاته لوكالى فېدراسيۆن و به شدارى كۆبوونه وه بيه كى كۆمىته ي گشتى كرد، كه بۆ رېزىلېتان له خزمه تى شه ست ساله ي به زمان و ئه ده بياتى كوردى كردووه. سه رۆكى فېدراسيۆن له لايه ن كۆمىته ي گشتى فېدراسيۆنه وه به خىره اتنى به ريزيانى كرد و چه كه گولتىكى پيشكه ش كرد. داوى ئه مه حسامى له سه ر ژيان و به سه ره اتى خۆى دوا و رايگه ياند : سوپاسى فېدراسيۆن ده كه م بۆ ئه وه هنگاوه پيرۆزه ي. رهنگه هه ول جار بئ له كورددا يان من نه مبيستوه كه كه سىك به زىندووى ريزى لئ بگرن. هيوادارم ئه مه ببيته سه ره تا يه ك بۆ ريزگرتن له هه موو ئه وه كه سانه ي به شيوه يه ك له شيوه كان خزمه تى نه ته وه كه يان ده كه ن.

داوى كۆتابى هاتنى وته كاني حسامى سه رۆكى فېدراسيۆن داواى له سكرتيرى فېدراسيۆن كرد، چه ند وته يه ك ده رباره ي حسامى رايگه يه نئ، كه ئه ويش ئاماژه ي به هه ندئ چالاكى ناوبراو كرد و ئينجا داواى سه ركه وتنى پتر و ته مه نى دريژى بۆ خواست و ئه ويش داواى له به شداران كرد، كه ئه گه ر پرسىار يكيان هه بئ، راييگه يه نئ، تا كاك كه ريم وه لاميان بداته وه، كه چه ند پرسىار يان ئاراسته كرد و كاك كه ريميش وه لامى دايه وه. بروانه چاوينكه تنه كه.

به ريانگ و خوينه ران

براي خوشه ويست كاك ئه حمه د شه ريفى سوپاس بۆ هاوكارىتان. چونكه نيوه رۆكى وتاره كه ت له گه ل سياسه تى به ريانگ ناگونجئ، نه مان توانى كه لكى لئ وه رگرين.

له به ريانگى ژماره ۱۱۶ دا له جياتى ئه وه ي بنووسين نامه و وتارى كاك سه عىد سه قزى به كۆمىته ي كارگير گه يشتووه، نووسيو مانه نامه ي كاك سه عىد سه قزى به كۆمىته ي كارگير گه يشتووه. به م بووه نه يه وه هه له كه مان راست ده كه ين.

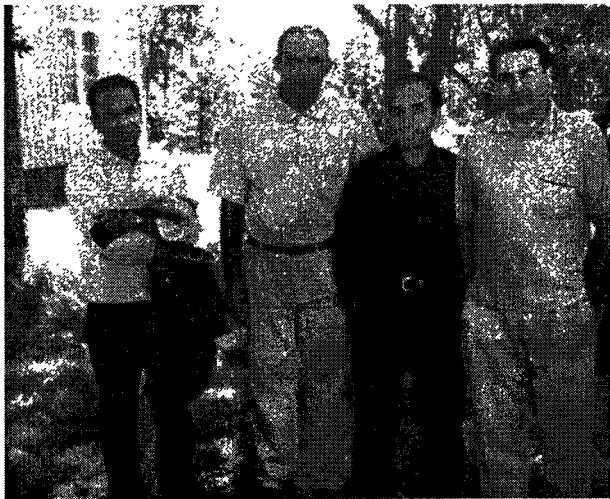
بۆ لاپه رهى ۵

بيليارد، كهوت كۆمپيوته ر، سئ ناميرى به رگدروون هه يه و پينچ كارگه ر كارى لئ ده كه ن. به گه رمى هاوكارى فېدراسيۆن ده كه ين و له پرۆزه ي (تيكه لاوى) فېدراسيۆندا هاوبه شين و خه باتى بۆ ده كه ين.

پ- چۆن كار و خه باتى فېدراسيۆن هه ئه سه نگين؟

و- پرۆزه ي (ئىنتىگراشون) كه فېدراسيۆن كارى بۆ ده كات، هه نگاوئىكى گه رنگ و نوئيه له به ره وپيشه وه چوونى فېدراسيۆندا، له بوارى چالاكىه كۆمه لايه تيه كانيدا. به راي ئيمه فېدراسيۆن ده بووايه زووتر گه رنگايه تى به م چه مه كه بدايه و به ره وپيريه وه بچيت، له گه ل ئه وه شدا ئه وه ي كه له م پرۆه وه كراوه، ئيمه به سه ركه وتنى ده زانين. فېدراسيۆن و كۆمه له كاني ئه ندامى سال به سال ديارده ي ديموكراتىيى تاقيده كه نه وه، به لام چونكه ئيمه ي كورد له م بواره دا كه م ئه زمونين و توانامان كه مه، فېدراسيۆن و كۆمه له كاني ئه ندام پنيويسته پتر سه رنج بده نه كارى ديموكراتىيى و به چه شنى قوتابخانه يه ك خزمه تى گه شه كردنى هه ستى ديموكراتىيى له ناو كورده كاندا بگه ن و هيوادارين فېدراسيۆن له م بواره شدا سه ركه وئيت. تاقيكرده وه كاني ۱۴ ساله ي ئيمه له كارى كۆمه له و فېدراسيۆندا باس له وه ده كات، كه فېدراسيۆن ده بئ خۆى له كارى كلاسيكى دوربخاته وه و پنيويسته به پنى هه لومه رج دروشمى نوئ هه لگرئ. فېدراسيۆن پنيويسته به ريگاي هه لبژاردن له كۆنگره دا كۆمىته كاني خۆى نوئ بكاته وه و بۆ ئه مه ش ده بئ پتر سه رنج بداته ده ره وه ي ستۆكه وئلم، واته ئه ندامانى كۆمىته ي گشتى پتر له شه ره كان بن وه ك له ستۆكه وئلم. جيا له وانه فېدراسيۆن له بلاوكراوه كانيدا و گه ياندنى په يام و راپورته كاني به كۆمه له كان و بلاوكردنه وه يان له ئىنته رنيت دا سه ركه توو بووه و به پنى سه رده م و توانا، هه نگاوى ناوه، كه جينگه ي ره زامه ندىي ئيمه يه.

ديمانه يەك لەگەل كۆمەلەي ئىسكىستونا

كۆمەلەي ئىسكىستونا سالى ۱۹۹۹ بە ئەندامى فيدراسيون وەرگىراوه. بەريانگ لە رەوتى ناسساندى كۆمەلەكانى سەربە فيدراسيوندا بە خۆينەرانى، ديمانەيەكى كورتى لەگەل ئەندامانى كۆمىتەي كارگىرى كۆمەلەكە پىكھىنا. ئەوانەي بەشدارىي ئەو وتوويزەيان كىرد برىتى بوون لە بەريزان: جەمىل دەمىر جان سەرۆك، محانى لەجۆكى سكرتير، ديار مزورى لىپرسراوى ئابورى و عەزىز ئالىش سەرنوسەرى (ئارارات) ئۆرگانى كۆمەلە.

بىركردنەويەك. دوايى دەمانەوي كۆلتورى كوردىي بناسينين و كيشە كۆمەلايەتییەكان چارەسەر بكەين. لە سەر پرۆژەي تىكەلاويى (ئىنتىگراشون) كار دەكەين، شەوچەرەي كوردىي پىك نىنەن و مانگىي جارنىك بۆ لىك نىككردنەويە كوردەكانى ئىسكىستونا كوردەكان كۆ دەكەينەوه. گروپى فۆلكلورىي لاوان، كۆرسى كۆمپيوتەر، گروپى ھەلپەركى و كۆرسى بەرگدروونمان ھەيە. ھەتا ئىستا چەند جار كۆرسى زمانى كوردىي و ئىنگلىزىمان داناوه. لە چوارچىوہي پرۆژەي ئاراراتدا، ۱۴ ژمارەمان لە گۆفارى ئارارات ئۆرگانى كۆمەلە بلاوكردووتەوه.

پ- بۆ منلان و ژنان چىنان كردووه؟

و- بۆ لاوان و ژنان كۆمىتەي تايبەتییەمان ھەيە و ھەرەك وتمان كۆرسى بەرگدروونمان بۆ ژنان داناوه، كە بەداخەوہ بەباشىي كەلكى لى وەرناگىرى.

پ- كۆمەلەي ئىيو، ھەتا ئىستا كۆمەلەيەكى سەركەوتوو بووه،

دەكرى ھەندىك لەسەر ئەزمونى خۆتان بدوون؟

و- ئەوانەي كە پىشتەر لە كۆمىتەي كارگىرى كۆمەلەدا كاريان كردووه، بەتايبەتییى سالى پار و ئەمسال، كەسانى بە ئەزمون و لىوھشەوہ بوون لە بەرئۆبەردنى كار و ئەركى كۆمەلەدا و توانبووانە بەرنامەي باش داينين و لەسەرى برون. تىكەلاويى كۆمىتەي كارگىر لەگەل كوردەكانى دانىشتووي ئىسكىستونا و دەزگا و ئۆرگانەكانى سویدیي، زۆر باش بووه. لە نىوان ۸۲ كۆمەلەي جۆراوجۆردا لەم شارەدا، تەنبا ئەندامىكى ئىمە نوپنەرايەتى كۆمەلەكانى بيانى دەكات. لە لۆكالى كۆمەلەدا تەلفون، فاكس، تەلفىزيون و قىديق، مىزى

پ- كەي كۆمەلەكەتان دامەزراندووه و چەند ئەندامتان ھەيە؟

و- ناوى كۆمەلەكەمان، كۆمەلەي كوردستانە لە شارى ئىسكىستونا، سالى ۱۹۸۶ كۆمەلەكەمان دامەزراندووه و ۱۸۷ ئەندامان ھەيە.

پ- ھەتا ئىستا چەند كۆنگرەتان پىكھىناوه؟

و- ھەتا ئىستا ۱۴ كۆنگرەمان پىكھىناوه و دوا كۆنگرەي كۆمەلەكەمان لە ۱۲/۱۷/۱۹۹۹ دا پىكھاتووہ. لە ۱۴ كۆنگرەدا يەككىيان كۆنگرەي نانسايى بوو. سالى ۱۹۸۷ بووينەتە ئەندامى فيدراسيون.

پ- ئىسكىستونا لە كوئي سوید ھەلكەوتووہ و چەند خىزانى

كوردى لى دەژى؟

و- ئىسكىستونا لە ناوەندى سوید ھەلكەوتووہ و نىكەي دووسەد خىزانى كوردى لى نىشتەجىيە و چەند كەسىكى تەنباشى لى يە، كە بەگشتىي دەكرى بلين نىكەي ۱۰۰۰ كوردى لى دەژى.

پ- ئىسكىستونا لە چ سائىكەوہ كوردى لى نىشتەجى بووه؟

و- يەكەم گروپى كورد لەم شارەدا لە ھەشتاكەندا نىشتەجى بوو، ئەوانىش بەتېكرابى كوردى باشورى كوردستان بوون و ئىستاش زۆربەي كوردى شارەكەمان خەلكى باشورى كوردستان.

پ- كۆمەلەكەتان پتر بە چ ئەركىكەوہ خەرىكە و چى دەكات؟

و- بەرلە ھەموو شتىك ئىمە دەمانەوي پرديك بين لە نىوان كوردى ھەموو پارچەكانى كوردستاندا بەبى ھىچ مەرج و

سەرچاوهكان

- (1) هیدی، دهسته بوخچه، زاواهی ژنانی موکریان، 1988 سوید 1999 کتیبی ههزان
- (2) فوناد قهره داغی، بابه ته کانی پهروردی نوئ، ل 139 و 143 سلیمان
- (3) د، ئیبراهیم قادر محهمه، ینگای وتنه وهی ئەلف بی یهکهی بالدار، پامان ژ: 47، ل 132 دهرگای گولان، ئیاری 2000 ههولتر.
- (4) زریان عهبدوللا (پشکو نهجه دین) رهزبه، گۆفاری خه زمانه ژ: 7، ل 57 سوید 1993
- (5) ئیبراهیمی ئەفخه می، دنگ و مه ته لی کوردی، انتشارات محمدی 1328 سقر
- (6) علی معروف شاره زووری، په ندی پیشینیانی کورد، ل 13 چاپخانهی الحوات 1981 به غذا
- (7) گه لاویژینوئ، ژ: 17 و 18، ل 296 بنکه ی گه لاویژ 2000 سلیمان
- (8) حه مه سه عید حه سن، گۆرانییه بالته کراوه کان، ل 29 چاپخانه ی ئاپیک 1994 ستوکهۆلم
- (9) حلبجه تکرار هیروشیما، به کوشش: بهرام ولدبیگی ل 173- 180 انتشارات ن و القلم 1374 سننچ
- (10) سروه، شیر و مشکه بچکه له که، نووسینگه ی تارا 1987 سوید
- (11) بینی کریستال ئەنده رسۆن، ئەکین له باوهشی نیشتمانیکی نامۆدا، و سروه، چاندی کوردی 1989 ستوکهۆلم
- (12) سروه، په لکه زێرینه، نووسینگه ی سارا 1990 ستوکهۆلم
- (13) سروه، راهینانی په لکه زێرینه، نووسینگه ی سارا 1990 ستوکهۆلم
- (14) سروه، رهزبه Skolverket Tryckop grafiska 1992 Stockholm
- (15) سروه نوری عزیز رهنگه کانی په لکه زێرینه Skolverket چاپخانه ی ئاپیک 1999 سپۆنگه
- (16) سروه نوری عزیز، گه لاریزان Skolverket چاپخانه ی ئاپیک 1999 سپۆنگه
- (17) Binnie Kristal- Andersson. Akin hittar hem, Bohuslänningens Boktryckeri Ab 1985 Uddevalla
- (18) Moa Martinson, Kyrkbröllop, s. 207- 218 Tryck SONY 1991 Finland
- (19) Ulf Palmfelt, Sagor från svenska landskap, s. 166- 169 (20) Vänersborgs Offset AB A1988 Vänersborg Vänersporgs Offset AB A1988 Vänersborg
- هه نبانه بۆرینه ی هه ژار و قاموسه ی زمانی کوردی زه بیجی.
- (21) ئیبراهیم ئەمین بالدار، ئەلفوبیی نوئ، بژارکردنی: فه هاد شاکه لی و خه بات عارف، چاپخانه ی ئاپیک 1999 سپۆنگه

بکاته وه، خوینه ری وریا هه ست ده کا نووسه ره که ی ژنه. هه ر ژنی سنووری زمانی زالی پساوانه نه به زینت و وهک ئەم ده سه لاتی به سه ر زماندا نه شک، نووسینه ی هه یج خه سه له تیکی ژنانه ی تیدا نابن. توانای زمانی ئەم که لکی ئەوه ی پێوه نییه، بقوانی گۆزارشتی پی له هه ست و بیرى خو ی بکا. ئەوی رۆمانه کانی ژنه رۆمانووسی ئینگلیز جین ئۆستین بخوینته وه، تیده گا ئەده بی ژنانه چیه. ئەو نووسه ره مه زنه که دا هینه ری رۆمانی کلاسیکه، له رۆمانه کانییدا، ژنانه، به قوولی باس له هه ولی ئافره ت، له بواری گه ران به دو ی میزدا، ده کا.

چهند بۆنخۆش بوون

ئەو گولانه ی دات له قژم. (7)

له نیوان ئەو ژنه کوردانه دا که شیعەر دهنوسن، به ره مه ی هه یجیان هینه ده ی شیعری که ژال ئیبراهیم خدر، ژنانه و خو رسک نییه.

جینی داخه سروه هه یج شاره زاییه کی له ته کنیکه کانی نووسیندا نییه. ته نانه ت سه ره تاییترین زانیاری، دهرباره ی نیشانه کانی خالبه ندیش نییه. چوئیتی نووسینه ی ناوی سه رچاوه، له ئەم چۆته کو لی شیر. به درژیایی هه ردوو کتیبه که ی، خوینه ر به ده گمه ن تووشی رسته یه کی جوان و ره وان ده بی، که به ره مه ی بیرى خو ی بی. ئەوه ئاساییه، که سنی له بهر هه ر کۆمه له هۆیه ک، ده سه لاتی به سه ر بواره کانی پهروره ده ی مندال، پرۆگرامی خویندن، ساییکۆلۆژیا، کۆمه لتاسی، هونه ری نووسن، زمانی خو ی و بیگانه دا نه شک، کاره سات ئەوه یه پنی وابن شاره زای هه موو ئەو بو ارانه یه و کتیبی خویندیش بق مندال بنووسی.

من هه میشه ده مه وئ له کورتی بیپر مه وه، ئەگه ر نا کتیبه کانی سروه له چهن دین بواری دیکه ی شیدا هه له و که لین و که مو کوور بیان تیدایه. چونکه هه یج وه ختی بۆ قیر بوون، ئەگه ر خو مان ماندوو بکه ی، درهنگ نییه، بۆیه هیوام وایه له داها توودا، نووسه ریکی مندالانی چاک لئ دهر بچی.

2000. 06. 14

ئەندامی جیگری کۆمیتە ی گشتی فیدراسیۆن له رووداویکی ئۆتومبیلدا گیانی له دەست دا

به ریزان ئەندامی کۆمه له ی کورد له شاری یۆتیبۆری!

2000/7/23

به داخیکه گرانه وه ئاگادار کراین که کاک گۆران جاف، ئەندامی جیگری کۆمیتە ی گشتی فیدراسیۆنی کۆمه له کوردستانیه کان له سوید و سکر تیری کۆمه له ی کوردی شاری یۆتیبۆری که بۆ سه ردانی بئه ماله که ی سه فه ری کردبوو بۆ کوردستان، له رووداویکی ئۆتومبیلدا رۆژی 2000/7/19 گیانی له دەست داوه. به م بۆنه یه وه ئۆرگانه کانی فیدراسیۆنی کۆمه له کوردستانیه کان به داخ و په ژاره یه کی زۆروه سه رخۆشی له بئه ماله ی کاک گۆران و ئەندامی کۆمه له ی کوردی شاری یۆتیبۆری ده که ن و له خودای مه زن داوای سه بو ریان بۆ ده خوازن.

فیدراسیۆنی کۆمه له کوردستانیه کان له سوید

سکر تیر

حامید گه وه ری

دەربرپانانم بهسەر کردوونهوه که زیتەر له یهک لیکندهوه هه‌لناگرن. ناخر دهشی وشه‌یهک له فلان رسته‌دا مانایه‌ک و له فیسار رسته‌دا واتایه‌کی دیکه‌ی هه‌بێ. بۆ نمونه HEM به گشتی به مانای: مال دیت، به لام له هه‌ندێ رسته‌دا به واتای: نیشتمان دێ.

نووسه‌ران به شیوه‌یه‌کی گشتی رۆژ له دوا‌ی رۆژ زمانی نووسینیان گه‌شه‌ده‌کا. هه‌یه ئه‌و زمانه‌ی پێی دهنوسی جوان نییه، به‌لام خۆنه‌ر لێی تیده‌گا. سره‌وه ئه‌و سینه‌ده سه‌اله سه‌رقالی بۆ مندال نووسینه، که‌چی نه‌ک هه‌ر زمانه‌که‌ی پێشنه‌که‌وتوه، به‌لکو له دوا کاریدا، گه‌لێ جار نه‌ک هه‌ر مندال، هه‌چ مامۆستایه‌کیش لێی حالی نابێ، مه‌گه‌ر خۆی مه‌کتبه‌ به مه‌کتبه‌ بگه‌ڕێ و مه‌به‌سته‌کانی روون بکاته‌وه. بۆ نمونه به‌م جوهره‌ چیرۆکه‌که‌ی موا مارتینسونی کردووه به کوردی: «ئه‌وی راستی بدووت له‌سه‌ر بێگویییه‌که‌ی، ئه‌وه ئه‌و که‌سه‌ خۆشی لێ نابینیت، ئه‌و مرۆفه‌ جینگه‌ی بڕوا نییه. ۱۲۳ گه‌لاریزان» ئایا نه‌ک قوتایی ژیر، هه‌چ مامۆستایه‌کی زیره‌کیش ده‌توانی ئه‌و مه‌ته‌له‌ هه‌لبینی؟

*

«ئه‌و کورده‌ی خزمه‌تکار بوو لای دیوه‌که، ۸۰ل گه‌لاریزان» چیرۆکی فۆلکلۆری سویدییه، به زمانیکی ئاسان، بۆ مندالان نووسراوه. با بزانی سره‌وه چۆنی کردووه به کوردی. وه‌رگێر هه‌ر له ناو‌نیشانی هه‌قابه‌ته‌که‌وه به‌هه‌له‌دا جووه، کاتی له بری dräng که به مانای: سه‌پان، په‌نجبه‌ر یان پاله دیت، «خزمه‌تکار»ی نووسیوه. له بری korna که مانگا‌گانه، مه‌رومالات و له بری imponera که به مانای سه‌رنجراکێشان و کارتیکردن دێ، ترساندن نووسیوه. له بری fura که به مانای: کاژ دیت، «دار» و له جێی loppa که به مانای کێچ دیت، میرووی نووسیوه. یان له بری gröt که په‌لوه‌یه، نانی به‌یانی نووسیوه. ناخر کام دار؟ کام میروو؟ کام خوراکی به‌یانی؟ هه‌ر یه‌ک له‌وانه‌ سه‌دان جووری هه‌یه.

له بری fjärdedel که به مانای چاره‌ک دێ، «نیوه» و له جێی skinn که به مانای: چه‌رم، که‌ول یان پێست دیت، قایش و له باتی piga که به مانای کاره‌که‌ر دێ، کچی نووسیوه. smörkärna هه‌زه‌یه، ئه‌و پێسته‌یه‌ی رۆنی تیدا هه‌له‌ه‌گیرێ، که‌چی لای ئه‌م بووه به: گۆزه. inte se sig om که به مانای ئاوێ نه‌دانه‌وه، دیت، لای ئه‌م بووه به: سه‌یری ئه‌ملا و ئه‌ولاش مه‌که. له بری höloft که به مانای: کایه‌ن، کادان، یان کادین، که عه‌ماری کایه، دیت، «ته‌ویله‌ی» نووسیوه.

له ده‌قه‌که‌ی سره‌وه‌دا کورده‌که ده‌لێ: «به رۆژی به‌ئه‌ور سه‌د ته‌ن گه‌م بژار ده‌که‌م». ئه‌مه‌ش له‌وه‌وه هاتوه، وه‌رگێر slaga که جه‌نجه‌ره، وای زانیوه: ته‌وره. tröska که گێره‌یه، لێی بووه به بژار. tunna که به‌رمیل، بۆشکه، یان ده‌به‌یه، لێی بووه به: «ته‌ن» که ده‌کاته هه‌زار کیلو! مندالی کورد له سوید ناچاره ئه‌م بابته‌ بخوینی، که سره‌وه «به‌وورن منیش ناچارم بلێم» کردوویه‌تی به پهن، نه‌ک به کوردی. ده‌غل به داس دروینه ده‌کرێ، به جه‌نجه‌ریش: گێره و ئیدی نۆره‌ی شه‌نکردن دێ.

خه‌رمانی خه‌مان، ها وه دم باوه
شه‌نکه‌ر یه‌کیکه‌ دوو شه‌ن وه لاوه.

چونکه کوردستان کۆمه‌لگه‌یه‌کی جووتیاریه، قاموسی زمانی کوردی له بواری کشتوکا‌لدا، هه‌نده ده‌وله‌مه‌نده، وه‌رگێر بۆ هه‌چ وشه‌یه دانامینی، پێ ناچێ وه‌رگێر چیرۆکی چه‌زه‌رتی عه‌لادینی سه‌جادی، سه‌ه‌نی قزلجی، یان شاکیر فه‌تاحی خۆیندیتته‌وه، ئه‌گه‌رنا به‌ته‌ن گه‌می به‌ته‌ور بژار نه‌ده‌کرد. بژار: خا‌وینکردنه‌وه‌ی شیناییه، له گژوگیای زیانه‌خرو. گێره: گێرانی ولاغ یان جه‌نجه‌ره به‌سه‌ر ده‌غلدا. وه‌رگێر له خۆی نا‌پرسی: ئایا مامۆستای کوردی، چۆن به‌په‌سته‌ستن به‌م تیکه‌ستانه‌ی ئه‌م، ده‌رس بلێته‌وه؟ سره‌وه بێ ئه‌وه‌ی مه‌به‌ستی بێ، زیان و ئازاری به قوتایی و مامۆستای کورد گه‌یاندووه.

*

ده‌زگای کاروباری قوتابخانه Skolverket له سوید بۆ هه‌ر زمانیکی غه‌یره سویدی، ئه‌رکی له چاپدان و بلا‌وکردنه‌وه‌ی ته‌نیا یه‌ک کتیب بۆ هه‌ر قوتابخانه‌ی خۆیندن ده‌خاته ئه‌ستۆی خۆی. سره‌وه ئه‌گه‌رچی توانیوتی ئه‌و کارمه‌نده سویدییه‌ی به‌رپرسی ئه‌م پرۆژه‌یه‌ی وا لێ بکا، ئیشی کتیبی خۆیندن بۆ مندالانی «سۆرانی قسه‌که‌ر» پێ بسپێرێ، به‌لام جێی داخه نه‌یتوانیوه کتیبی گونجاو بنووسی. به‌مه‌یش چونکه بوته‌ رێگر له به‌رده‌م خه‌لکی به‌توانا له بواره‌کانی نووسین و په‌روه‌رده و فیکردندا، زه‌بریکی گه‌وره‌ی به مندالانی سویدنشین سۆرانی قسه‌که‌ر گه‌یاندووه.

فه‌همی کاکه‌بی گه‌لێ کتیبی بۆ مندالان ئاماده کردووه، به‌لام دوا کتیبی: گه‌رمیان، چونکه به‌ها‌وکاری سێ نووسه‌ری دیکه: ئه‌مجد شاکه‌لی، مه‌هاباد قه‌رده‌اغی و فه‌ره‌اد شاکه‌لی نووسیوه، له کاره‌کانی پێشووی سه‌نگینتره. له باشووری کوردستان، بيجگه له ئه‌لف و بیتی نوێ که ئیبراهیم ئه‌مین بالدار «مامۆستای نه‌وه‌کان» به ته‌نیا نووسیوتی، کتیبه‌کانی دیکه‌ی خۆیندن به‌ره‌می ماندووبوونی ده‌سته‌یه‌ک له مامۆستایانی شاره‌زای بواری په‌روه‌رده و فیکردن. له سوید گه‌لێ که‌سی له بواری بۆ مندالان نووسیندا، خا‌وه‌ن ئه‌زموون ده‌ژین، ئه‌گه‌ر سره‌وه دا‌وای کۆمه‌کی لێ کردبان، دژی کتیبه‌کانی ئاویان هه‌نده زۆر نه‌ده‌بوو.

سره‌وه وه‌ک توانای دهربرپانی له‌و ئاسته‌دا نییه، یاریده‌ی بدات کتیب بنووسن، وه‌ک کوردیه‌که‌ی نه به‌که‌لکی نووسینی په‌خشانی دیت و نه بۆ وه‌رگێرانی کورته‌چیرۆکی مندالانیش ده‌ست ده‌دا، سه‌لیقه‌ی هه‌لبژاندیشی به‌هانا‌یوه نایه. بۆیه باشتترین خزمه‌تیک به مندالانی سۆرانی قسه‌که‌ری سویدنشین بکات، ئه‌وه‌یه: چی زووتره گۆره‌پانی کتیبی خۆیندن بۆ مندالان نووسین، که ده‌میکه قورخی کردووه، چۆل بکات و لێ بگه‌ڕێ با که‌سانی لیه‌هاتوو خه‌ریکی راپه‌راندنی ئه‌و ئه‌رکه‌ پیرۆز و گرنگه بن. شیایوی گوته‌ن من خۆم به‌یه‌ک لێ لیه‌هاتوانه نازام.

ئه‌وی خه‌ریکی نووسینه، ئه‌گه‌ر سوودی له‌تاقه‌ دێژیکی هه‌ر نووسه‌رێ بینی، ده‌بێ ئه‌و تاقه‌ دێره‌ بخاته‌نیوان دوو که‌وانه‌وه و به‌روونی ئامازه‌ بۆ سه‌رچاوه‌که‌ی بکا. واتا: ناوی نووسه‌ری دێره‌که، ناوی کتیبه‌که‌ی، لاپه‌ره‌که‌ی، سال و شوینی چاپیش بنووسی. خه‌وشی هه‌ره سه‌ره‌کی گه‌لاریزان ئه‌وه‌یه، نزیکه‌ی سێ به‌شی به‌ره‌می رهنجی که‌سانی دیکه‌یه، بێ ئه‌وه‌ی سره‌وه وه‌ک پێویست سه‌رچاوه‌کانی ده‌ست نیشانکرێ. چونکه خۆی وه‌ک خا‌وه‌نی «نه‌ک ئاماده‌کار، کۆکه‌ره‌وه، گۆزه‌ره‌وه، یان وه‌رگێر» کتیبه‌که له قه‌له‌م داوه و بێ ترس و دل‌ه‌راوکی ناوی خۆی له‌سه‌ر گه‌لاریزان نووسیوه، ئه‌م ئیشه‌ی ئه‌گه‌ر نه‌لێم تالانکردن، ئه‌وا لای که‌م پێش‌ئێ‌کردنی مافی ده‌یان نووسه‌ره و یه‌کیکه له جوهره‌ هه‌ره دزیوه‌کانی سووک سه‌رنجدانی ماندووبوونی خه‌لکی دیکه. ناخر که‌س مافی ئه‌وه‌ی نییه، به‌ره‌می نووسه‌رانی تر، بێ ئه‌وه‌ی پرسیان پێ بکا، له دوو تویی کتیبیکدا کۆ بکاته‌وه و ناوی سێقۆلی خۆی له‌سه‌ر به‌رگه‌که‌ی بنووسی. ئایا که‌س مافی ئه‌وه‌ی هه‌یه، تووشی هه‌ر پایسکیلی هات، پارچه‌یه‌کی لێ بکاته‌وه، تا پایسکیلی بۆ خۆی پیکه‌وه بێ؟

په‌یامنیرتان له‌هه‌له‌بجه‌وه (۸) نووسینیکی منه، «ببزار» ناویک، که‌س بێ ئه‌وه‌ی پرسم پێ بکا، هه‌شت لاپه‌ره‌ی به‌ ناوی خۆیه‌وه، لێ بلا‌وکه‌دۆته‌وه، (۹) ته‌واو وه‌ک ئه‌وه‌ وایه هه‌شت چه‌قۆی لێ دا‌بێتم. بێ گومانم ئه‌و نووسه‌رانه‌ی‌شی که سره‌وه به‌ره‌میان به ناوی خۆیه‌وه بلا‌و ده‌کاته‌وه، هه‌ر هه‌مان هه‌ستی منیان هه‌یه. ئه‌وی زیتەر جیتی داخه، هه‌ندێ له‌و ئه‌دیپ و زانایانه‌ی ئه‌م مافی خا‌وردوون، له میژه‌ دنیای فانیان به‌جیه‌شتووه.

سره‌وه ژنه، که‌چی نووسینه‌کانی له نووسینی ژن ناچن. هه‌ر ژنی توانای نووسینی هه‌بێ، با به‌ره‌می به‌ ناویکی کورانیسه‌وه بلا‌و

kristendom نایینی عیساویه، kristian ییش که سیکه له سهر ئه و نایینه بی. که چی نووسهری گه لاریزان وای بق چوووه، کریستیان: نایینی عیساویه. ل ۲۱

نوووسهر یان راستتر ناماده کهری کتیب، خودی خوی له بابتهی پهندی پیشیناندا پهند و قسهی نهسته ق و زارووی تیکه ل کردوووه و لیکیان جودا ناکاتهوه، له ۸۵ که چی له ل ۱۴۷۷ داواوی پیناسه کردنی پهندی پیشینان له مندانان دهکا!

کتیبی به مههستی نووسرابی، مندانل فیری خویندنهوه و نووسین بکات، نابن هله چی تیدابن. گه لاریزان هله چی چاپیشی زور تیدابه.

*

زهماوهندی کلنسه رومانیکی دوو سهد و په نجا و نو لاپه ره بی موا مارتینسونه، سرروه له (ل ۲۰۷) به دواوه، دوازه لاپه ره ی لی کردوووه به کوردی و ناوی ناوه: قوتابخانه نوییه که. جیتی سهرنجه ته نانهت نه هاتوووه له سهره تای ئه و به شهی رومانکه وه دست به وهرگیزی بکا، به لکه بازی به سهر نزیکه ی دوو لاپه ره ی یه که میدا داوه. چونکه سهرچاوه که به شیوه یه کی روون دیاری نه کردوووه، ده بی له سهره تاوه تا ل ۲۰۷ ی رومانکه بخویندنهوه، نینجا ده زانی له کوپوه دهستی به وهرگیزان کردوووه.

لهو دوازه لاپه ره یه ی گواهی ته رجومه ی کردوووه، به نارزه زوی خوی بازی به سهر پهره گراف، دیر و وشه داوه. هرچی به سخت زانیب، پشتگوئی خستوووه. من بهش به حالی خوم له بهر گه ران به دواوی وینه و دهرپرینی شیعریدا، رومان ده خویندنهوه، که چی ئه و هه مو رسته شیعریه کانی ئه و دوازه لاپه ره یه ی فهراموش کردوووه.

سرروه نووسیویتی: «بق یه که م جار له گه ل دایکمد چوم بق قوتابخانه یه که، ئه مهش نوییم قوتابخانه بوو که تا قیم بکاتهوه. ل ۱۱۴ گه لاریزان»

سهره تا ومانانی قاره مانی رومانکه، هه شت چاره که ی پیشوو له گه ل باوکیدا، بق قوتابخانه کان چوووه، که چی که دهقه کوردیه که و سویدییه که م بهرورد کرد، ده بینم موا: نووسیویتی: För sista gon- gen که به مانای: «بق دوا جار» دیت، که چی لای وهرگیز بووه به:

stad که به مانای شار دیت، لای وهرگیز بووه به: گه ره که. äng که به مانای: میترگ، یان گیاجار دیت، لای وهرگیز بووه به: دهشت، نه گهرچی slätt دهشته. له بری fru که به مانای: ژن، خانم، هاوسهر، خان و خاتوو دیت، کچی نووسیوه. snäll که به مانای: دلوفان دئ، لای ئه م بووه به: له سهرخو، نه گهرچی lugn که به مانای له سهرخو دئ.

له بری auktoritet «که به مانای که سنی دئ که خه لکی داتیان به توانا و به رهیدا ناپیت و مروف بخوازی شوین پتی بکوی»، یارمه تیدهری نووسیوه، rätta efter که به مانای پیرهوی کردن، یان راستکردنهوه له بهر روشنایی زانیاریه کی تازه دا، دیت، لای وهرگیز بووه به: تووره کردن. پئ ده چی له گه ل reta دا که به مانای تووره کردن دیت، تیکه لی کردین. له بری bomull خوری نووسیوه، نه گهرچی bomull که به مانای لۆکه دیت، ull خوریه.

له بری på ett dumt sätt که به مانای: گه وچانه، دیت، ئه و «به شیوه یه کی تینه گه یشتوو» نووسیوه. uppmuntra که به مانای: هاندان، دیت، که چی ئه و «گوتن» نووسیوه. minut «خوله که دهقیقه» لای وهرگیز بووه به: چرکه، گهرچی sekund چرکه «سانیه» یه، sluka که به مانای قوتودان دئ، ئه م پنی و ابووه هه لمزینه.

سهره پای ئه و هه لانه، که مشتت بوون له خه روازی، هه ندی جار دیر و گه لی جار وشه ی بق دهقه که زیاد کردوووه و زهمانی فرمانه کانی شی گورپوه، جیتی سهرنجه من تانیا ئه و وشه و

* کوردیه که ی به م خه وشانه یسه وه ته نیا چوار دیر بر دهکا، له دیری پینجه مدها فارس ناسا، ده نووسی: جوره ها، ل ۱۲ یان له بری پیره، که کوردیه، رابه ر، ده نووسی، که فارسیه، ل ۱۴۴ یان له بری گول، «ده ریچه» ده نووسی.

له ل ۱۴۳ یاشدا نووسیویتی: باعه باعی مه ی و بز. باعه، دهنگی مه ره:

بز بانه ی دئ، مه ی: باعه و کاره مره ی دئ به ران، به رخوله: باره. (۵)

له ره زه ردا نووسیویتی: «هه رزه کار: لاره، جه وانه و میردمنداله. ل ۲۷» که گه لاریزاندا گواهی دواوی تیبینییه کانی پشکو نه جمه دین، ئه م هه له یه راست کردوته وه، که چی ئه م چاره نووسیویتی: «هه رزه کار: قوناغیکه له نیوان ۱۴-۱۸ سالیدا له ژیانی مروفدا. ل ۵۲»

* هه رزه کار: قوناغ نییه، هه رزه کاری: قوناغه.

* هه رزه کار: به هه مو مروفی ناگوتری، ته نیا به کوپ دهگوتری. * سالیدا، هه له یه، سالی، راسته، «دا ی پنیوست نییه. لیره دا ده بی ئه وه ییش بلیم: له مه سه له ی «هه رزه کار» به «قوناغ» لیکدانه وه، پشکو، سرروه ی به هه له دا بردوووه. جیتی سهرنجه سرروه هه مو تیبینییه دروسته کانی پشکو ی پشتگوئی خستوووه، که چی ته نیا له و تا قه خاله دا گوئی لی گرتوووه، که ده بوو پشتگوئی بخت.

له ره زه ردا نووسیویتی: ته ویله: ئه و شوینه یه مه رومالات تیدا ده زین. ل ۶۷ پشکو نه جمه دین پنی گوتبوو: ته ویله شوینی و لاغی به رزه یه، وه که: ئه سپ. که چی لای سرروه له گه لاریزانیشدا، ته ویله هه ر شوینی ژیانی مه رومالاته، ل ۸۲ به و هیوا یه ی له چایی سینه مده نه م هه له یه راست بکاته وه، منیش ده لیم: ته ویله: ئه سه تبه له، که به سویدی stall و به ئینگلیزی stable ی پی ده لین.

سهرنجی ئه م رسته ره قوته قه بدن، که خوینر تووشی ژانه سهر دهکا. «خانی له بایه زید مردوووه. ل ۹۲»

به راست بق ریزلینان له و شاعیره، که خاوه نی گرنگترین شاکاره به زمانی کوردی نووسرابی، نه ده بوو له بری مردوووه، کوچی دواوی کردوووه، مالئاوایی له ژیان کردوووه، چاوی نارامی لیک ناوه، یان هیچ نه بی وه فاتی کردوووه، نووسیبا!

سرروه ده لی: «له ۱۱ بازار ی ۱۹۷۴ دا شوپش له کوردستانی باشوو ره پیدا ده بیت. ل ۶۴»

له ۱۱ ناداری ۷۴ دا شوپش پهیدا نابن، له سهر که رکوک و چند مه سه له یه کی دیکه، نیوانی بدک و به عس تیکده چی، ریکه و تننامه ی ۱۱ نادار هه لده وه شپته وه، «یان رژیم له روانگی خویه وه جیه جیتی دهکا»، ئیدی هه مدیسان شه ی دست پیده کاته وه. شوپش له ۱۱ ئیلوولی ۱۹۶۱ دا هه لده گیرسی.

پرژه: به عه ره بی مه شروعه، به عس به ئه نقاله کانی نه ده گوت: پرژه، وه که سرروه نووسیویتی. ل ۶۴ عه مه لیاتی پی ده گوت. شه ری پارتیزانی له کوردستانی ئیران، به رده وام نییه، ل ۶۴ ئیران دیت له کوردستانی عیراق راهه کومه له و دیموکرات دهکا. قاسملوو، سه روکی حدکا نه بوو، سکرتری بوو. ل ۶۵ په که که: پارتی کریکاری کوردستانه، نه که کارگه ران. ل ۶۵

سهرنجی ئه م کوردیه ره رووت و ره جاله بدن! «له ژیر ناوی مه ستووورده نووسیینه کانی نووسیوه. ل ۹۹» ئه مه له بری ئه وه ی بلن: به ناوی مه ستووورده ده نیوووسی. جیتی سهرنجه نووسهری ئه م کوردیه، داواوی نووسینی پارچه په خشان، له قوتابیان دهکا! ل ۱۴۲ نووسیویتی: «گهره یی کوردستان ۵۲۰ هزار کم چوارگوشیه، ل ۵۹» گهره یی هه له یه، پوهه ری راسته.

گه لی جاریش دهر برینه کانی عه ره یین، وه که: نیوزلنده، ل ۱۴ فییه نا، ل ۲۹ کیمیاوی. ل ۶۴ یان له بری مانگی مارس، «مارت» ی نووسیوه، ل ۲۱ نه گهرچی به کوردی «نادار» ی پی ده لین. نادار نه بی خه تاکار، خه له دینی چنگ و بار. واتا: نه گهر نادار که م باران نه بی، یه که چنگ توو، ده بیته بارن. (۶)

هه‌موو کۆبوونه‌وه‌کسانی نه‌ته‌وه
یه‌گرتوو‌ه‌کاندا به‌نامه و دۆکیومینت
به‌شداری کردوو و هه‌ولێ داوه باسی
کیش‌ه‌ی کورد بکریت. هه‌روه‌ها له
کاتی شه‌ری ره‌شی ناوخۆدا، به
شیوه‌یه‌کی راسته‌وخۆ په‌یوه‌ندی
ته‌له‌فۆن و نامه‌ی هه‌بووه له‌گه‌ڵ به‌ریزان
مه‌سه‌ود بارزانی و جه‌لال تاله‌بانی و
پۆلێکی گرنگی هه‌بووه بۆ ناشتی له
نیوانیاندا.

جگه له‌مانه‌ش، له باشووری
کوردستاندا چه‌ندان گوند به یارمه‌تی
ئهم فۆنده ئاوه‌دان کراونه‌ته‌وه که

میتیران سه‌رۆکیه‌تی.
حه‌زده‌که‌م ئه‌وه‌ش بلێم که له هه‌ر
کتیبه‌کی خۆیدا که ئه‌ینوسیت، به‌شیک
ته‌رخان ئه‌کات بۆ باسکردنی گه‌لی
کورد و کولتور و کیش‌ه‌ له
بیرکراوه‌که‌ی.
ناولێنانی دایکی کورد، ئه‌گه‌ر پێته‌وه
بۆ شینوه بیرکردنه‌وه رۆژه‌لاتیه‌که‌ی
گه‌له‌که‌مان، خۆ هه‌ر خۆشمان ئه‌و
ناوه‌مان لێ ناوه! خۆی ئه‌و ناسناوه‌ی
بۆ خۆی هه‌له‌نه‌بژاردوو!
گه‌له‌که‌مان ئه‌مرۆ له قۆناغی خه‌باتی
سیاسی و دیپلوماسیایه و زیاتر له

هه‌موو کاتیک پێویستی به‌ که‌سانی
دۆست و دلسۆزی وه‌ک مه‌دام میتیران
، به‌رنارد کوشنهر، که‌ندال نه‌زان و
کریس کۆچیرا هه‌یه، نه‌وه‌کانی کورد
ئه‌بێ له ئیستا و داها‌توو‌شدا به‌ وه‌فا و
رێز و خۆشه‌ویستی‌یه‌وه باسی
دلسۆزی و پۆلی ئه‌م ژنه بکه‌ن که
هه‌رگیز ئه‌م گه‌له بێ دۆست و
ره‌شپوت و سته‌مدیده‌یه‌مانی له بیر
نه‌کردوو و خه‌مه‌خۆرمان بووه و
ده‌ستیکی میهره‌بان بووه و یارمه‌تی
داوین.

دۆی داده پوونه

شه‌ست شووتی سه‌وز.

هه‌ول بده ئه‌م رسته‌یه شه‌ش جار بێ هه‌له‌ بلێ! ۱۰۲
ئه‌وه‌ی نووسه‌ر به رسته‌ی ده‌زانی، رسته نییه. <شه‌ش شووتی
سه‌وزم سه‌ند،> رسته‌یه. له کوردستان منداڵ له پێنجی
سه‌ره‌تاییدا، له یه‌که‌مین ده‌رسی رێزماندا فیزی رسته ناسینه‌وه
ده‌بێ. له‌و ئاخاوتنه‌دا له دواي <شووتی> په‌وه، ده‌بێ <ی> که
ئامرازی پێوه‌ندییه، هه‌بێ. شه‌ش شووتی سه‌وز. یان دوو هه‌ناری
شیرین. له‌وه‌ی نووسه‌ردا ئه‌وانه‌ی سه‌وزن، شووتن، نه‌ک شووتی.

سێشه‌مه و چواچه‌مه

بۆ دارستان ده‌رۆین ئیمه، ۱۰۵

نووسه‌ر به <هه‌له‌سه‌ست> یکی بێ کیش و لاوان، پۆژه‌کانی
هه‌فته‌ییشی به ده‌ردی ژماره‌کان بردوو.

نووسه‌ر له ۱۸۴۲دا، له دێری چواره‌مدا ده‌نووسی: چی وت به
ئه‌ژده‌ها؟ که‌چی له دێری پێنجه‌مدا ده‌نووسی: چ گۆرانیه‌کیان
ده‌گوت؟ <وت یان گوت؟> نووسه‌ر ده‌بێ خۆی ساع بکاته‌وه.
هه‌روه‌ها له ۱۸۴۷دا مه‌سه‌ست و له ۱۸۴۹دا مه‌قه‌ستی نووسیوه. یان
له ۱۸۲۶دا <پاسکیل> و له ۱۸۳۱دا <پایسکیل> نووسیوه.

<جیگای سه‌یرانگا و گه‌شت و گوزاره. ۱۵۹ل>

سه‌یرانگا: به مانای جیگای سه‌یران دیت، که‌واته ده‌بوو:
<جیگای سه‌یران و گه‌شت و گوزاره>، بنووسی.

نووسیوتی: <خیزانه‌که‌ی خه‌رمان له سه‌ریان ده‌نوون. ۱۸۲ل>
ده‌نوون، ناوچه‌یه، زمانی نووسین نییه، ده‌خه‌ون: ستاندارده.

<شوانیک مه‌رکانی له دێ دوور ده‌خاته‌وه و ده‌یانیا بۆ له‌وه‌ر. ۲۰۷ل>

ئه‌گه‌ر چیرۆکیه‌ک به‌رانه‌بردوو ده‌ستی به‌ گێرانه‌وه کرد، ده‌بێ تا
کۆتایی به‌ هه‌مان زه‌مان چیرۆکه‌که‌ بگێرێته‌وه. نووسه‌ر ئه‌م رێسایه
په‌چاو ناکات و ده‌نووسی: گورگیش <که‌وته> ناو رانه‌مه‌رکه‌ و
هه‌موو مه‌رکه‌کانی <خوارد>، به‌لام ده‌بوو: ده‌که‌وتنه و ده‌خوا،
بنووسی. یان: <دوو مار له‌سه‌ر شانی په‌یدا ده‌بیت، خواردنی ئه‌م
مارانه‌ مینشکی لاوان بووه. ل ۴۹ گه‌لاپێزان>. ده‌بوو له رسته‌ی
دووه‌مییدا فرمانه‌که: ده‌بیت، بێ.

کتیبه‌که‌ سێ خسته‌ی وشه‌وازیی تێدايه، ۴۲ل، ۸۱ل و ۱۰۱ل
یه‌که‌میاندا سه‌روه پێی وایه وشه‌ی <ده‌زوو> له پێنج هه‌رف پێک
دیت، ئه‌گه‌رچی چوار هه‌رفه: د، ه، ز، وو. له دووه‌میاندا هه‌رفی
<د>ی له شوینی گونجای خۆی دانه‌ناوه و وینه‌ی ژماره <۹> ییشی
له بیر چوو، له سێیه‌میاندا وینه‌ی راسته‌یه‌که‌ که ده‌بوو هه‌بێ،
نییه. سه‌روه بۆ نیشاندانی هه‌رفی نوون، هانای بۆ: <نان بۆ نانه‌وا،
گۆشت بۆ قه‌ساب>. بردوو، ۷۷ل ئه‌گه‌ر هه‌موومان ئه‌و رێسایه‌مان

په‌چاو کردیا، نه‌ ئه‌و کتیبی بۆ منداڵ و نه‌ من ئه‌م په‌خنه‌یه‌م
ده‌نووسی. یادتان به‌خێر، هه‌ی زانایان: بالدار و شه‌ونم و
فه‌ره‌یدوون عه‌لی ئه‌مین و عومه‌ر عه‌بدولرحیم و نوری عه‌لی ئه‌مین
و عه‌بدوللا شالی و تاهیر سادق و محه‌مه‌د مسنه‌فا کوردی و شوکر
مسته‌فا و عیززه‌دین مسنه‌فا ره‌سوول. ئیمه چه‌ند به‌خته‌وه‌ر بووین،
ئه‌و مامۆستایانه و ته‌نانه‌ت عه‌لادینی سه‌جادی و شیخ موحه‌مه‌دی
خالیش کتیبیان بۆ ده‌نووسین! ئای له به‌ده‌بختی ئه‌وانه‌ی له غه‌ریبی
ده‌ستیان به‌و کتیبانه‌دا ناگا.

گه‌لاپێزان

۱۹۹۲ سه‌روه <ره‌زه‌ر>ی بلاو کرده‌وه، گه‌لاپێزان، هه‌ر ره‌زه‌ره
دواي پێداچوونه‌وه و گۆرانکاری و له ۱۹۹۹دا چاپکراوه‌ته‌وه. له
پێشه‌کی گه‌لاپێزاندا نووسیوتی: <سوپاس بۆ ئه‌و دلسۆزانه‌ی به
سه‌رنج و تێبینه‌یه‌کانیان له‌سه‌ر ره‌زه‌ر، گه‌لاپێزانیا ده‌وله‌مه‌ند
کرد. ل ۶> با بزاین گه‌لاپێزان ده‌وله‌مه‌نده، یان ئه‌ویش وه‌ک ره‌زه‌ر
زه‌کاتی بێ ده‌شێ.

یه‌کێک له‌و دلسۆزانه، پشکو نه‌جمه‌دینه، که به <نووسه‌ر>
ره‌زه‌ری گوتوو:

(۱) ده‌بوو ئامازه بۆ ئه‌وه بکه‌یت، که ره‌زه‌ر نووسینی خۆت
نییه، کۆکردنه‌وه‌یه.

(۲) ده‌بوو سه‌رچاوه‌کانت، له جێی خۆیاندا و به وردی ده‌ست
نیشانکردیا.

(۳) نه‌ده‌بوو په‌ندی کوردی به هه‌له‌ بنووسی.

(۴) نه‌ده‌بوو مانای وشه سه‌خته‌کان به هه‌له‌ لیک بده‌یته‌وه.

(۵) نه‌ده‌بوو زانیاری هه‌له‌ بگۆزیته‌وه. (۴)

ئه‌گه‌رچی ئه‌م تێبینه‌یانه مشتومر هه‌لناگرن، که‌چی سه‌روه، له
هیچ یه‌کی له‌و بوارانه‌دا، گوینی له پشکو نه‌گرتوو. هه‌ر له ل ۶دا
ده‌لێ: <ناشناکردنی مندا لانی کورد به کولتور و فه‌ره‌نگی
نه‌ته‌وه‌که‌مان، ئه‌رکیکی گرنه‌گه>.

کولتور و فه‌ره‌نگ، هه‌ر یه‌ک شتێ، دوو شت نین،
جیاوازییه‌که‌یان ته‌نیا هینده‌یه، یه‌که‌میان لاتینی و دووه‌میان
فارسییه.

له گه‌لاپێزاندا هه‌ر له سه‌ره‌تاوه به‌لگه‌ی لاوازی و هه‌ژاری
زه‌مانه‌که‌میان ده‌داته ده‌ست، له یه‌که‌م رسته‌ی یه‌که‌م بابه‌تدا
ده‌نووسی: <له ده‌ستیکی پر گولاله‌سووره و نێرگژدا خۆم بینه‌یه‌وه،
که پر بوو له کۆتر و منداڵ. ل ۱۲>

* ده‌بوو بینه‌یه‌وه، چونکه فرمانه له کۆتایی رسته‌که‌وه بێ.

* خۆم، بکه‌ره، له سه‌ره‌تای رسته‌که‌وه بووایه، جوانتر بوو.

* دووباره‌کردنه‌وه‌ی <پر> له یه‌ک رسته‌دا، نیشانه‌ی هه‌ژاری
قاموسیی نووسه‌ره.

كورد و دانىيال مېتيران

خەسرۆ پېرىيال

”مروڤى ئازاد ئەو مروڤهيه كه يارمەتى ئەوانى تر دەدات بۆ ئەوهى ئەوانىش ئازاد بن“

دانىيال مېتيران

بېت كۆمەلى نۆدەولەتتى سەغلەت و شەرمەزار بىكات كه به درىژايى چەندان سالا گەلىكى ۲۵ ميلیونىيان فەرماوش كردووه و درىغى لى ئەكەن.

يەككە لەكار و خەباتە ديارەكانى پېشىنەى ئەم خانمە لە فەرەنسا ئەوه بوو كه به شىوهيهكى راستەوخۆ و به يارمەتى مادى و مەعنەوى بەشدارىي كردووه لە دامەزراندنى ئىنستىتوتى كورد لە پاريس. هەروەها هەر لە سالى ۱۹۸۳وه كورسىي خويندن (زەمالە)ى بەخشيوه به خويندكارانى كورد ، شايانى سەرنجە كه تەواوى ئەو خويندكارانە هەر پاش ماوهيهك مافى پەنابەرييان وەرگرتووه و ئىستا لە فەرەنسادا بە ئازادىي و ئاشتىي دەژين.

هەر دانىيال مېتيران بوو، لە كاتى ئەنفالەكانى بەعسى فاشستدا و لە بېدەنگيهكى نۆدەولەتتيدا، كه لەگەل ئەوشدا هاوسەرى سەرۆكى فەرەنسا بوو ، بە زووترين كات خۆى گەيانده ئۆردوگاكانى پەنابەرە كوردەكان لە توركييا و چەندان تۆن خواردن و دەرمانى بۆ دابىن كردن و زياتر لە هەزار پەنابەرىشى برد بۆ فەرەنسا.

ئەوكاتە ئىمە حكومەتى هەرىمى كوردستانمان نەبوو ، كورد زۆر بىكەس بوو، هەر بۆيه ئەو سەردەمە لەبەر بى دايكىي و بى نەوايى ، دانىيال مېتيران مان كرد بە دايكى خۆمان. ئىستا و لە داها تووشدا ئىمە پىوستمان بە دۆستى وەك خاتوو مېتيران هەيه. من پىم وايه كه گەلى كورد ئەوه لە بىر ناكات كه پۆلى دانىيال مېتيران هاوشانى پۆلى شەرىف پاشا بووه لەمىژووى كورددا.

فۆنداسيونى خاتوو مېتيران لە

بووه و پەنجەيهكى لە دەست داوه ، هەر وەك به درىژايى ژيانى خەباتى كردووه و لە گەلىك رىكخراوى جياجىادا كارى كردووه. كاتىك هاوسەرەكەى لە ژياندا بوو توانى به هاوكارىي چەند رۆشنبىرىكى تر لە پاريس ، فۆندى (فۆنداسيون فرانس لىبېرتى) دابمەزىنەت.

ئەوهى من لە نزيكەوه شارەزاي تەواوم هەيه لە ناو ئەم فۆنداسيونەدا چەند بەشىكى جياجيا هەيه، بۆ هەر گىروگرفتىكى نۆدەولەتتى بەشىكى تايبەت هەيه و لىپرسراو و شارەزايانى تايبەت تىايدا كار دەكەن و خاوهنى گەلىك بلاوكراوه و ئىشوكارى گرنگن. هەروەها ئەم فۆندە خاوهنى بودجەى تايبەتتیه و يارمەتى لە دەولەتیش وەرەگرن. هەموو ئەو يارمەتییانە به شىوهيهكى رىك و پىك و بى ئەوهى گلدانەوهى تىادا بېت ، به شىوهى يارمەتى جياجيا بۆ دەولەتە هەژارەكان و رىكخسراو و پارت و ئەو مىللەتە ژۆردەستانە و گوندە كاولكراوهكانى وەك هەلەبجە و دەشتى هەولپىر و گوندەكانى سنورى كوردستانى عىراق دەنېرىت.

ئەوانەى كه لە نزيكەوه ئەم ژنە شۆرشيگرە دەناسن ، باش دەزانن كه هەتا ئەمرووش هەر به پەروشه بۆ گەلى كورد به گشتىي و به تايبەتتیش باشورى كوردستان كه لە دواى راپەرينەكەى ۱۹۹۱وه پىوستىي به هاوكارىي هەيه و دەبېت پشنگىرى بكرىت.

خاتوو مېتيران هەركات و لە هەر شوپىنك بېت به شىوهيهكى چالاكانە باسى كيشەى گەلەكەمان دەكات و هەول دەدات بۆ تەنانهت چركەيهكيش

هەز دەكەم چەند خالىكى گرنگ دەربارهى هەلوپىستى رىزدار دانىيال مېتيران رۆن بکەمەوه، ئەو ژنە فەرەنساىيهى كه هېچ هەلومەرجىكى نۆدەولەتتى تىنەپەپيوه بى ئەوهى كه ئەو لە نزيكەوه باسى دەرد و مەينەتى گەلى كورد نەكات. هەر لە سالانى ۱۹۹۰وه هەتا مردنى هاوسەرەكەى ، كەم يان زۆر لە هەموو سەفەر و كۆر و كۆيوونەوه نۆدەولەتتیهكاندا باسى كيشەى كوردى كردووه.

نوسەر و رۆشنبىرى كورد، برادەرى خۆشەويستەم كاك فەرهاد شاكەلى لە گەلتوگۆيهكى رۆژنامەوانى لەگەل گۆڤارى بەربانگ دا لە ژمارەى ۱۱۵دا كه لە سوید دەردەچىت و لە گۆڤارى گولان دا لە هەولپىر دەلێت: “خۆشەختانە من لەو كەسانە نيم كه به شان و بازووى كەسىكى وەك (مەدام مېتيران)دا هەلبەدەم و بىكەم به دايكى كورد، هەر لەبەرئەوهى دووسى جار سەرى كوردستانى داوه، يا لە دوو جىگە ناوى كوردى هيناوە”.

پيشەكى ئوميدەوارم كه كاك فەرهاد وا تىنەگات كه من دژى ئەوم كه به ئازادىي بۆچوونەكانى خۆى بلێت ، بەلكو من يەككەم لە خوينەرهكانى ئەو و رىزىكى زۆرم هەيه بوى ، بەلام بەلاشمەوه وەفادارىي زۆر گرنە بەرامبەر رۆشنبىرىكى كەوره ، خاوهن هەلوپىستتىكى بەرز و پاك و شۆرشيگرانە بەرامبەر هەموو ئەو گەلانەى كه ژۆردەستنەن.

ئەم ژنە لە بنەمالەيهكى جولهكەيه و كاتىك كه شەرى دوومى جيهانىي روويداوه و فەرەنسا لە ژىر دەسەلاتى ئەلمانىادا بووه ، لە شارى پاريس بەشدارىي شەرى كردووه و برىندار

كوردستاني ئىران كوژراون و يان دەست بەستە دراوانەتەو بە حكومەتى ئىران، رەنگە دەرپرینی ئەم راستیە بۆ ئەو كەسانەى لە ساپەى شەرى كورد كوژییەو بە جى و مەقام و كوژشك و تەلار گەيشتوون ، وەك ژارى مار تال بى، بەلام هەتا رووداوەكان بە راستی نەگوترین و راستیەكان نەخرینە روو ، ئەم كاروانە هەر وا بە لاڤیدا دەروا و لە دواییشدا سەرەنگرئ دەبیت.

پ - ئەگەر ئەو ئەزمونەى ئەمپۆى كوردستان سەرکەوتن بە دەست نەهینئ، دوا پۆژ جى دەبیت؟

و- سەرەنگەوتن یان شكانى ئەزمونی ئەمپۆى كوردستان ، بۆ كورد دەبیتە كارەساتیكى نەتەوہی. هەر بۆیەش زۆر جار نوسبومە و گوتوومە كە ئەركى نیشتمانیى ھەموو كوردیك لە قوناعى ئەمپۆدا ئەوہیە بە گۆزەى توانا بۆ پاراستن و پتەوكردن و بەرو پێشەوہ بردنى ئەم ئەزمونەى ئیستای باشورى كوردستان تىكۆشیت. دیارە كەموكوپى و ناتەواوی ئەوہندە زۆرە خەلكى وەگیان هیناوە، بەلام ئەوانە هیچیان نابى بىنە ھۆى ئەوہى كە وان لە پشتیانى ئەزمونی ئیستای كورد بىن. لە ڤەوہندى بەرو پێشچوونى مێژوودا ھەندىك ھەل و دەرفەت ھەبە كە بە دەگمەن ھەلدەكەون. گەل و پێبەر و سیاسەتمەدارى ژیر و نیشتمانپەر ھەوانەن كە بتوانن ئەم ھەل و دەرفەتە بقۆزەنەو. ئیستا باشورى كوردستان لەم قوناعەدايە. بەر پرسىيەتى پاراستن و بەرو پێشبردنى ئەم ئەزمونەى ئیستا دەكەوێتە سەر شانى پێبەرانى پارتى ديموكراتى كوردستان - يەگرتوو و يەكیتی نیشتمانیى كوردستان.

پ - كەمن ئەوانەى لە سەردەمى ھەلگردنى ئالای كوردستاندا لە مەھاباد ماون ، دەتوانن ھەستى خەلكى ئەو كاتەمان بۆ ڤون بکەیتەوہ؟

و- زەحمەتە مرؤف بتوانئ ھەستى خەلك لە پۆژى ھەلگردنى ئالای كوردستاندا باس بكات. ئەوہندەيە ئەو پۆژە بۆ خەلكى كورد پۆژىكى فرە پیرۆز و شادىھینەر بوو. پۆژىك بوو كە نەتەوہى كوردیش ئارم و ناو و نیشانى خۆى بە دنیا نیشان دەدا. چونكە لە ھەلگردنى ئەم ئالایدا كوردەكانى ھەموو بەشەكانى كوردستان بەشدار بوون. هینانەخوارى ئالای ئىران و ھەلگردنى ئالای كوردستان لە جى ئەو، يەكىك بوو لە ھۆیەكانى لە سیدارەدانى پێشەوا قازى محەمەد.

پ - كاتىك كۆمارى مەھاباد تىكچوو، قازى محەمەد وەك سەرۆكى كۆمار دواى ئەوہى كەوتە دەست دوژمن ، لە كردەوہى خۆى پەشیمان بووہو ، یان لە سەر بیروباوەرى خۆى مایەوہ؟

و- دادگایى قازى محەمەد و لە داردانى نیشانى دەدەن كە نەك ھەر لە كردەوہى خۆى پەشیمان نەبووہتەوہ ، بەلكوو شانازیشى بە كردەوہ و بیروباوەرى خۆیەوہ كردوہ. لە دادگای نىزامىیدا بەرگرى لە كردەوہى خۆى دەكا و خۆى بە بەرپرسى ھەموو رووداوەكە دەزانئ. قازى محەمەد سەبارەت بە پاراستنى خەلكى مەھاباد لە كوشتار و دەست درىژى ئەرتەش و عەشایرى خاين كە لەگەل ئەرتەش كەوتبوون ، خۆى تەسلىمى دوژمن كرد. ئیستا دەلیم خۆزگە كوشتار لە مەھاباد بكرايە و بەلام قازى محەمەد ئاوا خۆى نەدایەتە دەستى دوژمن. ئەو دەم مێژوو جۆرىكى تر دەنوسرا.

پ - جى دەخوازیت بۆ كوردى ھەموو پارچەكان؟

و- ئەگەر بە خواستن بئ ، بۆ كوردى ھەموو پارچەكان ئازادى و سەرەستى دەخوازم لە كوردستانىكى ئازاد و يەگرتوودا. بەلام ئەوہ ھەر خواستىكى خۆش و خەيالىيە و لە گەل زانستى سیاسەت نایەتەوہ. كوردیش سیاسەت لەسەر واقىيەت بكا لە خەيالى خۆش باشتەر. جا كە وابوو دەخوازم لە سەدەى بىست و يەكەمدا، كورد ئاوپىكى ڤەخەنگرانە لە رابردوى خۆى بداتەوہ ، چاوپىك بە ھەلە و كەموكوپىيەكانىدا بخشپنیتەوہ. چىدىكە فریوى دوژمن نەخوا و بۆ بەرژەوہند و دەستكەوتى كاتى نەبیتە ئامرازى دەستى دوژمن و شەرى نەتەوہى خۆى نەكات.

داخوازىم ئەوہیە لەم قوناعەدا كوردى ھەموو بەشەكانى كوردستان پشتى ئەزمونی ئیستای باشورى كوردستان بگرن و بە يەكیتی و ھەموو تواناوە بۆ ئاشتبوونەوہ و پىككەوتنى بە راستى ئەم دوو ھیزە سەرەكیيەى باشورى كوردستان تىكۆشن. چونكە مەترسىيەكى گەورە لە سەر ئەزمونی كوردستان ھەبە و لەناوچوونى بۆ كورد كارەساتىكى ڤەشە.

پ - كاك كەرىم ، بیروپراى تۆ لە سەر ژيان و خەباتى فیدراسیون چىه؟

و- لە بەر ئەوہى ئەندامى فیدراسیون نىم ، كەمتر ئاگام لە ژيان و خەباتى فیدراسیون ھەبە. دەزانم ماوہیەكى زۆرە فیدراسیون لە سوید دامەزراوە و لە تىكۆشاندايە. گوڤارى بەربانگیش دەخوینمەوہ. فیدراسیون ئەگەر بتوانیت تەواوى كوردەكانى ھەموو بەشەكانى كوردستان ، دانىشتوى سوید لە خۆیدا كۆ بكاتەوہ و جگە لە بەربانگ بۆ پىكھینانى كۆر و سىمینار لە سەر ڤەوہندى مێژوویى و سەردەمى مەسەلەى كورد ھەنگاوى بئئ ، كارىكى باشە. ھىوادارم لە تىكۆشانى خۆیدا سەرکەوتوو بىت.

پ - لە ژيانى خۆت دا ژيانى ژنى كورد چۆن دەبىنئ؟

و- ژيانى دژوار و بىبەشىى ژنى كورد لە بىر و بۆچووندا مەسەلەيەكى ڤر لە تەنگوچەلەمە بووہ. لە لایەك فیداكارى و زەحمەتكىشان و ھاوكارىی لە كار و زەحمەتى ژيان لە گەل پىاو، وەفادارى و دلسۆزى بۆ گەل و نیشتمانى ژنى كورد، جىگای ریز و پىزانىنە. لە بەرامبەر ئەوہدا دواكەوتوى پىاوى كورد، ستمكارى لە ژن جىگای سەرسورمانە. پىاوى كورد لە ئاست ژندا ھەستى ئىنسانى نىە. ھەموو كارىك بە خۆى ڤەوا دەبىنیت و ژنىش لە مافى سەرەتایى ژيان بىبەش دەكات. يەكىك لە ھۆیەكانى كۆمەلئى كوردەوارى بىبەشگردنى ژنە لە مافى ئىنسانى. ژن نىوہى كۆمەلە، جا كۆمەلگایەك نىوہى ژيانى مرؤفایەتى بىبەش بكریت و تەنیا مێرد و مندال بە ئەركى ئەو دابنرئ، زەحمەتە بگاتە ریزى كۆمەلگای ئازاد و پىشكەوتوو. ژنى كورد خۆشى لە پىكھاتنى ئەم باروڤوخە دژوارەدا بەر پرسە، پتویستە لە رىگای پىكھینانى رىكخراو و كۆمەلئى ژنان بۆ ئازادىيەكى ئىنسانى تىكۆشیت و ئەم بەند و داوہ لە سەر رىگای ژيان و تىكۆشانى خۆى لاپەرىت و خۆى لە چنگ پىاوسالارى بئ بەزەيیانە دەر باز بكات. دیارە ھەتا كۆمەلئى كوردەوارى لەم دواكەوتوىيە دەر باز نەبیت و گۆرانىكى قولى پىشكەوتوخوازانە بەرەو كۆمەلگایەكى شارستانى لە بىر و بۆچوون و كردەوہى پىاوى كورددا پىك نەبیت، دەر بازبوونى ژنى كورد لە ژىر ستم و ناپىاوى پىاوى كورد دژوارە.

کۆری ریزلینان له خزمهتی شهست ساله‌ی کهریمی حسامی

و

چهند پرسپاریکی به‌شداران له به‌ریزیان

تیکۆشانی خۆمه‌وه ده‌کهم که له رێگای خزمهت به نیشتمان و ئازادیی زهمه‌تکێشانی کورددا ژيانم بردووه‌ته‌ سه‌ر. من له گه‌ل‌ خه‌باتی سیاسیدا، جگه‌ له‌ نوسین و وتاری به‌رده‌وام له‌ گۆڤار و پۆژنامه کوردیه‌کاندا، تا ئیستا ۲۰ کتیب و نامیلکه‌م نوسیوه‌ و ۱۶ کتیبیشم له‌ فارسییه‌وه‌ کردووه‌ به‌ کوردیی. له‌ گه‌لێک کۆنفرانس و کۆیوونه‌وه‌دا به‌شدار بووم که باسیان له‌ سه‌ر کورد هه‌بووه‌ و بیرورای خۆم هه‌میشه‌ به‌ راشکاوایی له‌ سه‌ر مه‌سه‌له‌ی کورد ده‌برپویه. ئیستاش به‌ شانازی ده‌زانم که له‌ خزمهت ئیوه‌ دام و بق ریز گرتن له‌ خه‌بات و تیکۆشانی من ئهم دانیشه‌تانه‌ن پیکه‌پیناوه.

پ - له‌ ژيانی خۆندا گه‌لێک پۆزی پەش و روفت دیوه. ئایا دۆخی ئهم‌پۆی کورد له‌ گه‌ل‌ پۆزانی پابردوو چۆن ده‌بینی؟

و- من دۆخی ئهم‌پۆی کورد زۆر رونت‌تر له‌ پابردوو ده‌بینم. ئیستا گۆرانیکێ زۆر به‌ سه‌ر په‌وتی جیهاندا هاتووه. کوردستانیش له‌م گۆرانکارییانه‌ به‌ دور نیه. ئیستا به‌شیکێ کوردستانی له‌ت و په‌تکراو ئازاده‌ و داموده‌زگای ده‌سه‌لاتی نه‌ته‌وه‌یی تیا دامه‌زراره. ئه‌گه‌ر پێبه‌رانی دوو حیزبه‌ سه‌ره‌کیه‌که‌ی باشوری کوردستان له‌ پابردووی پر له‌ شکست و خویین به‌ فیروندان دهرس وهر بگرن و به‌رژوه‌ندی نه‌ته‌وه‌یی بخه‌نه‌ پیش به‌رژوه‌ند و ده‌سه‌لاتی کاتی و شه‌خسی و حیزبی، ئه‌زمونی ئیستای باشوری کوردستان ده‌بیته‌ جیگای ئومید و ده‌ربازبوونی کورد له‌ ژیر ده‌ستی.

پ - کۆماری کوردستان ته‌مه‌نی که‌م بوو، پۆلی کورده‌کان و هاوکارییان چۆن بووه؟

و- هاوکاریی کورده‌کان له‌ کۆماری کوردستاندا شوینیکێ تاییه‌تی له‌ میژوودا هه‌یه. جگه‌ له‌ هیزی بارزان به‌ سه‌رۆکایه‌تی بارزانی نهمر که هیزی سه‌ره‌کی و پشتیوانی کۆماری کوردستان بوو، پوناکییرانی کوردستانی عیراقیش له‌ بواری دهرس و نوسین خزمه‌تی پۆشنییری و به‌رپوه‌رایه‌تیدا پۆلی به‌رچاویان هه‌بوو. دیاره ئهم هاوکارییه‌ دوو لایه‌نه‌ بوو. بۆ یه‌که‌مین جار له‌ کۆماری کوردستاندا هه‌موو کوردیک به‌ بی‌ جیاوازیی خۆی به‌ هاوولاتی کوردستان ده‌زانی. یه‌کیتی نه‌ته‌وه‌یی کورد ته‌نیا له‌ سه‌رده‌می کورتی کۆماری کوردستاندا ده‌هات چوزه‌ر به‌دات. جا ئیستا ئه‌گه‌ر سیاسه‌ت و هه‌لوێستی کوردایه‌تی کۆماری کوردستان پیش ۵۰ سال له‌ گه‌ل‌ ده‌سه‌لاتی کوردی باشوری کوردستان به‌راوردیکه‌ین، له‌ داخ و خه‌فت به‌ده‌ر چیدی نابینن. له‌و ماوه‌یه‌دا که کورد و کوردایه‌تی له‌ باشوری کوردستان ده‌سه‌لات و حکومه‌تی هه‌یه‌ ته‌نیا له‌ ناوچه‌ی سلیمانی پتر له‌ سه‌د کوردی ئاواره‌ی ئازادبخواری

کۆری ریزلینان له‌ خزمه‌تی شه‌ست ساله‌ی مامۆستا که‌ریمی حسامی له‌ بواری سیاسی و فه‌ره‌نگی و نوسین و پۆشنییرییدا له‌ لایه‌ن فیدراسیۆنی کۆمه‌له‌ کوردستانیه‌کانه‌وه. تیبینی: ئهم پرسپاریانه‌ی خواره‌وه‌ له‌ لایه‌ن به‌شدارانی کۆره‌که‌وه‌ کراون و وه‌لامیان دراوه‌ته‌وه.

پ - تکایه‌ خۆت بناسینه‌؟

و- له‌ پێشدا ده‌مه‌وئ سوپاسی فیدراسیۆنی کۆمه‌له‌ کوردستانیه‌کان بکه‌م بۆ ئهم هه‌نگاوه‌ پیرۆزه‌ که‌ خۆم به‌ شایانی نازانم. به‌لام ده‌بی بلێم ئهم هه‌نگاوه‌ی فیدراسیۆن که‌ یه‌که‌م کاره‌ له‌ ته‌فگه‌ری کوردییدا جیگای سوپاس و پیزانیه. چونکه‌ له‌ ناو کورددا به‌ ده‌گمەن به‌ زیندویی به‌م جۆره‌ ریز له‌ خزمه‌ت و تیکۆشانی نوسه‌ر و شاعیر و سیاسی و هونه‌رمه‌نده‌گیریت. هه‌تا له‌ حیزبیک دایه، ئه‌وا تیکۆشه‌ره‌ و سه‌ری له‌ به‌ر داده‌نه‌وتین، که‌ له‌و حیزبه‌دا نه‌ما هه‌زار بوختان و درۆی بێشه‌رمانه‌ی بۆ هه‌له‌به‌ستن، یان لیده‌گه‌رین هه‌تا ده‌مرئ، جا پاش مردن باسکردنی ده‌به‌ستریته‌وه‌ به‌ که‌رهمی خودا و ویژدانی خه‌لکه‌وه. جاری واش هه‌یه‌ مه‌زنترین که‌سایه‌تی کورد ده‌که‌وتیه‌ به‌ر لۆمه‌ و له‌قه‌ی نه‌زان و داخ له‌ دلان . دیاره فیدراسیۆن دابیکێ تازه‌ی داهیناوه‌ و هیوادارم بۆ ریزگرتن له‌ زانا و نوسه‌ر و شاعیر و هونه‌رمه‌ندی لیه‌اتووی کورد ئهم رێگایه‌ درێژه‌ پیندات. ئهم هه‌نگاوه‌ی فیدراسیۆن ئه‌و راستیه‌شی خسته‌ روو که‌ خزمه‌تکاریکێ مه‌سه‌له‌ی نه‌ته‌وه‌یی کورد، ده‌کرئ ئه‌ندامی حیزبیکیش نه‌بی و جیگای ریز لینانی نه‌ته‌وه‌که‌ی خۆشی بیت.

له‌ باره‌ی خۆناساندنه‌وه‌، زحمه‌ته‌ له‌ کاتیکی وا کورتدا مرۆف بتوانیت سه‌ربرده‌ی ژيانی هه‌شتا ساله‌ی خۆی باس بکات. له‌ سه‌ره‌تای گه‌نجیه‌تیدا خه‌ریکی کار و کاسبی و وه‌رزیزی بووم. سالی ۱۹۴۱ چوومه‌ ناو ریکخراوی کۆمه‌له‌ی ژیکاف و پاشان حیزبی دیموکرات و تا ئه‌م‌پۆ له‌ قۆناغ و هه‌ل و مه‌رجی جۆربه‌جۆردا ئه‌وه‌نده‌ی بۆم کرابیت له‌ پیناوی ئازادیی و به‌خته‌وه‌ریی زهمه‌تکێشاندن خه‌باتم کردووه. له‌م رێگایه‌دا توشی ئازار و زیندان و ئاواره‌یی بووم. له‌ زینداندان بووم باب و ژن و مندالم مردوون و چاوم پێیان نه‌که‌وتووه‌ته‌وه. دواي ئازادیی له‌ زیندان توشی ئاواره‌یی بووم و دور له‌ نیشتمان، دایکم و پاشان دوو خوشکم مردوون و ته‌نانه‌ت له‌ سه‌رمه‌رگ و ناشتنیشیاندا له‌ دیداریان بێبه‌ش بووم. بۆ ئاگاداریی له‌ به‌سه‌ره‌تای ژيان و تیکۆشانم، باشته‌ر بیره‌وه‌ریه‌که‌م بخویننه‌وه‌ که‌ ده‌ به‌رگیان لێ بلاو بووه‌ته‌وه. له‌ ژيانی پر له‌ دهرد و ئازاری خۆم په‌شیمان و نا‌پازیی نیم و شانازیی به‌ خه‌بات و

* ڦاوله‌كان <بيته بزوينه‌كان> هەوت نين، ل ۷۶ هەشتن: ا، ه، و، وو، ق، ی، ئ، وئ، ئەوی ئەو لە بیری چوو، <وئ>، ەك له وشەى <سوئ>دا هەیه.

* كردن، فرمان نیه، چاوكی سادهیه. ل ۱۲۱ گەلاریزان

* نەزم دەبئ كیش و سەروای هەبئ.

* با <دوانەكەوین> له قوتابخانە، ل ۲۴ دوا نەكەوین، بە سەر یەكەوه نانووسرئ. ئەمە سەرەپای ئەوهی بۇ مندالی پۆلى یەكى كوردی له سوئد لەدايكبوو، نایشگوترئ.

* پاییز، بە دوو <ی> دەنووسرئ، نەك یەك. ل ۲۹ و ل ۱۱۶ و چەندین جاری دیکەیش، ئەگەرچی دوا كتیبی <گەلاریزان>ی ناوه.

* ئەوی كتیبی خویندن بۇ مندالان بنووسئ، دەبئ ریئسای: له ئاسانەوه بۇ سەخت، رەچاو بگا. ئەلف و بیی نوئی بالدار بە وشەى <دار> دەست پئدەكات و سەرەتا ئەو حەرفانە فئیری قوتابی دەكا، كە تەنیا بە یەك شئوه دەنووسرئ. وەك: د، ا، ر، و، ق، ز، ژ. ئەگەرچی له ل ۱۰ دا حەرفی <ی> له وشەى: <دارى>دا هەیه، بەلام فۆرمى دووهمى ئەو حەرفە وەك له وشەى <زیو>دا هەیه، چونكە دەزانئ بۇ مندال زەحمەتە هەر له سەرەتاوه حەرفیك بە دوو شئوه بناسئیت و بنووسئیت بۇ ل ۲۰ دوا دەخات. (۳)

له بابەتى یەكەمى كتیبه كۆنەكەى سروده و وشەى: <قوتابخانە> هەیه، كە گوئى بۇ مندالە كوردیكى له سوئد لەدايكبوو، له حوكمى مەحالدایە، كتیبه نوئیەكەشى بە وشەى <ئالاكەى> دەست پئدەكا، كە نووسئنى <لا> ئەوئدە زەحمەتە، بالدار ئەگەرچی له ل ۴۲دا مندال فئیری <ل> دەكا، بەلام <لا>ی هەلگرتووہ بۇ ل ۵۰ و یەك بابەتیشى بۇ تەرخان كردووہ.

ماموستا كە حەرفىكى تازە بە مندالان دەلئ، دەبئ له بیری بئ، هەندئ وشەى وا بكات بە نمونە، كە ئەو حەرفەیان له سەرەتا و ناوهراسئ و كۆتاییدا تئدا بئ. نووسەر لەم بوارەیشدا بەخت یارى نەبووه، بۇ نمونە له حەرفى <ش>دا بیری چووہ وشەیهكى وا بهئینئ كە بە <ش> كۆتایی بئت و <ش>كەش بە حەرفەكەى پئش خۆیەوه لكابئ. وەك: كشمیش. لەم حەرفانەى دیکەیشدا تووشى هەمان غەفلەت بووه: <ح، خ، ع، غ> بۇ نمونە دەیتوانئ ئەم وشانە بنووسئ: بئح، پئخ، قانع و تیغ، هەر وهەا بیری چووہ <خ، ع، غ> وا بنووسئ كە له ناوهراسئدا بن و بە حەرفى پئش خۆیانەوه لكابئ، وەك: بئخ، شیعەر، قەلغان.

سروه بە مەبەستى ئاسان ناسئنه وهى حەرفەكان، هەندئ جار كەلكى له شیعرى شاعیران وەرگرتووہ و هەندئ جاری دیکەیش خۆى رۆلى شاعیرى بینووہ، بەلام بە هەردوو بارەكەدا هەر بۆى جیبەجئ نەكراوه.

جەژئىكى كۆنى كوردە بە خۆشى و بەهاتەوه. ل ۳۹

وا پئ دەجئ مانای <بە هاتەوه>ی بۇ لئك نەدرابئتەوه، بۆیه بەسەر یەكەوه نووسئوئتی. هات: بە مانای بەخت و فەر دئ، سالتىكى هاتە، واتا: سالتىكى بە بەرەكەتە. وەك چۆن <بە>ی له خۆشى، جیا كرتوئتەوه، دەبوو له <هاتەوه>یشى جیا كرتباوه. له ل ۲۸دا داواى له قوتابى كرتووہ، وشەى دروست لەگەل وئنهى دروستدا بە یەك بگەیهئیت، یەكئك له وئنه‌كان هەر وه، كەچى له بیری چووہ، وشەى هەر بنووسئ. لەمەیش سەبتر ئەوهیه، یەكئ له وشە‌كان: <وئنه>یه، لەم حالەتەدا دەبئ قوتابى وئنه بە وئنه بگەیهئیت!

رئوى گيانلەبەرىكى فئیلیازە

حەزى له خوارنى مریشك و بازە. ل ۵۰

باز مەلئكى هئندە نازا و بەهیزە، لای خۆمان بە پئشمەرگەیان دەگوت: باز، تۆ بئى رئوى هئندە ساویلکە هەبئ، بئر له خوارنى باز بگاتەوه! رئوى دەشئ قاز بخوا، بەلام دەستگيركردنى باز، له لایەن رئوییهوه مەحاله، یاز خۆى راوچیبەكى گەلئ چاپووكە.

بالدارەكان كۆچ دەكەن

بۇ لانهى گەرم بار دەكەن. ل ۵۳

ئەمەیش هەر <هەلبەست>ى خۆیهتى. كۆچ دەكەن و بار دەكەن، هاوواتان، باشتر وابوو، <بالدارەكان بۇ لانهى گەرم كۆچ دەكەن>ى نووسئبا، ئەمە بئجگە لەوهى لانه، زئتر مالى شئیره، بۇ مالى مەل، هئیلانە لەبارتەرە.

دارتوو و دارشاتوو

زۆره له شارەزوو. ل ۵۹

* گوئنى نیوه دئپرەكەى سەرەوه بۇ گەرەیش زەحمەتە.

* زۆرن، راستە نەك زۆر.

* شارەزوو توى زۆره، بەلام شاتووى زۆر نیه.

* زۆرن، دەبئ له كۆتاییهوه بئ.

* <هەلبەست>ى خراب، یان كئیشى لەنگە، یان سەروای سوار نیه. ئەمى سروه بئجگە له و چوار خەوشەى دەست نیشانم كردن، ئە كئیشى تەواوه، ئە سەروای هەیه.

هەلبەستىكى خۆش هەبوو، مندالی فئیری ژمارە دەكرد، تا بئى جوان و رەوان بوو، ئەمە دئزئىكىتى:

بئنج و شەش

هەستامە سەر تەختەى رەش.

مندال نەبوو لەبەرى نەبئ. سروه له برى ئەوه، خۆى یەكئىكى داناوہ، پئ ناچئ هئچ مندالی حەزى لئ بگا.

سئ و چوار و بئنج

چئشتى برنج. ل ۶۹

شیعەر مەرچ نیه كئیش و سەروای هەبئ، بەلام نەزم دەبئ هەم وەزن و هەم پاشبەندئیشى هەبئ. ئەوی ئەم دەنووسئ، ئە شیعەر، ئە نەزم.

سروه له چاپى نوومدا، تەنانت نەپەرژاوه هەلەى چاپەكانى چاپى یەكەم راست بگاتەوه. له ل ۴۷ى <بخوئنه و بنووسە>دا له برى پئچەوانەى پئس، <پان>ى نووسئوه، له رەنگەكانى پەلكەزئیرنەشدا، پئچەوانەى پئس، هەر پانە، ل ۹۱ نەیکردووہ بە پاك، بە گئشتى چاپى دووم هەلەى چاپى له چاپى یەكەم زئتر تئدايه. له بابەتى <پاران>دا، ل ۷۰ پەلكەزئیرنە، چاپى یەكەم، یەك هەلەى تئدا بوو. له برى داکاتە، دەكاتەى نووسئبوو، له چاپى دوومدا ل ۴۲ ئەو هەلەپەى راست كرتوئتەوه، بەلام دوو هەلەى دیکەى كرتووہ: <ياريمان>ى بە سئ <ی> و نەكئى بە یەك <ن> نووسئوه.

من مندالم، من مندالم

دلم پاكە، وەكوو گوئم، ل ۸۲

دەقى شیعەرەكە بەم جۆرەیه:

من مندالم، وەكى گوئم

هەر وەكوو تۆ پاكە دلم.

نووسەر چەند بئپاكە! <هەلبەست>ى نامۆ بە جیهانى مندال، دەنووسئ، هۆنراوى پئره‌مئرد بە هەلە دەگوزئتەوه، دەستكارى شیعرى شاعیرانئش دەكا!

سەرماوەز له نوای گەلاریزانە

هەردووکیان مانگی سالى كوردانە. ل ۸۹

دەبوو <كوردان> بنووسئ، چونكە بگەر كۆیه.

سروه <بەرات>ى بە پۆسك له قەلەم داوه، ل ۹۲

بەرات دەكەوئتە ناوهراسئى مانگی شەعبانەوه و گوايه له رۆژەدا رزق و داهاتى خەلكى دیارى دەكرى، پۆسك یادى له خاچدانى مەسیحە و دەكەوئتە ئەرپەلەوه.

پئچەوانەى ئەم وشانە بنووسە، كە <هئلى> بە ژئردا كئشراوه.

ل ۹۴ هئلیان، راستە.

نووسەر له ل ۹۹دا شەش رستەى نووسئوه كە بۆشایان تئدايه، له برى ئەوهى بنووسئ: ئەم بۆشایانە پئر بگەوه، نووسئوئتی: وەلامى ئەم پرسیارانە بەرەوه، له ل ۵۰یشدا تووشى هەمان غەفلەت بووه.

دستکاریکردنی ئهلف و بئیی بالدار، یان دانانی ئهلف و بئیهکی تازه «ئیشی شارهزایانی په‌ورده و پسپورانی بواری گوتنه‌وهی ئهلف و بئیه. له کوردستانی باشوور، منداڵ ههفتانه یازده دهرسی کوردیی ههیه، کهچی سهال ته‌واو ده‌بئ و مامۆستا فریای ته‌واوکردنی ئهلف و بئیه‌که ناکه‌وئ، <٢> نازانم پاساوی ئه‌و دوو نووسهره بق ئه‌وه چیه، که کتێبه‌که‌ی بالداریان سهختتر کردوه، به‌هه‌رجی منداڵ له سوید ههفته‌ی یه‌ک جار کوردیی ههیه، ئه‌ویش دوا‌ی ته‌واوبوونی دوامی قوتابخانه؟ شی‌اوی گوتنه ئه‌و دوو نووسهره له بواری وه‌رگێرانی ئه‌ده‌بی منداڵاندا، گه‌لنی کاری چاکیشیان کردوه.

AKIN HITTAR HEM چیرۆکی منداڵانه، بئینی کریستال ئه‌نده‌رسۆن به سویدییه‌کی گه‌لنی ئاسان نووسیویتی. سروه کردوویه به کوردی و سالی ١٩٨٩ بآو کراوه‌ته‌وه. ناویشانی کتێبه‌که به کوردی ده‌بێته: ئه‌کین نیشتمان ده‌بئینه‌وه، به‌لام وه‌رگێر کردوویه به: ئه‌کین له باوهشی نیشتمانیکي نامۆدا!

پیش ئه‌وه‌ی به‌راوردی نیوان ده‌قه سویدییه‌که و کوردیه‌که بکه‌م، ناچارم هه‌ندێ مارج ده‌ست‌نیشان بکه‌م، که وه‌رگێر ناچاره به‌چاویان بکات:

* وه‌رگێر ده‌بی به‌ی په‌ری ده‌ست‌پاکیه‌وه مامه‌له له‌گه‌ل ده‌قه ئۆرگیناله‌که‌دا بکات.

* نابئ وشه‌یه‌کی بق زیاد بکا، یان وشه‌یه‌ فه‌رامۆش بکا. * وه‌ک چۆن بۆی نییه، له به‌های ده‌فه‌که که‌م بکاته‌وه، هه‌روایش نابئ جوانتری بکا.

* ده‌بی وه‌رگێرانه‌که وشه به وشه وه‌ک ئۆرگیناله‌که بئ.

* وه‌ک چۆن بۆمان نییه ده‌ست‌کاری ده‌قیکی پی‌رۆز بکه‌ین، ده‌بی هه‌روایش ره‌وتار له‌گه‌ل بی‌ر و بۆچوونی نووسه‌ری ده‌قه ئۆرگیناله‌که‌دا بکه‌ین.

* ده‌بی وابه‌سته‌ی شی‌وازی style نووسه‌ری ئۆرگیناله‌که بئ.

* ئه‌گه‌ر وه‌رگێر خۆی شاعیر نه‌بوو، ده‌بی بق وه‌رگێرانی یه‌ک دێر شیع‌ر دا‌وا‌ی یارمه‌تی له شاعیرئ بکا.

* تا وه‌رگێران به به‌راورد له‌گه‌ل ده‌قه ئۆرگیناله‌که‌دا کورت بئ، چاکتره.

* سه‌رکه‌وتووترین وه‌رگێران ئه‌وه‌یه خۆینه‌ر به ئۆرگیناله‌که تی بکا.

* ده‌بی «بق نمونه» له بری letter بنوسین: نامه، نه‌ک کاغه‌ن، ده‌نا ئه‌گه‌ر بکریته‌وه به ئینگلیزی، ده‌بی به paper

* وه‌رگێریش وه‌ک هه‌ر نووسه‌ریکی دیکه، ده‌بی به‌سه‌ر زمانی دایکه‌دا زال بئ، ناخ‌ر نووسین بریتیه له چۆنیتی به‌کاره‌ینانی زمان، بۆیه ئه‌وی نه‌توانئ به ره‌وانی هه‌ست و بی‌ری خۆی به زمانی خۆی دهر‌بیرئ، باشتر وایه نه هه‌یج بنووسی و نه هه‌یج وه‌رگێرئ.

* سروه له بری nästan که به مانای «نزیکه‌ی» دئ، «هه‌میشه‌ی» نووسیوه. له

* له‌ سه‌ری Jag hade havet. Det vackra blåa havet. نووسیویتی: ده‌ریایه‌که هه‌بوو. ده‌ریایه‌کی شینی جوان. که هه‌رگیز چا‌و له جوانی تیر نه‌ده‌بوو. له

(١) نووسه‌ر جوانی پیش شین گوتوه، وه‌رگێر شینی پیش جوان خستوه.

(٢) که هه‌رگیز چا‌و له جوانی تیر نه‌ده‌بوو. داه‌ینانی وه‌رگێره.

(٣) ده‌ریا فارسییه، زه‌ریا کوردیه.

* له بری Polisen ville sätta mamma och pappa i fängelse för att de arbetade mot fattigdom och för frihet. نووسیویتی:

پۆلیس ده‌یویست دایک و باوکم بگه‌رئ و بیان خاته به‌ندیخانه‌وه له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تی ده‌کۆشان له دژی هه‌ژاری و له پینا‌وی سه‌ربه‌سته‌ی و پرزگاری دا. له ٧ (١) بگه‌رئ، زیده‌یه.

(٢) تیده‌کۆشان، فرمانه ده‌بی له گۆتایی رسته‌که‌وه بئ.

(٣) پرزگاری له ده‌فه‌که‌دا نییه.

(٤) arbetade کاریان ده‌کرده، kämpade به مانای تیده‌کۆشان دئ.

وه‌رگێر ده‌بوو بنووسی: پۆلیس ده‌یویست دایکم و باوکم زیندانی بکا، چونکه دژی هه‌ژاری و بق ئازادی کاریان ده‌کرد.

* له بری upp i bergen که به مانای سه‌رچیا دئ، بناری چیا‌ی نووسیوه. له ٧

* له بری Bandit که به مانای جه‌رده یان پیگر دئ، پی‌او‌کوژی نووسیوه. له ٨

* وه‌رگێر له بری: En flygande fågel «باندنه‌یه‌کی بالدار» ی ١١ نووسیوه، وه‌ک باندنه‌ی بی‌تالیش هه‌بی.

* له بری Den nya dockan är vacker که ده‌بێته: بووکه نوویه‌که جوانه، نووسیویتی: هه‌رچه‌نده ئه‌و بووکه که کریمان جوان بوو. له ١٨ واتا:

(١) (هه‌رچه‌نده و که کریمان) ی بق زیاد کردوه.

(٢) پانه‌بردووی کردوه به پابه‌ردو.

* له بری Jul که جه‌ژنی له‌دایک‌بوونی عیسا‌یه، سه‌ری سالی نووسیوه، له ١٨ به‌لام پاش ده‌ سه‌ال هه‌ستی به‌م هه‌له‌یه‌ی خۆی کردوه و له ٢١ «گه‌لا‌پزبان» دا راستی کردوته‌وه.

له بری tyst که به مانای بیده‌نگ دئ، «بیده‌نگ بوو، هه‌یچی نه‌ووت» ی نووسیوه. له ١٩

* له بری gyllene hattar که به مانای کلاره زێرینه‌کان دئ، کلاره ئاسنینه‌کانی نووسیوه، به‌هه‌رجی له نیگاره ره‌نگینه‌که‌ی لابه‌ره‌که‌دا، کلاره‌کان زه‌رد ده‌چنه‌وه. له ٢٤

* له بری babbel که به مانای هه‌له‌وه‌ری و قسه‌ی نابه‌جی دئ، بۆله‌بۆلی نووسیوه. له ٢٠ gnäll: بۆله‌بۆله.

* له بری Har inte ni svartskallar nåt bättre att göra än glo på oss svenskar som arbetar!

قۆره‌شینه هه‌یج شتیکی تر تان نییه بیکه‌ن جگه له‌وه‌ی که له ئیمه‌ی سویدی بخوین له‌سه‌ر کاره‌کانمان! له ٢٣

(١) glori به ئینگلیزی ده‌بێته glare و به مانای چا‌و لئ زه‌ه‌کردنه‌وه، به تۆره‌یه‌وه سه‌رنجدان و خراب سه‌یرکردن، یان مۆره لئ کردن دیت، نه‌ک لئ خویندن.

(٢) svartskallar که‌له یان سه‌ره‌شینیه‌یه نه‌ک قۆره‌شینیه.

(٣) کاره‌کانمان نییه، کار ده‌که‌ینه.

(٤) ده‌بوو بنووسی: ئیوه سه‌ره‌شینیه شتیکی باشتر نازانن، بیجگه له‌وه‌ی چا‌و له ئیمه‌ی سویدی زه‌ق بکه‌نه‌وه، که ئیش ده‌که‌ین! * له بری Så började vi bygga tillsammans. «پێکه‌وه

ده‌ستمان کرد به یاری کردن» ی نووسیوه. له ٢٩

(١) کرد و کردن له‌و رسته کورته‌دا ناچۆره.

(٢) bygga یاری کردن نییه، رۆنان و چی کردن و بنیاتانه.

ره‌نگه‌کانی په‌لکه‌زێرینه

سالی ١٩٩٠ په‌لکه‌زێرینه و راه‌ینانی په‌لکه‌زێرینه که‌وتنه به‌ر ده‌ستی مندا‌لان. ره‌نگه‌کانی په‌لکه‌زێرینه هه‌ر هه‌مان ئه‌و دوو کتێبه‌یه به‌لام سروه گوته‌نی: «دوا‌ی پیندا‌چوونه‌وه و گۆرانی‌کاری» له سالی ١٩٩٩ هاتوته‌وه به‌ر ده‌ستی زارۆکان. ئه‌گه‌رچی ئه‌و سه‌ال به‌شی گه‌شه‌کردنی نووسه‌ریک ده‌کا، که‌چی چاپی دووه‌میش وه‌ک یه‌که‌م له هه‌له‌ تزییه.

له‌م کتێبه‌یشدا نووسه‌ر بۆی ساغ نه‌بۆته‌وه:

* رسته چیه؟ له ١٠٢

* له رسته‌ی کوریدا، فرمان له دواوه دیت. له ٦ دیری ٦ ده‌یان جاری دیکه‌یش.

* که بکه‌ر کۆ بوو، ده‌بی فرمانیش کۆ بئ. له ٦ دیری ١٦ ده‌یان جاری دیکه‌یش.

دۆی داده روونه

محمد سعید حسینی

له نووسینی ناویشانه کانیشدا که وتۆته هه له وه، ئاخیر کۆمه له چیرۆک، مریشکه سووره و پشیله زهرده، پیکه وه دنووسترین، که چی هه رسیکیانی دوو له ت کردوه.

«له ژیر»، تاچه وشهیه که، دوو له ت ناکرئ وهک ئه کردوویتی، به لکه پیکه وه دنووسترین، خالبه ندیشی ره چاو نه کردوه، نه گهرنا له دای «عیراقد» وه، ویرگولیکی داده نا.

سروه نووسیویتی: «پیش کهش بیت به مندا لانی چه سواوهی کوردستان».

دهبوو بنووسی: به مندا لانی چه سواوهی کوردستان پیشکهش بیت، پیشکهش بیت، فرمانه، دهبی بکه ویته دواوه، پیشکهش پیکه وه دنووسترین، که چی ئه وه له ناو قهددا دوو له تی کردوه. له نووسینی وشه «نییه» شدا، به هه له دا چوو، ئاخیر نییه، به دوو «ی» دنووسترین، نه که یه که.

له و تاچه چیرۆکه پاندا که نووسه ر و سه رچاوه که ی دیاری کراون، که نووسه ری چیرۆکه که: سه ردار فه تاح ئه مین گو تویه تی:

من کلکی ئه و که و گیره م
له گشت مه نجه لیکدا یه

سروه له کۆتایی کتیبه که وه له په راویزی سییه مدا، نووسیویتی: «له پندیکی کوردیه وه وه رگیراوه که ئه لئ وه که و چک وایه له هه مو ئه سکوییه کدا هه یه. ل ٦٤»

* په ند نییه، idiom زاراوه یه.

* زاراوه که ده لئ: له هه موو دیزه یه کدا ئه سکوییه. «١»

* ئه سکوی: که و چکیکی گه ره ی ده سکریژه، له دار دروست ده کرئ.

* دیزه: ده فریکه له گل «قوری سووره وه کراوه» دروست ده کرئ.

* «په نده که ی» سروه ده بیته: له هه موو که و چکیکدا که و چکه.

* نووسه ری چیرۆکه که زانیویتی چی ده لئ، ئه وه کۆکه ره وه یه له بری ئه وه ی یاریده ی مندا لان بدات، سه ریان لئ ده شیوتنی.

چونکه سروه نه خاوه نی چیرۆکه کانه و نه بیجگه له خوی، که سی دیکه یش ده زانی، له کویوه ی هینان، هه یج سه رنجی سه باره ت به چیرۆکه کان ده رنا بریم، ته نیا ده پرسم: ئایا کوردیکی سویندشین مافی ئه وه ی هه یه له خۆرا، به ره مه ی نووسه رانی کورد کۆ بکاته وه و له چاپی بدا؟

سالی پار فه رهاد شا که لی و خه بات عارف «ئه لف و بی» یه که ی ئیبرا هیم ئه مین بالداریان نه که هه ر بی پرسی نووسه ره که ی، ئاخیر کۆچی دوا یی کردوه، چاپ کرده وه، به لکه بی ره چا و کوردی چۆنیته گوتنه وه ی ئه لف و بی، ده ستکاری ری زینووس و ده قه کانی کتیبه که یان کرد و ته نانه ت چه ند بابه تیکیان لئ ده رهاویش ت و هه ندیکی تازه یان له جییان دانا.

په نجا سه له مندا لی کورد به و کتیبه فی ری نووسین و خویندنه وه ی زمانی کوردی ده بی. له و ماوه دوور و دریزه دا، کتیبه که لای که م سی و سی جار چاپ کراوه ته وه و چه ندین که ره ت گۆرانی به سه ردا هاتوه، به لام هه میشه هه ر بالدار خوی گۆرانکاری تی دا کردوه. نالیم کتیبه که ی بالدار ده قیکی پیروزه و که س رایه کی نا که وی بزاری بکا، به لام ئایا هه موو که س ئه مافه ی هه یه؟ به تایبه تی ئه گه ر ئه و که سه ئه لف و بی نه گو تبه یته وه؟

من بیم وایه به چاویوشین له چۆنیته بیرورای هه ر په خنه گرئ سه باره ت به هه ر به ره مه ی، ته نیا خویندنه وه ی به ره مه که و پاشان هه لسه نگاندیشی، ریز دانا نه بق به ره مه که و ماندوو بوونی نووسه ره که یشی. گه ره ترین سوو کایه تی به به ره مه میک بکرئ، ئه وه یه که س ناوری لئ نه داته وه.

ماوه یه که له مه و به سه روه نوری عه زیز «په نگه کانی په لکه زپینه و گه لاپیزان» ی بق ناردم، منیش چونکه و راهاتووم به و په ری ریزه وه سه رنجی به ره مه ی قسه له می ژن بده م، بویه به سه به سه تی هه لسه نگاندن، ئه و دوو کتیبه و به ره مه کانی دیکه یم خویندنه وه و ئه م نووسینه له دایک بوو، که تییدا هه ولتم داوه تیبینییه کانم وایک بخه م، به راورد کردنیان له گه ل نووسینه کانی نووسه ردا، بق ئه وی مه به سه تی، کاریکی ئاسان بی.

* شیز و مشکه بچکۆله که ١٩٨٧ سوید

شه ش چیرۆکی فۆلکلورییه، سروه ئاماده ی کردوون و کۆی کردوونه وه، خالید ستار نیگاری بق کیشاون. سروه ئه گه رچی نووسیویتی: هه ندیک له م چیرۆکانه له گۆقاره کوردیه کاندا بلاو کراونه ته وه، به لام ته نیا سه رچاوه ی یه کتیکانی ده ست نیشان کردوه، بویه خوینه ر نازانی ئه وانی دیکه ی چۆن ئاماده کردوه؟ نووسه ره کانیان کین و له کوی کۆ کردوونه وه.

ئه م کتیبه که شه ست و چوار لاپه ره یه، ته نیا شه ش هه وت دیری به ره مه ی کۆششی سروه یه، له و شه ش هه وت دیری شیدا، شه ش هه وت هه له ی کردوه.

دوو جار وشه ی «کوردیه» ی نووسیوه، به لام به دوو رینووسی جیاواز و هه ر دوو چاره که یش به هه له. «کوردیه» ی جاری یه که م به م جو ره نووسیوه: کوردی یه، جاری دووه میش: کوردیه. بی گومان نووسه ر پیویسته به دریزایی کتیبه که ی هه مان رینووس ره چاو بکا، که چی ئه م له و شه ش هه وت دیردا ئه وه ی بق جیبه جی نه کراوه.

ئه گه ر بکه ر کۆ بوو، ده بی فرمانیش کۆ بی، که چی ئه م له و شه ش هه وت دیردا، له م یواره دا به هه له دا چوو. نووسیویتی: «منیش ته نها کۆم کردوونه ته وه و له م به رگه دا ئاماده م کردوه». ده بوو «ئاماده م کردوون» ی نووسیبا. یان ده نووسی: مندا لانی خۆشه ویست ئه م کۆمه له چیرۆکه ی له به ر ده ستتایه. که ده بوو بنوسی: له به ر ده ستتاندایه، چونکه مندا لان «کۆ» یه.

له رسته ی کوردیدا فرمان ده که ویته کۆتاییه وه. که چی نووسیویتی: «هه ندیک له م چیرۆکانه له گۆقاره کوردیه کانی کوردستانی عیراق دا بلاو کراونه ته وه له ژیر ناویشانی چیرۆکی فۆلکلوریدا. ل ٥»

ده بوو بنووسی: له ژیر ناویشانی چیرۆکی فۆلکلوریدا بلاو کراونه ته وه.

ده بوو وه که چۆن «دا» ی به فۆلکلۆره وه نووساندوه، به «عیراق» یشیه وه بنووسین. به لام ئه گه ر «دا» فرمان بوو، وه که: ئازاد له ده رگای دا. ئه وا به جیا دنووسترین.

نووسیویتی: «کۆم کردوونه ته وه و ئاماده م کردوه».

ئایا ده توانی پیمان بلئ: بۆچی «کۆم کردوونه ته وه» ی پیکه وه لکاندوه و «ئاماده م کردوه» ی لیک جودا کردۆته وه؟

كورد و كۆنگره‌ی هه‌زاره

یه‌که‌م جاره له میژوودا کۆبوونه‌وه‌یه‌کی نیونه‌ته‌وه‌یی بگیریته و ۱۵۰ سەرۆک و بەرپرس و سەرکرده‌ی ده‌وله‌تان و گهلانی دینا تیایدا به‌شدارین. کۆبوونه‌وه‌یه‌که‌که سه‌رحه‌می دۆست و دوژمنه‌ کۆن و نوێه‌کان به‌شدار بین و تیکرا داوای نزیکبوونه‌وه‌ی شارستانییه‌کان بکه‌ن و زۆرداری و چه‌وساندنه‌وه‌ نه‌مینیت و ئەم سه‌ده‌یه ، سه‌ده‌ی تیگه‌یشتنی گهلان بیته له یه‌کتر، دورکه‌وتنه‌وه له به‌کاره‌ینانی چه‌ک و هه‌ولدان بۆ چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌کان به‌گفتوگۆ و شیوه‌ی شارستانییه‌کان، پاراستنی ئاشتی ، کۆتایی هینان به‌ راگۆزانی مرۆف له خاکی خۆی ، قه‌ده‌غه‌کردنی کاری مندالان و به‌سه‌ربازکردنیان ، هه‌ولدان بۆ یه‌کسانی و مافی ئافرهت و هه‌ک نیوه‌ی کۆمه‌ل ، پاراستنی مافی مرۆف به‌ گشتی ، پاراستنی ژینگه ، که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌رز و باری گرانی ده‌وله‌ته‌ دوکه‌وتوووه‌کان و ... ده‌یان ئاوات و ئامانج و پێش‌ن‌بازی تر. له‌گه‌ل ئەوه‌دا که ئەم کۆنگره‌یه کارێکی گه‌وره‌یه له‌ گۆرانکارییه سیاسی و فیکرییه‌کاندا و نزیکبوونه‌وه‌ی گهلان له یه‌کتر ، له کاتانه‌دا که سه‌رکرده‌کان خه‌ریکی وتارخویندنه‌وه و ده‌ربیرینی راز و نیازه‌کانیان بوون ، هه‌ر له هه‌مان کاتدا و تا ئەم چرکه‌یه‌ش زیاتر له هه‌زار کیشه‌ی ناوچه‌یی و ده‌وله‌تی و نیوده‌وله‌تی له ئارادایه و مافی مرۆف و کۆمه‌لانی خه‌لک و گهلان پێش‌ئیل ئه‌کریت.

کیشه‌ی کورد نه‌ک هه‌ر یه‌کینه‌ له کیشه‌یه‌کان ، به‌لکو گه‌وره‌ترینیشیانه ، به‌لام نه‌ک هه‌ر شیوه‌ی نه‌بوو له‌م کۆنگره‌یه‌دا ، ته‌نانه‌ت هه‌ر باسیشی نه‌کرا . من گله‌یی له سه‌رکرده‌کانی ئەو ده‌وله‌تانه‌ ناکه‌م ، چونکه کیشه‌کانی خۆشیان که‌م نین ، به‌لام گله‌یی له

به‌ختی خۆمان ئەکه‌م .. ئەمه‌ یه‌که‌م ده‌رفه‌ت نیه که بۆمان ئەره‌خسی و هیچی بۆ ناکه‌ین!

ئه‌وه‌ی که رۆیشتوووه .. با بروات ، به‌لام ئەگه‌ر له‌م نۆ سه‌له‌دا باشوری کوردستان یه‌ک بووایه و یه‌ک په‌رله‌مان و یه‌ک حکومه‌ت ، یه‌ک ئاوات و یه‌ک مه‌به‌ستی کوردایه‌تی ، ئەو پاره و سامانه‌ی له چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نی و به‌ یه‌ک‌داداندا به‌ فیرۆ چوو ، ئەگه‌ر وه‌ک ئەم‌رۆ ئه‌کریت ، بۆ ئاوه‌دانکردنه‌وه و خزمه‌تی گه‌ل و نیشتمان به‌کاربه‌یتزایه ، ئایا ئیستا ئاوا دوره‌په‌ریز ئه‌بووین له کۆر و کۆبوونه‌وه نیوده‌وله‌تییه‌کان؟

ئەگه‌ر به‌ش‌ئیلی ئه‌و سامانه به‌فیرۆچوووه ته‌رخان بکرایه بۆ بانگه‌یشتن و میوانداری که‌سانی دۆست و به‌رپرس و سه‌رکرده جه‌ماوه‌رییه‌کان و نوێنه‌رانی په‌رله‌مانه‌کان ، هه‌ر وه‌ک سه‌ردانه‌کی نوێنه‌رانی په‌رله‌مانی (باسک) بۆ کوردستان .. تق بلتی کاریه‌رییه‌کی نه‌بووایه بۆ سه‌ر ره‌وشی رووداوه‌کان!

به‌هه‌رحال ئەم سه‌ده‌یه سه‌ده‌ی وه‌رچه‌رخانه .. به‌لام بۆ پێش‌ه‌وه! سه‌ده‌ی گۆرانکاری و نزیکبوونه‌وه‌ی شارستانییه‌کانه .. ئەگه‌ر لایه‌نه‌کانی کوردستان نزیک نه‌بنه‌وه له یه‌کتر ، ئە‌ی چۆن ئه‌توانین نزیک ببینه‌وه له شارستانییه‌کانی ناوچه‌که و دنیا؟

ئەبووایه به‌رله‌ کۆنگره‌ی هه‌زاره و له دوا‌ی کۆنگره‌شه‌وه ، ده‌زگاکانی راگه‌یانندی کوردستان ، هه‌لمه‌تی نزیکبوونه‌وه و ئاشتی‌یان ده‌ست‌پێ‌بکرایه ، نه‌ک کولاندنه‌وه‌ی برینه‌کان و دورکه‌وتنه‌وه له بانگه‌وازی گه‌لی خۆمان و گهلانی (کۆنگره‌ی هه‌زاره) و به‌مه‌به‌ست یان به‌ نه‌زانین ، شه‌ره (سوارانی قه‌له‌م) فوو بکه‌ن به‌ ناگری کۆنه‌قیندا.

له هه‌مان کاتیشدا شه‌ره کوردکۆزییه‌که‌ی باکور .. گل بووه‌ته‌وه

به‌ره‌و خوارتر و خۆی له ناوچه‌کانی سلیمانی گه‌زاندوووه .

شه‌ر .. هه‌ر شه‌ره و ئەوانه‌ی خۆیان له شه‌رفروشان بینه‌نگ بکه‌ن ، رۆژیک هه‌ر یه‌خه‌ی خۆشیان ئەگرینه‌وه ، بۆیه ئەرکی سه‌رشانی هه‌موو کوردیکی دلسۆزه که ئیتر به هه‌موو لایه‌ک هه‌ولی نه‌ه‌یشتنی ئەو گێزه‌ش‌ئینییه‌کانه‌ بدین و ئاشتی و ئاسایشی کوردستان بکه‌ین به‌ ئاوات و ئامانجی سه‌ره‌کییمان و خالی یه‌که‌می کار و بی‌رکردنه‌وه‌مان بیته له ژبانی رۆژانه‌ماندا ، کورد ئە‌لی کات تیغه .. نه‌ییریت ، ئەتیرئ!

ده‌با تا ئەوه‌نده‌ی تر نه‌بیراوین ، یه‌که‌بگرین و په‌رله‌مان و حکومه‌تی یه‌که‌گرتوی کوردستان بخه‌ینه‌وه گه‌ر و شه‌ر و ئاشوبیش بۆ تاها‌ته‌یه‌ پيسوا بکه‌ین.

ده‌با خۆمان بۆ کۆنگره‌یه‌کی نوێی نیوده‌وله‌تی ئاماده‌بکه‌ین و ئەگه‌ر خۆشمانیان قوبول نه‌کرد ، هیچ نه‌بی با (سیبه‌ر) یکمان تیایدا هه‌بیته که دوو قسه‌ی خیرمان بۆ بکات!

با زه‌مه‌ینه‌یه‌کی جه‌ماوه‌ریی بۆ ئاشتی و یه‌که‌بوون سازبکه‌ین و پینوسه‌کانمان له‌و بواره‌دا بخه‌ینه‌ گه‌ر ، نه‌ک بۆ گالته‌جاریی به‌ یه‌کتر و به‌ شه‌ریشه‌ مه‌زنه‌کانمان و به‌ سه‌رکرده‌کانمان.

لایه‌نه‌کانی کوردستان ، شه‌ریشه‌کان ، سه‌رکرده‌کان ، سه‌رکه‌وتنه‌کان ، نوشستییه‌کان ، ده‌ستکه‌وتنه‌کان و له‌ده‌ستدانه‌کان ، هه‌موویان تیکرا لایه‌ره‌کانی میژووی ئەم گه‌له‌ی ئیمن ، میژووش به‌ که‌س ناسه‌رپێته‌وه ، بۆیه ئەرکی ره‌وشتی و میژوویی روناکبیران و دلسۆزانی ئەم گه‌له‌ سه‌مه‌دییه‌ ئه‌وه‌یه که لایه‌ره‌ی نوێ هه‌لبه‌نده‌وه و هه‌ول بدن له پیناوی ئەوه‌ی که باش باشتر بکه‌ن و نه‌هیلن خراپیش خراپتر بیته .

به پرسیانی له دهست و پئ خستوو، که چارهیهک بدۆزنهوه، به لأم میسکی پیر و بزویان، ریگیان پئ نادات.

کۆماری ئیسلامی به گه لاله کردنی ئەو پرۆژهیه و ئاراسته کردنی به په رله مان له لایه 40 په رله مانتارهوه، هه ولی چاره سهر کردنی ئەو گرفتانه ده دات و ده یه وئ به په سه ند کردنی له لایه ک ئیرانییه کانی ئەوروپا و ئەمریکای پئ فریو بدات و ئەوان بگه ریننه وه ئیران و له لایه کی تریشه وه پیش به ده رچوونی پسپۆره کانی ناوخو بگرئ، تا له به رامبهر ئەو ژیا نه دا به چۆکدا بئین و له وه زیاتر را نه که ن و ئیران به جینه هیلن. ئەگه ر کۆماری ئیسلامی له پرۆژه یه یه سهر که وئ هه م ده توانئ سه رمایه ی ئیرانییه کانی ده ره وه ی ولات بکیشینه وه ناو ئیران و هه م رای سه رمایه داره کانی ئەوروپا و ئەمریکا به ره و به شداری کردن له پرۆژه ی ئابوری و سه نه ته تی له ئیراندا راده کیشی، تا به مجۆره له له شکری بیکاران که م بکاته وه. هه رچه نه ده به رای کارناسانی ئابوری، ئەگه ر پئبهرانی کۆماری ئیسلامی ئیران، له گه راندنه وه ی سه ره مایه داره ئیرانییه کاند سهر کوئ، پئویستی به سه رمایه داره کانی بیگانه نامینی.

به لأم گومان له وه دا نیه که ئەمجاره ش کۆماری ئیسلامی له پرۆژه که یه دا شکست دینی، چونکه هه تا دیکتاتوریه ت به رده وام بئ له ئیراندا و دان به مافی سیاسی و مه دهنی خه لک و نه ته وه کانی دانیشتوانی ئیران نه هین و ئاماده نه بن ریز له مافه په سه ندکراوه کانی مرۆف بگرن، ئەو ره وته به به رده وامی دریزه ی ده بی و ئەگه ر که سیکیان بۆ بگه رینه وه، ئەوه ده یان که س له چنگ زۆلمی ویلایه تی فه قی راده که ن. نمونه ی ئەمه ش به رونی له ئەوروپا به رچاو ده که وئ و که س نیه که نه زانی به ده یان هه زار په نا به ری ئیرانیی ئەمرۆ له ریزی وه رگرتنی مافی په نا به رییدا چاوه روانی چاره نویی دوا رژیانن.

هه ره وه ها پرۆژه ی په رله مانتاران ی کۆماری ئیسلامی بۆ نه ته وه ی کوردی کۆلۆنی واته یه کی تریشی هه یه، که پئویستی به شی کردنه وه یه. پرۆژه که به راشکاو یی ده لئ: ئەو که سه انه

ناگریته وه که (خه لکیان کوشتوو و له کاره تیرۆریستییه کاند به شدارییان کردوو). واته ئەوانه ی بۆ به رگریی کردن له ژیا نی خۆیان و ناسنامه ی نه ته وه که یان به شداریی شه ری چه کدارانه یان کردوو، له ده ره وه ی ئەو پرۆژه یه دا ده میننه وه.

هه موو ده زانین که ریکخراوه سیاسییه کانی رۆژه لاتی کوردستان و له پیش شه وه ی هه مواندا حزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران که بۆ چاره سه رکردنی کیشه ی کورد و دا بن کردنی مافی دیموکراتی گه لی کورد هه ول ده دات له وه به شه ی کوردستاندا، له ما وه ی بیست سالی رابردو دا، ده ستریز ی بۆ سه ر مال و ژیا نی هه یچ چه کداریک ی حکومه تی له ده ره وه ی جوگرافیای کوردستاندا نه کردوو، به لأم بیگومان له هه رشه په یته پهیتاکانی چه کدارانی حکومه تی ئیراندا بۆ سه ر کوردستان، ده یان هه زار چه کدار کوزراون و هه ر به و راده یه ش چه کدارانی کۆماری ئیسلامی زیانیان به گه لی کوردستان گه یاندوو.

به پئی یاسای (قصاص) له کۆماری ئیسلامی ئیراندا، پاریزگاریی له گیانی هه یچ کوردیک ناکرئ، که رۆژی له رۆژان، بۆ به رگری کردن له خۆی و نیشتمانه که ی به شداریی خه باتی چه کدارانه ی کردبئ. چونکه به گویره ی ئەو یاسا ئایینییه، که سانی سه ر به رژیتم هه موو کاتیک ده توان داوای خۆینی کوزراوه کانیان له پئشمه رگه و به رپرسان بکه ن و خۆینی له ده ستچووانیان به پاره یان حوکمی (قصاص) بقه پئین.

که واته کوردی لئ قه وماو له هه موو سه ریکه وه تاوانباره و تاوانه کانیشی ئەوه نه ده گه ره یه، که بۆ به خشین نابئ. پاره ی نیه که له سه ر سه رمایه که ی حساب بکه ن، نه ته وه ی ژێرده سه ته و نابئ داوای مافی خۆی بکات و سونییه و ده بی ئایینه که ی له ناو ئایینی نه ته وه ی سه رده ست و ده سه لاتداردا بتویته وه. ئەمانه راستیه کن که پئویستیان به باس و لیدوان نیه، به لأم به و حاله ش، سه ره رۆک کۆماری ئیران خاته می وه ک بلی ئاگای له کیشه ی گه لی کورد نه بئ، له سه فه ره کانییدا بۆ شه اره کانی کوردستان، له کۆبوونه وه یه کی گشتییدا

که کاربه ده ستانی رژیتم له گۆره یانی وه رزشی شاری مه هاباد، ناوه ندی بزوتنه وه ی ناسیۆنالیستی کورد، بۆیان پیکه ینا بوو، رایگه یاند: (ئیران شانازیی به مه هاباده وه ده کات و مه هابادییه کانی ش شانازیی به ئیرانیی بوونی خۆیان ده که ن). به راستی ئەم گوته بۆ کالته و پیکه نین ده بئ، چونکه نه ئیران شانازیی به مه هابادییه کان و خه لکی شار و گونده کانی تری کوردستان ده کات و نه ئەوانیش شانازیی به ئیرانیی بوونی خۆیان.

گه ل کاتیک شانازیی به ولاتیک ده کات که له ویدا مافی ژیا نی ئازاد و سه ره بخۆی هه بئ. بتوانئ که سایه تی خۆی تیدا بپاریزئ و له سه ر چاره نویی خۆی و ولاته که ی بریار بدات و شار و گونده که ی لئ نه کرابئ به زیندان. کاتیکیش ده توانین بلی ئین ئیران شانازیی به مه هاباده وه ده کات، که کاربه ده ستانی پرنسیپه کانی ژیا نی دیموکراتی دانیشتوانی بپاریزن. ئیزن بده ن، چاره نویی خۆیان به ده ست بگرن. ئەگه ر نا ئەو وته یی سه ره رۆک کۆمار خاته می جیا له پروپاگه نه بۆ ده نگ کۆکردنه وه ی خۆی له هه لئاردنی ئەمجاره دا زورنا لیدانیک ی بئ سو ده و وه ک پرۆژه ی داوای لی بـوردنی په رله مانتاره کان ده چئ که ئاراسته ی په رله مانی ئیسلامی ئیرانیان کردوو، که گه لی کورد جیگه ی خۆیه تی لێیان بپرسی:

داخوا کئ ده بی له کئ بیوورئ؟ گه لی کورد که له سایه ی سیاسه تی کۆنه په ره ستانه ی کۆماری ئیسلامییدا مافی پیشیل ده کرئ و هه زران جنایه تی له به رامبهردا کراوه، یان کۆماری ره شی ئیسلامی ئیران، که ئیرانی کردوو ته زیندانی دانیشتوانی؟! بۆ ئەوه ی ئەم باسه نه جاری تر له هه یچ لایه که وه دوویات نه بنه وه، باشتره خاته می و لایه نگرانیی هه ولی پیاده کردنی ئەسلی پانزده و به ندیی نۆی ئەسلی سینی می یاسای بنه رته یی بده ن، تا له لایه ک هه یچکام له خه لک و حکومه ت پئویستییان به لی بوردن نه بئ.

دهبئ كئ

له

كئ ببورئ؟

حامد كهرهزئ

نزیکه ی 40 پەرلهمانتاری ئیرانیی پرۆژهی (لیبوردنی گشتیی) کهسایهتی سیاسی و ئەندام و لایهنگرانی حزب و ریکخراوه سیاسییه پەرلهمانتاری ئیرانیی ئاراستهیی پەرلهمان کرد و داوای به یاسا بیکردنی پرۆژهکهیان کرد بۆ ئەو کهسانهیی، که خهڵکیان نهکوشتوه و له کاره تیرۆریستییهکاندا بهشدارییان نهکردوه.

ئەو جارێ یهکهم نیه له کۆماری ئیسلامیی ئیراندا ناماژه به لیبوردنی گشتیی سیاسی کار و پیشهروانی گهلانی دانیشتویی ئیران دهکری، به گۆرینی هەر خولیکی پەرلهمان و سهروک کۆماریک، ئەم باسه دهکویته سهز زمان و پروپاگهندهی پێوه دهکری و ههتا ئیستا ئەوهنده دووپات کراوتهوه، که ههموو حزب و ریکخراوه سیاسی و کهسایهتییهکان بیرورا و تییینی تاییهتییان له سهزی ههیه. له کۆماری ئیسلامیی ئیراندا نکۆلیی لهو راستییه ناکری، که حکومهت له رۆژی یهکهمی دامهزانیهوه، ئەو کهسانهیی بهخشیوه، که دهستیان له بیرو باوهری خۆیان ههڵگرتوه و تهسلیمی بیروبوچوونی کۆنهپهرهستانهیی پزیم بوون و چوونهته ژیر بالی پهحمهتی مهلاکانهوه. بۆ وینه، له بیست سالی رابردوودا گهلیک ئەندامی ریکخراوه

سیاسییهکان له ئەوروپاوه گهراونهتهوه ئیران و کهس کۆسپ و تهگههزی نهخستوووته رییان. له بهر ئەوه، پرۆژهی ئاراستهکراوی ئەمجارهییان به پەرلهمان ههندی جیگهیی باس و لهسهز دوانه.

رێبهرانی کۆماری ئیسلامیی له ماوهی بیست سالی رابردوودا، له ئەنجامی هیچ جنایهتیکدا له بهرامبهز گهلانی نیشتهجی ئیران کۆتاییان نهکردوه. ههزاران کهسیان له زیندانهکاندا کوشتوووه و تهناهت ئیرانیان نهداوه تهرمهکانیشیان له گۆرستانی شارهکاندا بنیژن. نزیک به سی میلیۆن کهسیان ناچار کردوه، که مال و ژانیان بهجیهتێن و روو له ولاتانی ئەوروپا و ئەمریکا و جیی تر بکهن، که بهشیکیان پسیور و شارهزان له بواره جیاوازهکانی تهکنیک و زانستدا. نزیکه 50-60 ههزار کوردیان به تاوانی مافیک کوشتوووه که بۆخۆیان بهشیکیی ئەو مافهییان له یاسای بنههتیی ئیراندا قبول کردوه... وهتد. له سایهیی رێبهرانی کۆماری ئیسلامییهوه، ئەمرۆ دزیی، بهرتیل وهرگرتن، خۆفروشیی، کهلک وهرگرتن له مهواده بیهۆشکهرهکانی وهک تریاک و هیرۆیین، ههموو ئیرانی داگرتوه و مهلاکان ئیرانیان له زهڵکاوێکی وهها خستوووه، که دهزچوون له ژیر باری

بهپیی یاسای (قصاص) له کۆماری ئیسلامی ئیراندا، پارێزگاریی له گیانی هیچ کوردیک ناکری، که رۆژی له رۆژان، بۆ بهرگری کردن له خۆی و نیشتهمانهکهی بهشداریی خهباتی چهکدارانهی کردبئ. چونکه به گویهری ئەو یاسا ئاییینییه، کهسانی سهز به پزیم ههموو کانییک دهتوانن داوای خویینی کوزراوهکانیان له پێشمهزگه و بهرپرسان بکهن و خویینی له دهستچووانیان به پاره بیان حوکمی (قصاص) بقهبايین.

قورسی تهوهروم، گرانیی و بیکاریی دژواره. له کاتیکا کاربهدهستانی ئیران و مهلاکان ترومییلی دوا مۆدییلیان له ژیر دایه و منالهکانیان له ناز و نیعمهتدا دهژین، داهاهی ههزاران بنهماله له ئیراندا مانگانه ناگاته بیست دۆلار و خهڵک ناتوانی زگی خۆی و مال و منالی تیر بکات. ئەمانه که

سیاسییهکان، که بههۆ و مهبهستی جیاواز له خهباتی سیاسی و چهکدارانهی کوردستان دوور کهوتوووتهوه و گهراونهتهوه ئیران، کاربهدهستانی کۆماری ئیسلامیی له گوناحیان!!! خۆش بوون و لهناو نهتهوهکانی تری ئیرانیشدا گهلیک ئەندام و لایهنگری ریکخراوه

بىگومان لەم بوارەشدا وەك تەواوى ئۆرگانەكانى تىرى
 فیدراسیون ، حیزبایەتى تەسك كاری خۆى كىرەوه، بۆیە
 ئەبى ئافەرەتان تەنیا بۆ دەنگدان بەشدارى كۆنگرەكان نەبن ،
 بەلكو ئەبى خۆشیان ھەلبۆزىن بۆ كۆمیتەكان و كاربەكەن و
 رۆلى خۆیان بىین لە ئۆرگانە ھەمەجۆرەكانى فیدراسیوندا .
 بەشدارى ئافەرەتان لە كارەكانى فیدراسیوندا بە
 شىوہیەكى پێژەبى بۆ ئیمە كەمە و نزیكەى لە سەدا بىست
 ئەبىت ، بۆیە پىشنىاز ئەكەم و ھیوادارىشم كە بۆ كۆنگرەى
 ۱۹ى فیدراسیون ، كۆمەلەكان كە نوینەرانى خۆیان
 ھەلئەبۆزىن بۆ كۆنگرە، با نیوہیان ئافەرەت بن، بەلام بىگومانە
 ئەبى دەنگ بەو كەسانە بدرىت كە بە توانا و چالاكەن ، نەك
 لەسەر حسابى حیزبایەتى ھەلبۆزىرىن .

پ: ئەبى لە بوارى لاواندا؟

– كەيا ئىزۆل: بۆ ئەوہى كە فیدراسیون وەك رىكخراوىكى
 سەرکەوتوى دوارۆژ بىنیتەوہ، ئەبى گىرنگى بە لاوان و
 كىشەكانیان بدرىت ، بەلام لە راستىدا لەم رۆوہە لاوازىن ،
 بۆیە ئەبى بۆرىن بلىن با فیدراسیون (مۆدىرن) بىت و رىگا
 لە لاوان نەگىرىت لە كاركردن لە كۆمیتەكاندا .

پ: ئەبى دەربارەى خۆگونجاندن و نىكەلاوى لەگەڵ
 كۆمەلگای سویدا چى ئەبى؟

– حامىد گەوہەرى: من پىم وایە كە كورد لە سوید ئەبى بە
 خۆیدا بچىتەوہ، بە تايەتیی لە بوارى دىموكراتىدا، ئەویش چ
 لە پىناوى ژيانى خۆیدا لەم و لاتەدا و چ لە پىناوى
 خزمەتكردى گەل و نىشتمانەكەماندا . لەم رۆوہە چەند
 پرۆژىيەكمان ھەبوو و كاری بەرچاومان ھەبوو و تەنانەت
 باشترىش لە زۆرەبى فیدراسیونەكانى تر، ھەر بەردەوامىش
 و ھیوامان وایە ئەمسال كاری زۆرتر بكەین لەم بوارەدا،
 چونكە ئەگەر بمانەوى لەم و لاتانەدا بۆین و بىمىنەوہ، ئەوا
 ئەبى ھەلبەدەین و خۆمان رابەین لەگەڵ ھەلومەرجى ژياندا .
 ھەرۆھا بە گىشتىش ئەمەوى بلىم:

– با شىوازە حیزبایەتى كوردنەكەى كوردستان
 نەگۆزىرتەوہ سوید و ولاتانى تىرى پەنابەرى .

– فیدراسیون رۆلىكى باش ئەبىن و جىبى خۆى
 كىرەوہتەوہ لە ناو یەكیەتى فیدراسیونەكانى پەنابەران
 (SIOS) و دەزگا سویدیيەكاندا .

– فیدراسیون ئەمرۆ لە بارى ئابورىيەوہ توانای باشە و
 قەرزار نىە و ئەوا لەم دوايەشدا بارەگایەكى گەورەمان بە
 مولك كرىوہ . لە راستىدا سى سال لەمەوہەر فیدراسیون
 پارەيەكى زۆر قەرزار بوو .

– لەم دوايەدا و بۆ یەكەم جار نامیلکەى (چۆنیەتى
 دامەزراندن و بەرپۆھىردنى كۆمەلە) مان دەركرەوہ .

– لامان وایە كە ئەمسال ژمارەيەكى زۆرتر لە نوینەران
 بەشدارى كۆنگرە ئەبن .

– ئەبى فیدراسیون ستروكتور و شىوہەكانى كاری خۆى
 بگۆرپىت .

– ئەوانەى ھەلئەبۆزىرىن بۆ كۆمیتەكان ، ئەبى بەتوانا و
 چالاكەن و كاربەكەن .

– گىرنگى بدرىت بە پەيوەندىيەكان و راگەياندن .
 – فیدراسیون ھەولەدات بۆ كۆنفیدراسیونىكى كوردى لە
 ئەوروپادا، چونكە ئەمرۆ ئەو دەرەتە ھەبە و سویدیيە ئىستا
 ئەندامە لە یەكیەتى ئەوروپادا .

پ: ئەگەر بلىم لە نىوان ئەم دوو كۆنگرەيەدا چى ماىەى
 دلخۆشى و نىگەرانیى بوو؟

– كەيا ئىزۆل: كرىنى بارەگا بۆ فیدراسیون بە لاى مەوہ
 شتىكى خەيالىى بوو، بە راستى جىبى دلخۆشى و شانازىيە .
 بەلام ئەمسال كارەكانى لاوان سەرکەوتوو نەبوو، ئەوہ
 نىگەرانی كردم ، بارودۆخى كوردستانىش زۆر ئازارم ئەدات .

– حامىد گەوہەرى: فیدراسیون پىش سى سال ۹۵۵
 ھەزار كرۆن قەرزار بوو ، بەلام ئەمرۆ خانومان كرىوہ، ماىەى
 دلخۆشى و شانازىيە . ماىەى نىگەرانیيەشم ئەوہیە كە
 فیدراسیون و كورد بە گىشتى لە دەرەوہى ولات، نەیانتوانیوہ
 كاربەكەنە سەر پرۆسىسى ئاشتى و ئاشتبوونەوہ، بىگومانە
 كە ئاشتى لە كوردستاندا، لىرەش رەنگ ئەداتەوہ و ئەبىتە
 ھوى بەرەوپىشچوونى فیدراسیون و زیاتر خزمەتكردى گەل و
 نىشتمانەكەمان .

– سەيران دوران: منىش بارەگا كە بە دەستكەوتىكى گەورە
 ئەزانم و دلخۆشى كردم ، بەلام ناتەبايى نىوان كوردان
 ھەمىشە ئازارم ئەدات .

– عادل ئەنور: فیدراسیون كە خاوەنى بارەگای خۆیەتى ،
 مانای وایە كە كورد مالى خۆى ھەبە لىرە و بەلكو
 سەفارتىكى ھەموو كوردانە، بەلام نەبوونى پەرلەمان و
 حكومەتىكى یەكگرتوو لە باشورى كوردستاندا، وەك ھەموو
 كوردىكى تر تەواو نىگەرانی كردووم .

بەربانگ و خۆبەران

خاوەنى شىعەرى (گەرەنەوہ) سوپاس بۆ ھاوکارىتان .
 بەرھەمە فاكس كراوہكەت ناخۆبندىرتەوہ، تەكایە جارىكى تر بە
 پۆستدا بنىرەوہ .

بۆ ئەو خۆشەويستەى كە لە ھەرىمى خواروى سویدەوہ
 زۆرچار نامەمان بۆ دەنیرى، بەلام ناوى خۆى نانوسى . بەپىبى
 توانا داواكارىيەكانت بەجى دەگەيەن .

كۆمەلەك نامە و بابەتى تىرمان بەدەست گەيشتوہ، كە لە
 بەشىكىان لەو ژمارەيدا كەلك وەرگىراوہ و لە بەشىكىشان لە
 ژمارەى داھاتوودا كەلك وەرەدەگرىن .

براى خۆشەويست كاك سەردار پشدرى نامەكەت درا بە
 كۆمیتەى كارگىرى فیدراسیون، ھیوامان وایە كەلكى
 لىوەرگىن، سوپاس بۆ ھەستى پاكتان .

یەكەمی خۆیدا، ۱۳ كار و چالاكی هەمەچۆرە بڕیاردا بۆ بەرنامەى كارى ئایندەى خۆى ، بەلام بەداخەوه زۆرەى بۆ جێبەجێ نەكرا .

- كەيا ئیزۆل: لە راستییدا، هەرچەندە جێى داخیشە، كۆمیتەى كلتور كارەكانى جێبەجێ نەكردووه. بەلام بە خۆشحالییهوه ئەلێم كە (بەربانگ) یەكێكە لەو كارانەى كە بە باشى راپەرێنراوه و بە رێكۆپیتكى دەرچوو و رۆلێكى باشى بێنیهوه لە ناساندنى فیدراسیۆن و ئامانجەكانیدا و گەياندننى هەوال و دەنگویاس و پڕۆتۆكۆلەكانى كۆمیتەكان ، بە ئەندامان و هاوئیشتمانان.

پ: من زۆر هەست بە كارێگەرى حیزبایەتى تەسك ئەكەم لە ناو فیدراسیۆندا، ئایا ئێوهش واى نابین؟

- كەيا ئیزۆل: گومان لەو هەدا نیه كە تا ئێستاش كەم یان زۆر، حیزبایەتى تەسك كارێگەرى خۆى هەیه لە ناو فیدراسیۆن و كۆمەلەكانیدا، كە ئێوهش جێى داخە و كەم و زۆر كار ئەكاتە سەر رێرەوى كارەكان ، بۆیه من پێم وایە كە حزب و لایەنەكان ئەبێ چاوخشێننەوه بەو باسەدا و دەنگ نەدەن بە كەسان و لایەنگرانێك كە كارناكەن.

- حامید گەوهەرى: هەموومان ئەزانین كە فیدراسیۆن رێكخراویكى دیموكراتییه، زۆر جار ریش رووئەدات كە هەندێك لە ئەندامانى كۆمیتەكان سەربە لایەنەكان، ئەمەش شتێكى ئاساییه، بەلام ئێوهى كە جێى داخە ئێوهیه كە زۆر جار هەست بەوه ناكەن كە ئەندامىكى فیدراسیۆن ، بەلكوو بە چاوى حیزبایەتیهوه ئەرواننە باسەكان ، بۆیه ئەبێتە هۆى نەگونجان و ساردبى لە نێوانیاندا و سەربارى ئێوهش كارەكانى تیا ئەچیت و بەرنامەكان بەرێوه ناچن.

نابى ئێوهش فرامۆش بكەین كە ئێمەى كورد بە گشتى لە كارى دیموكراتییدا لاوازین ، بۆیه رەخنەگرتنیش لە تەواوى فیدراسیۆن و كۆمەلەكاندا لاوازه ، بێگومانیشە كە هۆى ئێوهش زۆر جار هەر حیزبایەتیه تەسكەكەیه.

ئەگەر لایەنێك ئەركە حیزبایەتیهكانى خۆى پێ رەوا بێت، ئەبێ ئێوهش بزانیته كە فیدراسیۆن (كارێكى) جەماوەرىیه، بەلام هەندى لایەن كۆمەلەى تايبەتیی خۆیان دروست ئەكەن و هەر هەك لایەنێكیش لەناو فیدراسیۆندا هەلسوكەوت ئەكەن.

- سەیران دوران: لایەنە سیاسییەكان كەم یان زۆر، بە خۆیان بزائن یان نا، كارەكانى فیدراسیۆن یان لاواز كردووه، بۆیه من بە هەموو كەسێك ئەلێم: كورد پێش ئێوهى سەر بە هەر لایەنێك بێت .. كوردە و ئەبێ ئێوهش بزانیته كە فیدراسیۆنیش بۆ هەموو كوردانە. نابى لەسەر حسابى حیزبایەتى بێتە ناو كۆمیتەكانەوه و لە راستییدا توانای ئێوه چۆرە كارانەیان نەبێت.

پ: ئایا هەولداراوه بۆ نزیك خستەوهى كۆمەلە پێشەبەهەكان لە فیدراسیۆن؟

- كەيا ئیزۆل: ناتوانرێ ئێوه راستییه فرامۆش بكریت كە

زۆرەى ئێوه كۆمەلەلانیه له سویدا دروست بوون ، بە دەستپێشخەرى و هاوكارى فیدراسیۆن دروست بوون ، بەلام بە داخەوه هەر ماوهیهك پاش دروست بوون ، لە فیدراسیۆن دور ئەكەوه و بە هۆى جیاوازییەكان و هەواى نەبێت كە شایانى ئێوه دوركەوتنەوهیه نیه. ناشتوانین ئێوه نەلێن كە زۆرەى ئێوه كۆمەلەلانیه و تا رادەیهكى زۆر، نزیكبوونەوه یان لە فیدراسیۆن ، لە پێناوى بەرژەوهندى ئابوریادیه، نەك لە پێناوى یەكبوون و خزمەتکردندا، لەگەڵ ئەوهشدا ئێمه هەر هاوكارىیان ئەكەین ، هەرچەندە هەك و تمان مەبەستیشیان كۆمەكى ئابورییه.

- حامید گەوهەرى: منیش ئێوه بێرئەخەمەوه كە دروست بوونى ئێوه كۆمەلەلانیه بە دەستپێشخەرى فیدراسیۆن بووه و تا ئەم نزیكەش هەر ئەندام بوون ، بەلام لەوای سالی ۱۹۹۱وه، حیزبایەتى تەسك كارى كردە سەر ئێوه یەكبوونه و زۆرەى ئێوه كۆمەلەلانیه دوركەوتنەوه. هەر هەوا تێنەگەبێشتنى دیموكراتیى و پەیرهونەكردنى، هۆیهكى تره لە بەر دەوام نەبوون و هەلۆهشاندنەوهى زۆرەى ئێوه كۆمەلەلانیه. لەگەڵ ئەوهشدا هەك و تمان، فیدراسیۆن تا ئێستاش هەر هاوكارى زۆرەى ئێوه كۆمەلەلانیه ئەكات ، خۆ لە راستییدا جگە لە فیدراسیۆن مالتێكى ترممان نیه، بۆیه ئەبێ هەموومان بى حسابى حیزبایەتى، لێى كۆبێنەوه.

- عادل ئەنهور: منیش هەر ئێوه دوویات ئەكەمەوه كە زۆرەى ئێوه كۆمەلەلانیه بەرژەوهندى ئابورییان هەیه لەگەڵ فیدراسیۆندا و ئەگەر ئێوهش نەبێت ئەوا نزیك نابنەوه ، بۆیه ئەبێ ئێوه كۆمەلەلانیه بێر لە بەرژەوهندى گشتى بكەنەوه نەك هەر بە تەنیا بەرژەوهنده ئابورییهكە.

ئەبێ حیزبەكان هەلبێدەن كە لە شارێكدا زیاتر لە كۆمەلەیهك نەبێت و یەكیانبخەن، چونكە بە گشتى هەردوو كۆمەلەكە، یان زیاتر لە دوو كۆمەلە ، كە لە شارێكدا، هەموویان لە هەمان كاتدا ئەندامى فیدراسیۆن.

هەر هەوا هیوادارم كە ئێوه كەسانەى ئاكادیمی و بە توانان ، لە رێگای فیدراسیۆنەوه كارەكانیان بناسن ، چونكە گشتى تره و كوردایەتى تره و فیدراسیۆنیش ئەتوانیت زۆرەى یارمەتیه پێویستەكانیان بۆ دا بین بكات.

- سەیران دوران: دەبارەى ئەم باسە، من ئەمەوى گلهیهكى بچكۆله بكەم ، ئێویش ئێوهیه كە بە گشتى ئێوه كۆمەلەلانیه و كۆمیتەكان كە نینه بارهگای فیدراسیۆن و كارەكانیان رانەپەرێن ، گوێ نادەن بە پاكوخاوینى بارهگا و كەمترخەمى ئەكەن لەو روهوه.

پ: ئێمه ئێستا لە ولاتێكدا ئەزین كە یەكەمى دنیایه له یەكسانی و بواری مافی ئافرەندا، ئەى فیدراسیۆن چۆنە لەم روهوه؟

- سەیران دوران: لە چاوخاواندا، ئەمەرىكەیهكى ژنانى فیدراسیۆن كارى باشى كردووه و تا رادەیهك پێشكەوتوو، بەلام دیاره هێشتا هەر زۆرمان ماوه، بۆیه هیوادارم كە ئەمسال ئافرەتان زیاتر بەشداریی كارەكان بكەن.

کۆنگره‌ی ئاینده و چهند راز و نیازیک

ئاماده‌کردنی نه‌وزاد وه‌لی

کۆمیتته‌ی گشتیی (۲۰) که‌سن ، خۆ ئه‌گه‌ر هه‌ر که‌سه و کاری پێسیپێرراوی خۆی به‌باشیی راپه‌ڕێنیت ، بێگومانه‌ که سه‌رکه‌وتوو ئه‌بێن له‌ به‌رنامه‌کانماندا ، کاری فیدراسیۆن کارئیک هه‌روه‌زییه ، بۆیه‌ هاوکاری له‌ نیوان ئه‌ندامانیدا ، مه‌رجئیک سه‌ره‌کی سه‌رکه‌وتنی کاره‌کان و پێشکه‌وتنه . هه‌ندیک جاریش که‌ کارئیک به‌ که‌سیک ئه‌سیپێریت ، که‌سه هاوکاری ناکات و به‌ته‌نیاش تا سه‌ر بۆی ناکرێ و له‌ ئه‌نجامدا کاره‌که‌ش ناته‌واو ئه‌بێت و ئه‌وه‌ستیت . (دوای ئه‌م وه‌لامدانه‌وه‌یه ، کاک گۆفان به‌ کاری تایبه‌تی رۆیشت و ده‌رفه‌تی وه‌لامدانه‌وه‌ی پرسیاره‌کانی تری نه‌بوو) .

– سه‌یران دوران ، سه‌رۆکی کۆمه‌له‌ی ژنانه‌ی کوردستان : ئه‌ندامانی کۆمیتته‌ی کارگێر و کۆمیتته‌ی گشتیی ئه‌بێ شاره‌زای کاره‌کانی فیدراسیۆن بن و بزانی چی ئه‌که‌ن . فیدراسیۆن (۸۰۰۰) ئه‌ندامی هه‌یه ، بۆیه‌ ئه‌بێ کاری کۆمیتته‌کان باش هه‌لبه‌سه‌نگینن و ئینجا ئه‌ندامان ئه‌و کارانه‌ بگره‌ ئه‌ستۆ که‌ پێیان ئه‌کریت ، ئه‌بێ ئه‌و راستییه‌ش بزانی که‌ نوێنه‌ری ئه‌و هه‌موو ئه‌ندامه‌ن .

– عادل ئه‌نور ، به‌رئۆبه‌ری ئیداری به‌ربانگ : راسته‌ .. ئه‌وه‌ی جێی داخه‌ زۆر که‌سه له‌ کاتی هه‌لبه‌ژاردنه‌کاندا خۆیان بۆ کۆمیتته‌کان هه‌له‌به‌ژێرن و دواییش که‌ میان کارئیک ئه‌گره‌ ئه‌ستۆ .

له‌گه‌ل ئه‌وانه‌شدا ، له‌م ماوه‌یه‌دا گێرانی ئه‌و کۆنفرانس و پانێلانه ، کارئیک زۆر گه‌وره‌ بوو له‌ خۆناساندنی فیدراسیۆن و نزیکبوونه‌وه‌ی له‌ فیدراسیۆنه‌کانی تر . من پێم وایه‌ که‌ فیدراسیۆن زۆربه‌ی کاره‌کانی به‌ باشیی راپه‌راندوو .

– حامید گه‌وه‌ری ، سکرته‌ری فیدراسیۆن : به‌ رای من فیدراسیۆن له‌م چهند ساله‌ی دواییدا زۆر پێشکه‌وتوو و چالاکیه‌کانیشی زۆرتر و جیاوازتره‌ له‌ سالانی پێشوو ، به‌لام ئه‌مه‌ش مانای ئه‌وه‌ نیه‌ که‌ ئیمه‌ له‌ هه‌موو کاره‌کانماندا سه‌رکه‌وتووین ، من لام وایه‌ که‌ ناو و قه‌واره‌ی فیدراسیۆن زۆر گه‌وره‌تره‌ له‌وه‌ی که‌ ئیستا ئه‌یکات ، به‌لکو له‌ توانایدا هه‌یه که‌ له‌وه‌ش زیاتر بکات .

نه‌بوونی کادێری به‌توانا کێشه‌یه‌که‌ و کاریگه‌ری خۆی هه‌یه و ناکرێ باس نه‌کریت ، به‌هه‌رحاله‌ تا راده‌یه‌کی باش سه‌رکه‌وتووین له‌ چالاکیه‌ گشتیه‌کانماندا . هه‌ندیک کۆمیتته‌ش ئامانجی زۆریان هه‌بوو به‌لام که‌ میان بۆ کرا ، بۆ نمونه‌ کۆمیتته‌ی کولتور له‌ دوای کۆنگره‌وه‌ له‌ کۆبوونه‌وه‌ی

ماوه‌ی نیوان دوو کۆنگره‌ی هه‌ر کۆرۆکۆمه‌ل و لایه‌نیکی هه‌مه‌جۆره ، پره‌ له‌ رووداو و کاری راپه‌ڕێنراو و به‌رنامه‌ی جێبه‌جێکراو ، بێگومان هه‌ر به‌و شیوه‌یه‌ش چهندان کار و به‌رنامه‌ش بێ به‌ش نه‌بوون له‌ که‌مه‌ترخه‌می و به‌سه‌رنه‌کردنه‌وه‌ و ته‌نانه‌ت پشنگۆخستن و خۆدزینه‌وه‌ش . به‌ گشتیی و ئه‌وه‌ی که‌ باوه‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ که‌سه و که‌مه‌جار که‌سانی به‌رپرس ماوه‌یه‌کی که‌م به‌رله‌ به‌ستنی کۆنگره ، ئه‌توانن به‌ راشکاویی راز و گله‌یی و نیازێ خۆیان ده‌ربهرن ، هۆیه‌کانیشی زۆرن ، هه‌ر هه‌یج نه‌بێت ، که‌سانئیک هه‌ن که‌ به‌ چاک و خراپ باسی هه‌یج شتیک ناکه‌ن و له‌به‌رئه‌وه‌ش که‌ نه‌وه‌ک له‌ کۆنگره‌دا چهند ده‌نگیک له‌ده‌ست ده‌ن!

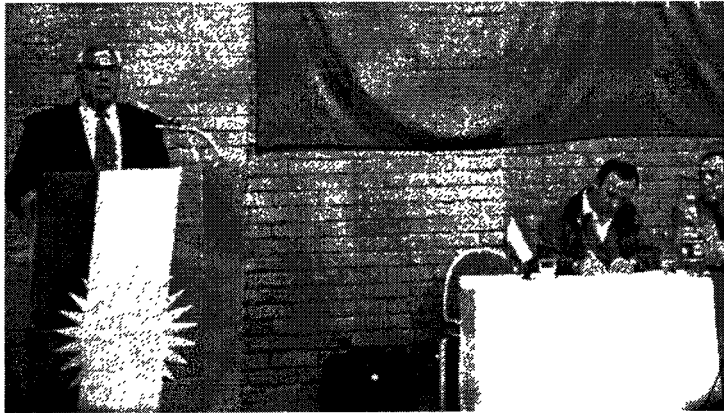
به‌هه‌رحاله‌ هه‌موو گۆرانکاریه‌که‌ سه‌ره‌تایه‌کی هه‌یه و یه‌که‌م جاریشه‌ ئه‌م داب و نه‌ریته‌ له‌ فیدراسیۆندا سه‌ره‌له‌بدا ، و فیدراسیۆن ئه‌م سنوره‌ی بری و به‌شتیک له‌ ئه‌ندامانی کۆمیتته‌ی کارگێر که‌ ده‌رفه‌تیان هه‌بوو له‌م چاوپێکه‌وتنه‌دا ، وه‌لامی چهند پرسیارئیک راسته‌وخۆی به‌ربانگ یان دایه‌وه‌ و بیرورا و بۆچوونه‌کانی خۆیان ده‌ربهری ، که‌م یان زۆر و له‌ پێناوی دروستکردنی زه‌مینه‌یه‌کی دیموکراتییدا بۆ گفتوگۆکردن و ده‌ربهرینی را و بۆچوونه‌کان له‌ ناو فیدراسیۆن و کۆمه‌له‌کانیدا و گه‌شه‌پێدانی شیوازی نوێ و دیموکراتییانه‌ له‌ هه‌لبه‌سه‌نگاندنی کاره‌کان و که‌موکوریه‌کان و کێشه‌کاندا .

پ : ئایا فیدراسیۆن له‌ نیوان کۆنگره‌ی ۱۸ و کۆنگره‌ی ۱۹دا که‌ له‌ مانگی ئاینده‌دا ئه‌کیریت ، تا چ راده‌یه‌که‌ به‌رنامه‌کانی کاری جێبه‌جێ کردوو؟

– که‌یا ئیزۆل ، سه‌رۆکی فیدراسیۆن : ئه‌و ئامانجانه‌ی که‌ بۆ کۆمیتته‌ی کارگێر دانرابوون له‌ لایه‌ن کۆنگره‌وه ، تا راده‌یه‌کی باش به‌دییه‌نراون ، به‌لام هه‌ندیک کاری گه‌وره‌ی وه‌ک به‌ستنی کۆنفرانسی هه‌مه‌چه‌شنه ، هه‌ندیک پێدا راگه‌یشتین و به‌ داخه‌وه‌ له‌به‌ر هۆی جۆراوجۆر هه‌ندیکێ ترمان بۆ نه‌کرا .

– گۆفان ئامیدی ، به‌رپرسی کاروباری په‌نابه‌ران : راسته‌ هه‌ندیک کاروبار جێبه‌جێ نه‌کراوه ، من لام وایه‌ که‌ هۆی سه‌ره‌کی ئه‌گه‌رئیه‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی که‌ ئه‌و که‌سه‌نهی به‌رپرسایه‌تییه‌کانی کاره‌کانیان ئه‌گرته‌ ئه‌ستۆ ، له‌ ناوه‌رۆکی کاره‌کان تینه‌گه‌یشتبوون و خۆیان هه‌وایشه‌ ناو کاره‌کانه‌وه . تینه‌گه‌یشتن له‌ دیموکراتیی و په‌یره‌ونه‌کردنی ، کێشه‌یه‌که‌ و ناتوانین باسی نه‌که‌ین ، ئه‌ندامانی کۆمیتته‌ی کارگێر و

کۆنفرانسیکی دوو پۆژهی له شاری کۆلن

- رۆژی ۹/۹/۲۰۰۰، (پلاتفۆرمی نهتهوهیی باکوری کوردستان)، که له ههوت ریکخراوی سیاسی باکوری کوردستان به ناوهکانی پارتی سۆسیالیستی کوردستان، پارتی ئازادی و دیموکراسی کوردستان، پارتی شۆرش (کاوه)، پارتی ئیسلامیی کوردستان، ریکخستنی (سازمانی) سۆسیالیست و دیموکراتی کوردستان، پارتی رزگاری کوردستان و یهکیتی ولات پاریز پینکهاتون، کۆنفرانسیکی دوو پۆژهی له شاری کۆلن له ئالمانی پینکهاون.

جیا له وههفت ریکخراوه، دوو ریکخراوی تریش که له پارتی کریکارانی کوردستان جیابوونهتهوه به ناوهکانی ئینسیاتیفا نهتهوهیی و دیموکراتی کوردستان به سهروکایهتی شوکری گولش و ئینسیاتیفا ئازادیی به سهروکایهتی یلدرم کهیا و پارتی دیموکراتی کوردستان - باکور و چوار ریکخراوی دیموکراتی لهوانه فیدراسیۆنی کۆمهله کوردستانییهکان له سوید، ئینستیتیوتی کورد له پاريس، کۆمهلهی کورد له ئالمانی (کۆمکار) و کۆمهلهی نیونهتهوهیی بۆ مافی مرۆفی کورد و چهند کهسایهتی کورد، لهوانه ئەحمەد زهکی ئوچی ئوغلو بهشداریی ئه کۆنفرانسیهیان کرد.

کۆنفرانس لهسهردوو تهوهرهی (دۆزی کورد له باکوری

کوردستان و ئەرکی دوارۆژی پلاتفۆرمی نهتهوهیی باکوری کوردستان راوهستا و دواي دوو رۆژ باس و گفتوگۆ، کۆمیسسیۆنیکی له ههوت ئەندام ههلبژارد و چوار بپاری پسهند کرد.

کهیا ئیزۆل و حامید گهوههري بهشداریی کۆنفرانسهکیان کرد و ههريهکهیان لهسهربابهتیک دوان و پيشنیاریان کرد که پلاتفۆرم ههولێ دامهزراندنی فیدراسیۆنیکی له ئالمان له نمونهی فیدراسیۆنی کۆمهله کوردستانییهکان له سوید بدات، که ئه پيشنیاره له لایهن کۆنفرانسهوه پسهند کرا.

فههمی دههیر سکرتهیری پارتی ئازادی و ئاشتی له تورکیا، سهردانی فیدراسیۆنی کرد

بئ وینهیه و کورد له ئهروپا و له ناو خۆی ولاتدا دهبن بیکه به نامانچ و لهودا داواکارییهکانی خۆیان رابگهیهتن.

ئهمرۆ له تورکیا گوشاریکی زۆر لهسهرد کرد. ئیمه دهبن به یهکگرتن له ناوهوه و دهروه ههول بدهین ئه

گوشاره له خۆمان دوور بخهینهوه و نهتهوهکهمان بهرهو ئازادی و رزگاری نهتهوهیی بهرین. دیسان دهلیم فیدراسیۆن دهستکهوتیکی به نرخه بۆ کورد و به تاییهتی کوردهکانی دانیشتووی سوید و هیوادارم بتوانی ههموو کوردهکان له دهوری خۆی کۆ بکاتهوه.

رۆژی ۹/۴/۲۰۰۰، بهریز فههمی دههیر سکرتهیری پارتی ئازادی و ئاشتی له تورکیا، سهردانی فیدراسیۆنی کرد. له کۆبوونهوهیهکدا که کۆمینهی کارگێر بهم بۆنهیهوه نامادهی کردبوو، سهروکی فیدراسیۆن بهخێرهاتنی بهریزیانی کرد و به کورتیی لهسهرد میژوو و کار و خهباتی فیدراسیۆن و پرۆسهی دامهزراندنی فیدراسیۆن دوا. ئینجا سکرتهیری فیدراسیۆن چهند تهوهرهیهکی دهبارهی خهباتی هاویهش بۆ دههیر روون کردهوه و پهنجهی بۆ سهقامگیربوونی دوو دروشمی ئاشتی و دیموکراسی له فیدراسیۆندا راکیشا، که ناوی پارتهیهکی دههیره.

دههیر سوپاسی فیدراسیۆنی کرد و رایگهیاندا:

کوردهکانی دهروهی ولات گهلیک خهباتی باش و به قازانچ بهریوه دهبن، بهتاییهتی له بوارهکانی دیموکراتی و زمان و رۆژنامهوانیدا، ئیمه زۆر خۆشحالیین که یهکیهتی کوردان له چوارچۆیهی فیدراسیۆندا دهبینین. فیدراسیۆن بۆ پینکهاونیی یهکیهتی له ناو کورداندا خاوهن ئهزمونیکیی بهنرخه. نمونهی فیدراسیۆنی کۆمهله کوردستانییهکان له سوید، نمونهیهکی

تورکیا دەبی ریز له دەسه‌لاتی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان بگری

فرۆکه جه‌نگییه‌کانی تورکیا رۆژی ۲۰۰۰/۸/۱۵ هێرشیان کرده سه‌ر باشوری کوردستان له ناوچه‌ی سیده‌کان و ۲۸ که‌سی بی تاوانیان شه‌هید کرد و ۱۱ که‌سیشیان بریندار کرد ، که زۆریه‌یان ژن و منال بوون. کۆمیته‌ی کارگیر به‌م بۆنه‌یه‌وه ده‌وله‌تی تورکیای شه‌رمه‌زار کرد و له بیاننامه‌یه‌کدا که رۆژی ۲۰۰۰/۸/۲۱ بلاوی کرده‌وه ، داوای له ده‌وله‌تی سوید و رای گشتیی جیهان کرد که هێرشێ تورکیا بۆ سه‌ر باشوری کوردستان تاوانبار بکه‌ن. کۆمیته‌ی کارگیر هه‌روه‌ها نامه‌یه‌کی ئاراسته‌ی وه‌زاره‌تی کاروباریی ده‌روه‌ی سوید کرد و رایگه‌یاندا:

تورکیا که به‌رته‌ندامی یه‌کیه‌تی هاوبه‌شی ئه‌وروپایه ، ده‌بی ریز له په‌یمانانه‌یه‌وه‌تییه‌کان بگریته و هێرش نه‌کاته سه‌ر ولاتی تر. تورکیا له سالی رابردوودا چه‌ندان جار هێرشێ کردووته سه‌ر کوردستانی عێراق و به سه‌دان هاوولاتی کوردی کوشتووه، له‌به‌رته‌وه ده‌بی سه‌ره‌رای ریز گرتنی له ده‌سه‌لاتی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان ، قه‌ره‌بووی زیانی بنه‌ماله‌ی کوژراو و برینداره‌کان و ئه‌و که‌سانه‌ش بکاته‌وه که له بۆمبارانه‌کاندا زیانیان لێ که‌وتووه.

پارتی دیموکراتی کوردستان په‌نجاو چواره‌مین سال‌رۆژی دامه‌زراندنی خۆی پیروژ کرد

2000/8/20

بۆ پارتی دیموکراتی کوردستان - لقی سوید

دامه‌زراندنی پارتی دیموکراتی کوردستان به سه‌رۆکیه‌تی بارزانی له رۆژی 16 ی ئابی 1946دا، وه‌رچه‌رخانیکی گرنگی سیاسی ، میژووی نه‌ته‌وه‌ی کوردمان بوو. بارزانی له کاتیگدا فه‌رمانی دامه‌زراندنی پارتی راگه‌یاندا، که کۆماری کوردستان به پیلانی داگیرکه‌ران و ده‌وله‌ته‌ هاوبه‌یمانانه‌کانی چه‌نگی دووه‌می جیهانیی به‌ره‌و هه‌لوه‌شان ده‌چوو. پارتی دیموکرات له ژبانی 54 ساله‌ی خۆیدا گه‌لێک هه‌وراز و نشیوی بریوه و ده‌ستکه‌وتی گرنگی بۆ کورد به‌دییه‌ناوه. پارتی ئه‌مڕۆ له ئه‌زمونی باشوری کوردستاندا رۆلێکی مه‌زن و میژوویی ده‌گرتی و هه‌ر به‌و پێیه‌ش گه‌لی کورد چاوه‌روانییه‌کی زیاتری لێ ده‌کات که هه‌رگیز بیر له‌وه نه‌کاته‌وه که به‌رژه‌وه‌ندی حزبی له سه‌رووی به‌رژه‌وه‌ندی گه‌لدا ببینی. فیدراسیۆنی کۆمه‌له کوردستانییه‌کان له سوید که هه‌میشه بۆ ئاشتی و نزیککردنه‌وه‌ی هێزه کوردییه‌کان هه‌ولێ داوه ، له پارتی دیموکرات و هێزه‌کانی باشوری کوردستان داوا ده‌کات ، به له‌خۆبردوویییه‌کی پتروه‌و بۆ ئاشتی و چه‌سپاندنی رێککه‌وتنه‌نامه‌ی واشنتون له نیوان پارتی دیموکرات و یه‌کیته‌ی نیشتمانیی کوردستاندا هه‌ول بدهن.

پیروژ بیت په‌نجاو چواره‌مین سال‌رۆژی دامه‌زراندنی پارتی دیموکراتی کوردستان

سه‌رکه‌وی خه‌باتی ره‌وای گه‌لی کوردمان

که‌یا ئیزۆل سه‌رۆکی فیدراسیۆنی کۆمه‌له کوردستانییه‌کان له سوید

حزبی شیوعی کوردستان چه‌وته‌مین سال‌رۆژی دامه‌زراندنی خۆی پیروژ کرد

به‌پێزان حزبی شیوعی کوردستان - عێراق - رێکخراوی سوید

به‌ناوی فیدراسیۆنی کۆمه‌له کوردستانییه‌کانه‌وه له سوید پر به دل پیروژبایی چه‌وته‌مین سال‌رۆژی دامه‌زراندنی حزبه‌که‌تان ، حزبی شیوعی کوردستان - عێراق ده‌که‌ین.

حزبی شیوعی کوردستان له ماوه‌ی ته‌مه‌نی خۆیدا هه‌میشه بۆ قازانج و به‌رژه‌وه‌ندی کورده‌کانی دانیشتووی سوید ، دۆست و هاوکاری فیدراسیۆن بووه و ئه‌ندامانی حزبی شیوعی له ئۆرگان و کۆمیته و کۆمه‌له‌کانی فیدراسیۆندا چالاک بوون و له به‌ره‌وینش بردنی فیدراسیۆندا رۆلی به‌رچاویان بینوه.

کۆمیته‌ی کارگیری فیدراسیۆن هیواداره که رێکخراوی سویدی حزبی شیوعی کوردستان به‌رده‌وام بیت له خه‌باتی خۆیدا له پێناوی قازانجی کورده‌کانی دانیشتووی سویدا.

جاریکی تریش هیواداری سه‌رکه‌وتنی پتری حزبه‌که‌تانین.

له‌گه‌ل سلای گه‌رمدا

که‌یا ئیزۆل

سه‌رۆکی فیدراسیۆنی کۆمه‌له کوردستانییه‌کان له سوید

بەربانگ

ژمارە ۱۱۷ سانی ۱۹ (۲۰۰۰)

ئۆزگانی فیدراسیۆنی کۆمەلە کوردستانییه کانه له سوید
خاوەن ئیجتیاز: کەیا ئیروزۆل

دەستە نووسەرەن:

ھامید گەوھەری

نەوزاد وەلی

فارس

مونتاز

ھامیدی گەوھەری

بەرتۆبەری ئیداری: عادل شەنۆەر

ئابوونەتی ساڵانە: ۱۰۰ کرون سۆیدییه

بۆ دەزگاکان: ۲۰۰ کرون سۆیدییه

نرخەتی یەک دانە: ۲۵ کرون سۆیدییه

بۆ دەرەوێ سۆید: ۴۰ دۆلاری ئەمریکی

بۆ دەزگاکانی دەرەوێ سۆید: ۶۰ دۆلاری ئەمریکی

ئاوئیشان:

e-mail

berbang@kurdiskarf.org

www.kurdiskarf.org

Box 490 90 Stockholm

Tel: 08- 652 85 85

Fax: 08- 650 21 20

پۆستگێڕۆ: 8- 64 38 80

دەستە نووسەرەن مانی ئەوێ ھەبە ، رێنوسی وتارەکان راست

بکاتەو و بەو شێوەیە دەگونەن ، کورنیان بکاتەو .

دەستە نووسەرەن لە ناوەرۆکی وتارەکان بەرپرسان نەبە

فیدراسیۆنی کۆمەلە کوردستانییه کانه له سوید له

۱۹۸۱/۶/۶ دامەزراوە .

ژمارەتی بەکەمی بەربانگ له مانگی ۱۹۸۲/۷ دا بۆلاوکرۆتەو

ناوەرۆک

- تۆرکیا دەبێ ریز له دەسلاتی حکومەتی ل ۱
- پارٹی دیموکراتی کوردستان پەنجاو چوارەمین ل ۱
- حزبێ شیوعی کوردستان حەوتەمین ل ۱
- کۆنفرانسیکی دوو رۆژە له شارێ کۆلن ل ۲
- فەھمی دەمیر سکرتیری پارٹی ئازادی و ل ۲
- کۆنگرە ئایندە و چەند راز و نەوزاد وەلی ل ۳
- دەبێ کێ له کێ ببورێ ؟ ھامید گەوھەری ل ۶
- کورد و کۆنگرە ھەزارە ل ۸
- دۆی دادە روونە حەمە سەعید حەسەن ل ۹
- کۆری ریزلینان و ل ۱۲
- کورد و دانیال میتیران خەسرۆ پیربال ل ۱۲
- کۆچی دواوی ئەندامی جیگری کۆمیتەتی گشتیی ل ۱۸
- دیمانیەک لەگەڵ کۆمەلەتی ئیسیکلیستونا ل ۱۹
- کۆری ریزلینان له کەریمی حسامی ل ۲۰
- شەوی ئاشتیی له شارێ مالمو ل ۲۱
- نامیلکەتی کۆمەلە و چۆنیەتی دامەزران و ل ۲۱
- گۆشەتی منالان و چەند پیرۆزبایی ل ۲۲
- پێناسەتی نەوێ شەھیدیک دایکی سۆلاف ل ۲۲

ئاگادریی

کۆمەلەکانی ئەندام و دۆستانی فیدراسیۆن ئاگادار
دەکەینەو، کە کۆمیتەتی گشتیی بە ھەولدان
شیاگیرانەتی ئوانی ئوانی چەندین ساڵەتی
ئەندامانی بۆ کڕینی خانوویەک بۆ بارەگای
فیدراسیۆن بێنیئەتی.

ئادریسی نوێی فیدراسیۆن بۆ سەرلێدان بریتییه له :

Kurdiska Riksförbundet
Henriksdalsringen 8
Nacka

Box: 490 90, 100 28 Stockholm

Posttidning B (2000/4)

بهربانگ

نورگانی نیدراسیونی کۆمپله کوردستانییەکانە ئە سوید
ژماره ٩٩٧ سێمی ٢٠٠٠

Ali Bedri

~~Oxgahsg. 159~~

561 50 HUSKVARNA

ÅTER AVSÄNDAREN

100 28

